SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
LINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - - $2.00
Europoje ir kitose šalyse - $3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS
KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - - - $2.00
Foreign Countries - - - $3.00
ADVERTISING RATES ON APLICATION
All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS { LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI. CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 11 D. BIRŽELIO (JUNE) 1914 M. No. 24
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

Po Šeimo.

Gal niekuomet kuopų delegatai negrįžo iš seimo taip patenkinti ir taip geros vilties pilni, kaip šiemet. Šiųmetinis mūsų Susivienijimo seimas visuomet bus minėtinas, kaipo vienas iš veikliausių ir vaisingiausių seimų. Jeigu susivienijimo spartesnis ūgis ir jo galybė pridera ypač nuo dviejų veiksnių, būtent 1) nuo gero vidujo susitvarkymo ir 2) nuo idėjinės vienybės su visu Am. lietuvių katalikų visuomenės darbu — tai šis seimas kaip tik abejais žvilgsniais padarė didelį žingsnį pirmyn. Galėtume net sakyti, kad šis seimas tveria naują gadynę susivienijimo gyvenime. Seimas mažne vienu balsu priėmė visas pribrendusias reformas, kurių reikalingumas buvo pilnai paaiškėjęs ir iš straipsnių, spauzdinamų organe, ir iš ankietos, padarytos centro komiteto kuopose. Įvesti ligos pašalpos net 4 skyriai ($3.50 7, 10.50, 14.00), naujai sutvarkyti apsaugos mėnesiniai mokesniai pagal amžiaus įstojančio (I skyriaus) ir prisitaikant prie praktikos panašių organizacijų kitataučių (I ir III skyrių); be to įvestas dar naujas apsaugos skyrius ($750.00 pomirtinės), taip, kad dabar bus net 6 apsaugos skyriai: vienas vaikų ir 5 didžiųjų ($150.00, 250.00, 500.00, 750.00 ir 1000.00). Atsirandant daugiau darbo sekretoriui, nutarta pakelti jam algos iki $1200.00 metams. Kad nebūtų jokių kliučių susivienijimo auginc nutarta visose valstijose, kur tik yra susivienijimo kuopos registruot čarterį. Be tų visų nutarimų, kurių reikalingumas jau ankščiau buvo paaiškėjęs, seimas padarė dar du nauju nutarimu, kurių svarba jau ir dabar yra aiški, tečiau pilnai galės paaiškėti tik ateityje; būtent 1) seimas nutarė organizuoti apygardas, kurių nužiūrėta net 10, ir 2) seimas nutarė įsigyti Brooklyne, arba New Yorke savo namus, kurie su laiku, aiškus dalykas, turės virsti susivienijimo centru, nes ten turės būti su laiku centro raštinė ir nuosavio laikraščio redakcija. Taigi del geresnio vidujo susitvarkymo seimas padarė ištikrųjų labai daug. Pesimistas galėtų net sakyti, kad per daug, kad organizacija neištesės inkūnyti visų tų reformų. Tečiau yra dvi garantiji, kad visa, ką seimas nutarė, bus įvykinta. Pirmoji garantija (užtikrinimas) — tai tas nuomonių bendrumas ir vienybė, kuriuos parodė gg. delegatai, reformas priimdami; antroji gi — tai išrinktosios centro valdybos gabumai ir energija, ką visi buvusieji seime galėjo patirti. Nuo centro valdybos energijos ir priderės dabar visų reformų vykinimas. Tečiau toji valdyba turi neabejotiną organizacijos pasitikėjimą. Ir nereikia būti dideliu optimistu, kad spėti, jog visos seimo priimtos reformos bus laimingai gyveniman įvykintos.

Nemaža padarė seimas ir idėjiniu žvilgsniu, žvilgsniu apibūdinimo savo tautiškai-katalikiškos pozicijos ir susiartinimo su visu kitu idėjiniu lietuvių-katalikų veikimu. Atmesdamas mandatą vieno delegato kovojančio prieš Bažnyčią ir sėjančio parapijose nesutikimus, nutardamas siųsti telegramą šv. Tėvui išreiškiant susivienijimo meilės ir paklusnumo jausmus,—seimas aiškiai pabriežė savo katalikišką poziciją ir norą darbuoties išvien su Katalikų Bažnyčia; gi išreikšdamas norą dėties į Am. Liet. R. K. Federaciją ir tuo tikslu išrinkdamas delegatus, kurie atstovautų susivienijimą Federacijos Kongrese ir tartųsi susivienijimo vardu apie prisidėjimo sąlygas, — susivienijimas parodė norą dirbti sutartinai su visais lietuviais katalikais, kurių visuomenį darbą vienija Amerikos Lietuvių R. K. Federacija.

Seimas padarė ir dar vieną labai svarbų darbą, būtent nors sykį nusikratė (ir tai, rodos, ant visados) instrigomis ir spąstais tūlų mūsų biznierių, kurie per ilgus metus stengėsi paveržti susivienijimą savo biznio globai ir, tarsi koks slogutis, buvo užgulęs mūsų susivienijimą ir ardė jo vienybę. Tie žmonės ir šiemet daug pastangų padėjo, tą vienybę beardydami, įnešdami į seimą vaidus, nesutikimus, karščiavimos, tečiau sveikas, šaltas g.g. delegatų protas, meilė savo organizacijos paėmė viršų ir seimas atmetė siūlomą jau kažin kelintą kartą tų biznierių globą. Ilgainiui nebebus vietos nei toms piršlyboms, nes susivienijimas, ingijęs savo namus, beabejonės, inkurs ten ir savo laikraščio redakciją.

Seimas ir tuo yra brangintinas, kad iškėlė aikštėn žymius žmones, naudingus veikėjus, kuriems organizacija per savo delegatus išreiškė savo pasitikėjimą ir apšaukė juos savo vadais, išrinkdama į svarbiausias Centro valdybos vietas. Pirmon vieton turėtume pastatyti gerbiamuosius J. Krušinską ir J. Vasiliauską. Jeigu Seimas laimingai pergalėjo visas obstrukcijas, triukšmus, jeigu suspėjo per tris dienas rimtai apsvarstyti ir nutarti tiek daug svarbių dalykų, tai tik ačiū inteligencijai, sumanumui ir energijai seimo vedėjo Krušinsko. Jeigu susivienijimas beveik vienu balsu priėmė painiausias ir svarbiausias reformas tai tik ačiū autoritetui ir nurodymams J. Vasiliausko, kuris savo darbštumu pasišventimu ir žiniomis ingijo neabejotiną pasitikėjimą visos organizacijos. Ir visas seimas parodė didelį delegatų prijautimą, sugebėjimą svarstyti ir rišti painiausius klausimus, inpratimą prie parlementarinių formų. Prie didžiųjų seimo laimėjimų reikia priskirti ir tai, kad visi tikrieji susivienijimo prieteliai atgavo nupuolusį seniau ūpą; jie aiškiai pamatė, kad laikydamies vienybės ir ištvermingai dirbdami jie visuomet galės turėti susivienijime viršų. Daugelis iš jų buvo bepradedą manyti, kad mūsų susivienijime visuomet turėsią vadovauti tamsieji, nekultūringieji gaivalai, ieškantieji ne sus-mo gerovės, bet savo kaž-kokių neaiškių ypatiškų tikslų. Šis seimas parodė aiškiai anų tamsiųjų pajėgų silpnumą.

Žinoma, buvo ir juodųjų pusių. Pav. išėjo aikštėn kai-kurių delegatų nekultūringumas, kuomet jie rėkavo ir kėlė triukšmus seime ypač pradžioje ir pabaigoje, už ką gaudavo iš seimo vedėjo jiems prideramą pabarimą. Buvo dar ir blogesnių dalykų. Visus nustebino ir nemaloniai užgavo atsitikimas su Pilecku (Plačiau visą atsitikimą aprašysime sekančiame numeryje).

Ištisai vienok imant seimas darė gerą įspūdį, net ir tvarkos žvilgsniu, ypač-gi žvilgsniu rimto padaryto darbo. Delegatai vienan balsan sakė, kad šis 29-sai seimas buvo vienas iš rimčiausių ir vaisingiausių seimų.

Duok Dieve, kad kitų metų seimas, kurs bus kaip ir jubiliejinis, būtų mūsų organizacijos dar linksmesnis ir dar naudingesnis.

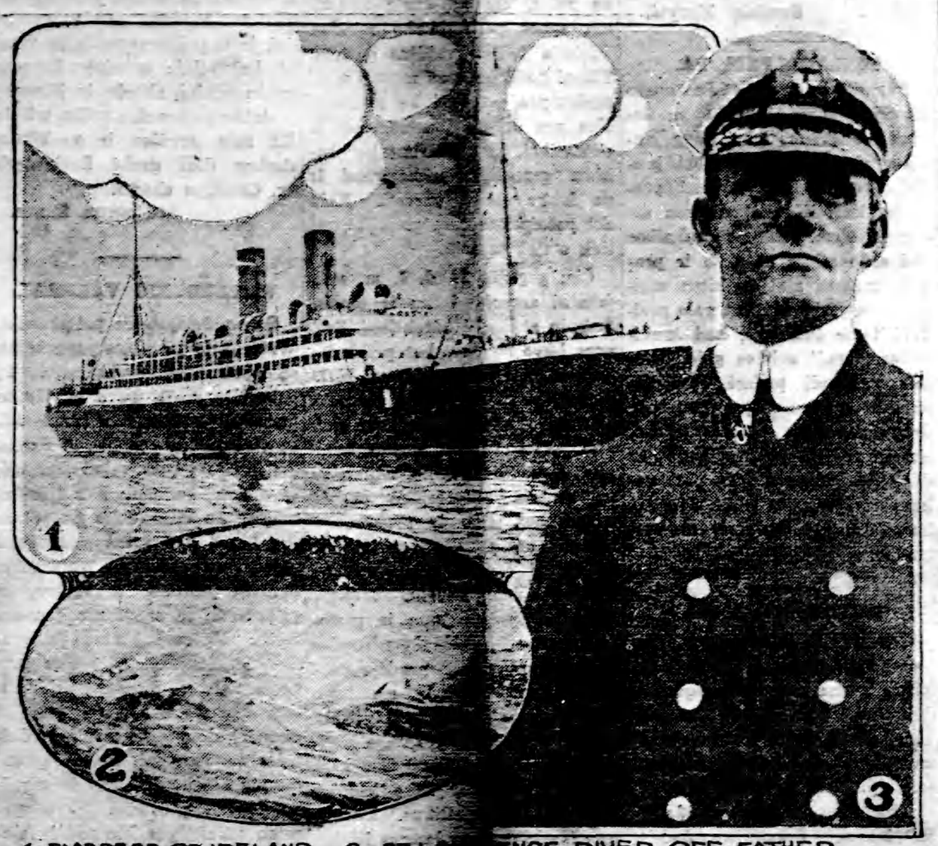

1-EMPRESS OF IRELAND 2-ST. LA[illegible]ENCE RIVER OFF FATHER POINT. 3-CAPT. KENDALL [illegible] BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION.

Paskendimas laivo "Impress of Ireland", kuris prigulėjo Canadian Pacific kompanijai, yra vienas iš baisiausių atsitikimų Šv. Laurino upės istorijoj. Svarbiausia tai, kad iš 1400 keleivių ir laivo darbininkų išsigelbėjo tik 337 žmonės. Laivas buvo perskeltas susitikusio anglių laivo. Laivas nuskendo taip ūmai, kad nespėjo nieko išgelbėti nors laivelių buvo užtektinai. Upe buvo vilniuota, oras miglotas. No.1 Nuskendęs laivas No. 2. Šv. Lau-rinio upė. No. 3. Laivo kapitonas Kendell.

POLITIKA

MEKSIKA.

Niagara Falls tarybos dar tebesitęsia. Dabar jau tikrai manoma, kad ir Carranzos atstovas esąs būtinai reikalingas tarybose. Lygšioliai Argentinos, Brazilijos ir Čili atstovai tam priešinosi, bet sakoma, jog Jungtinių Valstijų sekretorius Bryanas juos intikinęs ir jie žada su juo sutikti. Iš tarybos veikimo tikrų dalykų maža tėra žinoma viskas veikiama slapta. Taigi daug kas yra tik laikraščių reporterių prasimanyta.

Vokiečių laivai "Ypiringa" ir "Bavaria" išplaukė iš Vera Cruz ir nuplaukė į Puerto Mexico, 120 mylių tolumo. Čia pabaigoje gegužės mėnesio iškrovė 20000 šaudyklių, 250 mašininių šaudyklių ir daugel amunicijos. Beveik visi tie karei reikalingi dalykai išgulėjo ant laivo "Ypiringa" per kelias savaitės. Kad neduoti iškrauti Jungtinių Valstijų laivynas buvo nusiųstas į Vera Cruz ir miestas užimtas. Miestą užimti reikėjo amerikiečiams padėti deviniolika savo kareivių ir jureivių, bet dabar Vokietijos siųstieji dalykai buvo nuvežti ir iškrauti be jokio vargo. Spėjama kad Jungtinių Valstijų valdžia jei būtų tikrai norėjosi Huerta būtų tų karės dalykų negavęs, bet tuo būtų buvusi suardyta sutartis nekariauti karės laiku.

Buvo paleistos kalbos, kad Carranza ir Villa pradėjo vienas kitam prieštarauti. Villa pareikalavo nuimti uždraudimą įvežti ginklus, mat jam reikalingi karei ginklai. Žinoma niekas iš jo reikalavimo neišėjo. Abu vokiečių laivu sulaužė Meksikos uostų įstatymus ir jiems sugrįžus į Vera Cruz, gen. Funston pasiremdamas tiesų reikalavimais uždėjo bausmės viršum 500,000 dolerių.

Villa rengesi užpulti ant Zacatecas miesto. Buvo du susirėmimu ties Tuxpamu ir keturių dienų kova ties Guaymas, kame federalistų kareiviai atvaryti atgal už miesto rubežių. Užimant miestą Tepic, revoliucijonieriai pražudė 120 žmonių. Pietuose, Zapata prisidėjo prie Carranzos. Netoli nuo Sabinas revoliucijonistai sukonfiskavo penkias anglių kasyklas, kurios prigulėjo Prancūzų ir Amerikonų kapitalistams. Coustitucijonalistai jas užėmę pradėjo jose veikti kaipo su visuomenei priklausančių turtu.

Pranešama, kad trisdešimt penki federalistų oficieriai, kurie buvo suimti kovoje ties Tepicu, paliepus gen. Obregonui, visi nužudyti. Amerikos jureivių admirolas Howard ragino generolą apsieiti su jais žmoniškai, bet to raginimo jie neklausė. Pulkininkas Pinafa, suimtas ties Acaponeta, buvo nužudėti už tai kad nenorėjo prisidėti prie sukilėlių. Po kovai ties Paredon, netoli Saltillo penkias dešimt septyni federalistų oficieriai buvo nužudyti paliepus sukilelių vadai Villai. Tarpe nužudytojų buvo du generolu (vienas Porfiro Diazo anukas) ir devyni pulkininkai. Nesenai Huerta prisakė nužudyti du oficieriu ir vienuolika kareivių akyveizdoje agrikultūros mokyklos studentų, netoli nuo šalies sostapilės. Tai matydami visi studentai apleido mokyklą.

Taigi kare, neveizint, kad eina tarybos, kaip buvusi taip ir tebėra. Kada karė nustos, kada šalis gaus tvarka, sunku tikrai atsakyti, bet galiama spėti, kad dar žmonės daug vargo pamatys iki išvis šalį tikrai ramia.

PRANCŪZIJA.

Gastono Domergue kabinetas užsilaikė mažiaus, kai šešius mėnesius. Nebuvo tai tvirtas kabinetas, nei savo politikoje nei ypatiškumu ir paskutinieji rinkimai jį paliko be jokios užuojautos deputatų rūme. Nelaukdamas nei kokių nuotikių, ministerių pirmininkas pasiuntė savo ministerijos resignaciją prezidentui Poincare. Sumaningiausias kabineto narys buvo J. Caillaux, turtų ministeris, bet jam lemta buvo nupulti žemyn atsitikus nelaimingam atsitikimui jo moters su "Figaro" redaktorium. Dokumentai, kuriuos apskelbė "Figaro" savo skiltyse, išdavė Caillaux prieš jo partiją ir šalį.

Prancūzų politika turi tą ypatybę, kad jos deputatai priguli prie daugybės partijų, kiekviena prisirišusi prie kokio nors vado arba mažos vertės principo. Reikalui ėsant partijos visaip rišasi, kad pervaryti jiems tinkamus užmanymus. Tvirčiausia dabartiniame parlemente partija, tai socijalistų, jie daugiausiai gavo balsų pastaruose rinkimuose. Toji partija, nors ir nėra užtektinai tvirta, kad vadovauti parlemente, bet ji gali geriau sukelti audras ir priešingumus prieš ministeriją, kuri tik nėra linkusi kairėn.

Buvusioji ministerija nieko neveikė, kad išrišti supainiotąji klausimą, kuris nuvertė Barthou ministeriją praėjusį rudenį. Svarbiausis dabartinis klausimas buvo valstijos piniginis klausimas. Pagązdinta Vokietijos besiginklavimu, o gal dar šiek tiek paskatinta Rusijos, Prancūzija sumanė padidinti kariumenę. Žmonės noriai sutiko ant uždėtųjų vienų metų tarnystės. Klausimas iškilo iš kur imti tam dalykui pinigai. Biudžete kasmetai nedatenka apie 160,000,000 dolerių. Barthou ministerija nusprendė uždėti taksus ant ineigų, paveldėjimų ir turtų, taip-pat paskolinti apie 250,000,000 dolerių. Šitas sumanymas pakėlė didžiausią audrą parlemente ir ministerija turėjo pasitraukti. Naujoji ministerija, išbuvusi 6 mėnesius negalėjo nieko geresnio išrasti turėjo taip-pat atsisakyti. Dabar tik klausimas kįla ar išras ką geresnio būsimoji ministerija. Ar bus sugalvoti tokie turtų šaltiniai, kurių nereikės pildyti žmonių pinigais, bet prisipildys patįs. Lauksime, bet iki to viso sulauksime dar praleisime kelius ministerių kabinetus.

Vieliausios žinios praneša, kad Alexandre Felix Ribot, prezidentui pasiulijus apsiėmė sutaisyti ir vesti naują ministerių kabinetą. Jis jau gavęs pasižadėjimus nuo L. Bourgeois būti svetimų šalių ministerių T. Belcasse jurių ministeriu, Jean Dupuy visuomenės darbų ir tikisi pripildyti trumpu laiku visas tuščiasias kabineto vietas.

Amerikiečiai į naują ministerių pirmininką atsižiūrėjo gana nuolankiai ir mano, jog jis galėsiąs geriau sutvarkyti reikalus, negu kas kitas.

ALBANIJA.

Albanijoj, neveizint į popierinę tvarką, tikrosios tvarkos greitai dar nebus. Naujasai karalius nieko gero negali sulaukti. Šalyje viešpatauja revoliucija. Pradžioje šios savaitės, valdžios kareiviai nuveikė sukilelius apeilinkėse Tirano, į rytus nuo Durazzo. Sukilėliams ligšiol sekėsi kariauti ir buvo betraukią sostapilės link.

Nors sukilėliai ir pasidavė, bet pripažinti Wied savo karaliu jie atsisako ir reikalauja, kad jiems būtų duotas valdovas mahometonų tikėjimo. Daugelis iš jų reikalauja, kad tuo valdovu būtų Essad Paša, buvusis karės ministeris, ir dabar išvarytas į Italiją.

Kaip ten nebūtų, bet puikiosios Wiedo nuomonės būti šalies valdovu neišsipildė. Persunki papuolė jam šalis valdyti.

KOLORADOS DARBININKŲ KARĖ.

Dvidešimt vienas oficieris, kolorados milicijos, buvo teisiami kariškojo teismo už plešimus, žmogžudystės ir kitus blogus darbus tuo laiku, kada buvo sunaikintas Liudlowas. Teismas paleistas iki 12 d. birželio ir ištarme bus apskelbta vėliau. Vienas kompanijos kapitonas teisinos, kad jo kareiviai užgulę šetras tik tada, kada jos pradėjosios degti. Iš 130 vyrų visoj kompanijoj buvo 122 sargai ir mainų raštininkai. Kitas vadas vėl teisinosi, kad jis turėjęs viską daryti, kad ginti šalies veliavą, kurią streikieriai su paniekinimu spiaudę.

Iš visų dalykų, kuriuos apie Kolorados straiką žinome vienas dalykas durią į akį, tai daugybe ten apsigyvenusių svetimtaučių. Anglekasių tarpe randasi žmonių iš visų Europos ir Azijos šalių: asiriečių, armenų, bulgarų, graikų, rusų, lenkų, austrijiečių, kroatu, meksikiečių na ir lietuvių. Iš viso girdžiama 36 kalbos. Anglų ir amerikonų tėra mažiau nes 30 nuošimčių Prieš straiką prie unijų prigulėjo mažiau neg. 10 nuošimčių. Straikieriai, neturėdami savo tinkamų vadų, seka vadus, kurie atkeliauja iš kitų valstijų. Angliųkasyklos priguli kapitalistams, kurių nei vienas negyvena Koloradoje, bet kur kitur. Sakoma, kad Rockefeleris nebuvęs Koloradoje per kokius dešimt metų.

Visą tai turint omenyje, bus aišku, kad Kolorados Valstijoj darbininkų karė yra tai svetimųjų karė — Ateiviai darbininkai, ateiviai darbininką vadai paeinantis iš unijų, kurios turi savo svarbiausias stovyklas kur kitur, bet ne Koloradoje, ir valstijai svetimi kapitalistai. Valstijai prisieina duoti tik karės lauką. Taigi kiekvienas gali persistatyti koks tor. gali būti padėjimas ir vietinių gyventojų į kovojančias pusės atsinešimas. Juk visiems žinoma, kad amerikiečiai svetimųjų nelabai savo tarpe mėgsta.

Katalikiškos Žinios

MINERSVILLE, PA.

Gegužės 24, 25 ir 26 d. šv. Pranciškaus lietuvių bažnyčioje atsiliko 40 val. atlaidai.

Vietiniam klebonui kun. J. Dumčiui pagelbon atvyko aplinkiniai lietuviai kunigai.

Žmonių per visas tris dienas ant pamaldų buvo prisirinkusi pilna bažnyčia. Išpažinties išklausyta 844 asmenų.

Pamokslus sakė šie kunigai: Gudaitis, Valaitis, Šupšinskas, Bartuška, Augustaitis. Ant paskutinių mišparų buvo daugiausia žmonių prisigrudę.

Ačiū mūsų klebonui už jo rūpestingumą. Jis intaisė tris naujus altorius mūsų bažnyčiai ir šiaip jau išpuošė bažnyčią.

Nors Minersville pašaukta, kad yra lizdas šliuptarnių, bet yra ir gerų žmonių, kurie savo pavyzdžiu patraukia ir bedievius prie tikėjimo, kurie pradeda lankyties į bažnyčią. Šįmet keletas atėjo tokių ir pricirašė prie parapijos ir atliko šv. išpažintį, kurie nebuvo buvę bažnyčioje per 10 metų.

Parapijonas.

Katalikų persekiojimas. Granavos mieste, Podolijos gub. Rusijoje, gubernatorius išleido įsakymą atleisti visus katalikus žemietijose tarnaujančius.

Danija. Katalikų skaičius Danijoj nuolat auga. 1864 metais tenai buvo tik 400 katalikų, dabar gi skaitoma į 12000. Kasmet apie 200 danų pereina į katalikų tikėjimą. Katalikų kunigų Danijoje esama apie 80 ir apie 500 vienuolių. Kasmet išdygsta vis tai nauja bažnyčia, tai katalikiška mokykla ar šiaip labdaringa įstaiga.

Zalcburg, Austrijoje. Austrijos katalikai jau senai rūpinasi įsteigimu Zalcburgo mieste katalikiško universiteto. Universiteto naudai pastarais laikais sparčiai renkamos aukos. Dabar jau surinkta 4 milijonai 337269 kronų.

Katalikų skaičius. Visuose pasaulio kraštuose katalikų skaičius siekia 301 milijono. Katalikų lotynų apeigų skaitoma 194 milijonai, likusieji-gi kitų apeigų.

Pranciūzija. Čia ėmė platintis paprotys, pagal kurio numirėlio giminės ir prieteliai vietoj vainiko ir gėlių, užperka šv. mišias ir gauna tokius raštelius, kur užrašoma vardas ir pavardė to, už kurį skiriamos šv. mišios ir jei norima, aukotojo vardas — pavardė. Tieji rašteliai padedami ant katafelio laptų, o paskui juos pasiima artimasis mirusiojo ar-

minė. Ištiesų tai gražus paprotys.

Vengrija. Uždrausta pirkties iš žydų maldaknyges, rožančius ikaplierius.

Praėjusį utarninką Šv. Tėvas šventė, savo 79 metų sukaktuvės. Jo gyvenimas parodo tikrą demokratizmą: gimęs ir augęs valstiečių pasiekė augščiausią bažnyčioje vietą, kurią jis turi jau vienuolikti metai.

Peterburgas. 4 gegužės atsibuvo iškilminga konsekracija vyskupo Pr. Karevičiaus. Iškilmė atsibuvo Šv. Kotrinos bažnyčioje. Dalyvavo daug publikos, kuri buvo nepaprastai įvairi: susirinko daug augštų valdininkų ir šiaip diduomenės. Po konsekracijai buvo pietus, per kuriuos naujas vyskupas apturėjo daug pasveikinimų ir linkėjimų.

Rymas. Apeigų kongregacija svarstyti klausimą del pakėlimo šventųjų skaičiun Orleano mergelės paskirtas 26 geg. (s. k.) Visi kongregacijos nariai kardinolai ir prelatai pakviesti duoti savo balsą prie pakėlimo šventuosna esamųjų stebuklų. Paties pakėlimo dar šiais metais nesitikima.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

ATHOL, MASS.

31 gegužės atsibuvo susirinkimas dar nesenai susitvėrusios "L. Vyčių" kuopos. Išpradžių turime gerą pasisekimą. Per tris susirinkimus prisirašė daugiau, kaip šimtas narių. Matyti, kad "Vyčių" kuopa gyvuos pasekmingai, nes Atholio jaunimas labai noriai prie jos dedasi. Kiti jaunimo rateliai pradėjo griutí ir iš ten jaunuomenė pareina prie "Vyčių". Nors ligšiol dar "Vyčiai" neapreiškė gabumų, bet jau rengiamasi prie darbo. Nutarta dalyvauti apvaikščiojime, spaudos sukaktuvių iškilmėje, kuri atsibus 14 d. birželio. Tą dieną bus pasilinksminimo vakaras su dainomis, deklemacijomis ir lietuviškos žaislės. Dalyvaus ir maži vaikai, kuriems leista išmokti kas patinkama. Šiaip artistai-mėgėjai vaidins "Švarkas ir milinė".

Tokia tai pradžia veikimo jaunų "Vyčių". Galima tikėties iš "Vyčių" gerų vaisių ant mūsų tautiškos dirvos.

Guodžių Marytė.

WARCHESTER, MASS.

Kad atitaisius ir plačiau paaiškinus korespondenciją iš Worcesterio, indėtą "Draugo" No. 22, maloniai meldžiu neatsisakyti artimiausiame gerb. tamstų laikraščio numeryje išspausdinti šį mano laišką.

Tūlas "Teatre Buvs" del ypatiško keršto minėtoje korespondencijoje su ironija ir panieką melagingai aprašo "Dailės ir Mokslo Mylėtojų Draugija" ir jos darbus, norėdamas užkenkti jos tolimesniam darbavimosi.

Pirmiausiai, jis pašiepia D. ir M. M. Dr., kad ji garsino, jog. "Monna Vanna" yra plačiai visame pasaulyje pagarsėjęs veikalas, ir tuo parodo vien savo nežinystę. Jis nežino, kad tas veikalas yra tikrai pagarsėjęs, kad jis yra išverstas į daugybę kalbų, kaip anglų, vokiečių, italų, ispanų, rusų ir t.t. To veikalo autorius Maurice Maeterlinck yra žinomas visam civilizuotam pasauliui ir statomas vienoje eilėje su Ibsenu, kaipo vienas iš didžiausių dramaturgų. Taip, laikraštis, "Theatre" No. 158, rašydamas apie "Monna Vanna", kurią Fevrier perdirbo į operą, pažymi "as a play, by Maurice Maeterlinck, it is familiar to all the world"*). Matoma, p. Teatre Buvusiam nežinoma buvo, kad tas veikalas buvo plačiai vaidinamas, dalyvaujant taip garbingų aktorkų kaip Mnu Georgette Leblanc — Maeterlinck, Mary Garden ir t. t. Veltui p. Teatre Buvęs pajuokia dalykus apie kuriuos jis tiek ismano, kiek "asinus ad lyram".

*) Kaipo Maurice'o Maeterlinko veikalas, yra žinomas viesam svietui.

D. ir M. M. D. Nepermainė savo vardo kaip tą nori prirodyti p. T. B., bet tik del patogumo sutrumpino vardą "Dailės ir Mokslo Mylėtojų Draugija "Aidas" į "Dailės ir Mokslo Mylėtojų Draugija". (Prirodymui siunčiu pereitų ir šių metų apgarsinimus.) Taip kad p. T. B. bereikalingai šmeižia minėtą draugiją, kad ji žmonės apgaudinėjusi.

Apie pereitų metų vaidinimą, kurį p. T. B. pavadino "netikusiu" buvo rašyta bešališkos ypatos "Drauge" pereituose metuose, kuri pripažino jogei aktoriai puikiai atliko savo roles. Tas darodo kad ir čia grynas p. T. B. išmislas.

D. ir M. M. Dr., kurios tikslas yra ne vien vaidinti, bet reng ti paskaitas, koncertus, literatūros vakarus ir. t.t., vaidino daugiausiai veikalus iš lietuvių gyvenimo, kaip "Pabaigtuvės" "Nepadėjus nėr ko kasti". "Alyvos žydi" irgi labai artimas lietuvių gyvenimui. Paskutiniame laike Worcesteryje dažnai vaidinama įvairios komedijėlės bei farsai įvairių teatrališkų kuopų, kurios patenkino tą dalį lietuvių visuomenės, kuriai geriau patinką cirkas negu teatras.

D. ir M. M. Dr., norėdama patenkinti tobulesnį skonį inteligentiškesnės publikos vaidino šį kartą "Monna Vanna", ir užsipelnė ne tik jos prielankuma, bet ir pagyrimą. Tie kurie suprato veikalą buvo pilnai patenkinti vaidinimu. Nepatenkinti buvo tik p. T. B. ir jam panašios ypatos, kurios visuomet "damnant quod non intelligunt."*)

Tos tai ypatos švilpė iš ko p. T. B. taip džiaugiasi. Be abejonės ir jis dalyvavo kartu su savo draugais, kurie del keršto ir užvydumo tuo tikslu atvyko salėn, potam dar per laikraštį giriasi savo vulgarišku pasielgimu!

Skaitant p. T. B. patarimus nenoromis prisieina nusišypsoti. Jie taip primena iš Krilovo sakinių patarimą asilo, kad lakštingala pasimokytų giedoti pas gaidį.

Nei vienas iš aktorių nevaikščiojo užsisukęs nuo žmonių. Jei Monna Vanna vietoje kalbėjo pusiau nusisukus nuo žmonių rody dama pro šėtros angą į savo pilį. ar Kolonna žiūrėdamas į pareinančią iš priešo stovyklos "Monna Vanną", tai delto, kad to reikalauja tą drama.

Keista, kad dagi tokius dalykus, kaip žmonių skaičius, p. T. B. paduoda melagingai, nes žmonių buvo pilnutė salė. Garsinama buvo už poros savaičių prieš vaidinimą, ką p. T. B. pažymi "iškalno" tarsi norėdamas, kad garsintų po vaidinimui.

Mūsų vaidintojams labai pageidaujama kritiką, bet kritika rimta sąžininga, ir kritikuoti privalo tik ypatos žinančios dalyką, bet nė ypatos, kurios pažįsta dramą iš dviejų, trijų komedijėlių, ir kurios teatre lankėsi du, tris kartus savo gyvenime, ir neturi mažiausios nuovokos apie pamatinius kritikos principus.

A. Blažys.

* Pasmerkia tai ko nesupranta.

SHENANDOAH, PA.

29 Geg. Aušros dramatiška draugija pirmą syki vaidino veikalą: "Ponas ir Mužikai". Nors dar jauna draugija ir pirmą sykį su veikalu scenoje, bet vaidino neblogiausiai. Bublikos buvo pusėtinai tvarka pavyzdinga. Malonu pažymėti, kad viršminėta draugija yra katalikiška, taigi nuo šio laiko ji parūpins ir daugiau duoti mums gerų, rimtų vakarų. Pirma mus vaišindavo cicilikų. draugijos.

Dabar Shenandoryje net pi[illegible]ka teatrai ir baliai. Kasyklose darbai eina gerai. Žmoneliai jau aprimo nuo senobinių bažnytinių ergelių, tik dauguma dažnai vieši saliūnuose skandydami sunkiai uždirbtus centus.

Balandėlis.

PERU, ILL.
(St. Bede College).

Gegužio 25 d. šių metų, vietiniai lietuviai moksleiviai turėjo su airiais ginčus. Ginčų tėma buvo: "Rusijai priklausančios tautos daugiaus nukentėjo persekiojimų, negu Airių tauta". Lietuvius gynė du lietuviu: A. Martinkus ir V. Stulpinas; airius T. Sommers ir A. Zemerman. Ginčų klausėsi daug moksleivių, nes visiems buvo žingeidus. O kas indomiausiai, kad lietuviai su atsižymėjimu laimėjo. Po ginčų A. Linkus angliškai skaitė referatą tėmoje: 'Mano gimtinis kiemas ir šalis'. Ginčai ir referatas nemažą įspudį padarė tarpe svietimtaučių, taipgi arčiaus supažindino juos su Lietuvą ir lietuviais. Vienas profesorius išsitarė, kad dabar žinosime kas tai yra Lietuva ir koks skirtumas tarpe lietuvių ir lenkų, rusų ar vokiečių.

Zeta.

ATHOL, MASS.

30 dieną gegužės Aušros Vartų Motinos Dievo draugystė turėjo iškilmingą apvaikščiojimą. Kiekvienas narys dalyvavo pasipuošęs draugystė ženklais. Lietuvių jaunimo benas pagrėžė gana smagų maršelį. Žmonių buvo pilna bažnyčia.

Guodžių Marytė.

PHILADELPHIA, PA.

29 dieną gegužės Juozapato draugija surengė balių su šokiais. Susirinko labai daug jaunuomenės. Išpradžių labai gražiai išrodė. Buvo vykusi prakalba, kuri iššaukė publikos užsiganėdinimą. Bet po prakalbos visi sėdo salėje už stalų ir pradėjo ragauti alutį ir kitus svaiginamus gėrimus. Ant galo pasidarė tokie linksmus, kad šaukimams "ura" nebuvo galo. Nesmagų įspudį padarė Philadelphiečiai tokiuo apsiėjimu per draugijos balių. Laikas, rodos, išmesti rudąjį skystimą bent per draugijos vakarus. Tą patį vakarą turėjo balių ir šv. Magdalenos draugija. Čia ir ta pati tvarka.

Pakeleivis.

WORCESTER, MASS.

Gegužės 30 dieną tarp Worcesterio lietuvių yra pažymėta kaipo viena iš iškilmingiausių dienų, nes toje dienoje lietuviai katalikai šventė sukaktuves 10-metų atgavimo spaudos Lietuvoje.

Iškilmė prasidėjo 9 valandą ryte, kuomet draugijos: Aniolų Sargų, Marijos Vaikelių, šv. Onos, Marijos Vardo, Saldž. Širdies V. Jėzaus, šv. Jurgio, šv. Liudviko tvarkiai maršavo iš salės į gražiai išpuoštą bažnyčią, kur jas sutiko iškilminga vargonų muzika. Suėjus visiems į bažnyčią prasidėjo pamaldos (Mišios ir Te Deum laudamus), kurias atlaikė kun. K. Vasiliauskas. Po mišių kun. J. Jakaitis pasakė pritaikintą pamokslą, kuriame išrodė tautos priešus, nurodė kaip lietuviai privalo gyventi, idant būtų tikrais tautiečiais, bei skaitino mylėti tėvynę, savo tautą ir dorą. Po pamaldų draugijos iškilmingai grįžo į parapijinę salę. Apart draugijų in corpore buvo ir taip žmonių, taip kad per pamaldas buvo prisirinkus pilnutėlė bažnyčia. Žinoma, buvo ir tokių net draugijų, kurios atsisakė iškilmėse dalyvauti, mat aniems kvepia biskį daugiau cicilikizmas, negu tauta ar bažnyčia.

Po pietų iškilmybės tęsėsi tam tyčia pasamdytoje salėje, kurią prirengė Saldž. Vardo Jėzaus draugija. Čia tąsias sukaktuves lietuviai paminėjo prakalbomis, dainomis, eilėmis bei įvairiais pasilinksminimais. Kalbėjo kun. Jakaitis pažymėdamas tos dienos svarbumą. Kun. K. Vasiliauskas išdėstė lietuvių vargus prieš spaudos atgavimą, atgavimo spaudos istoriją bei veikimą po spaudos atgavimui; ragino remti Kairiukščio Lietuvoje sumanymą, patsai prižadėdamas išmokėti "Žiburiui" ir "Saulei" 100 rub. Kun. P. Saurusaitis vaizdžiai nupiešė blaivybės reikalą; p. Česnulevičius savo kalboje daug suteikė lietuviams pamokinančių dalykų. Prakalbų tarpuose žymesnieji vietinio choro daininikai akompaniuojant vietiniam vargonininkui p. Čižauskui sudainavo gražiai keletą dainelių. Ypatingai puikiai sudainavo "Kur bakužė samanota" p-nia Čižauskienė. Labai gražią dainelę dainavo ("Pamylėjau vakar" — S. Šimkaus) p-lė Ona Kraipavičiutė, tik kad lyg rodos tingėdama dainavo, turbūt dainelės gražumo neatjautė. Deklemacijos irgi nusisekė gražiai, ypatingai puikiai persistatė p-lės Akelaičiutė, Kiminskiutė ir Simonaitė lietuvaičių tautiškuose rubuose. Tolimesnis tęsėsi ligi vėlam vakarui visų draugiškas, blaivus pasilinksminimas. Negaliu iškęsti čia dar nepažymėjęs, kad tarp jaunųjų atsiranda keletas nepadorių šokių mylėtojų; pasilinksminimų vedėjai turėtų paprašyti tokius "ponaičius" ar "panaites", ydant jie sau patykomis išeitų visiškai iš svetainės.

Lapymas.

MONTREAL, CA.,

Gegužės 31 dieną moterių šv. Onos draugija turėjo balių ir vaidino "Katriutė". Balius buvo neperdidelis; žmonių atsilankė mažesnis skaičius, negu į praėjusius vakarus. Teatras, žodžiu sakant, neperblogiausiai nusisekęs. Buvo galima tikėties pamatyti puikiaus vaidinant, kad tik būtų truputį daugiaus pasimokinę roles, nes kai-kurie artistai ant scenos pasirodė be mintiea. Tikimės toliaus vaidins geriaus. Tikrai pasakius, pas mumis labai sunku yra surengti ką geresnio. Nes yra dailios jaunuomenės ir užtektinai, bet darbuoties kokiam geresniam užmanymui ir su žvake sunku surasti. Kaip del pašaipos ir tam panašiai, tai tiek o tiek priužia.

Čia, gegužės 24 d. š. m. socijalistai surengė balių ir teatrą. Žmonių atsilankė užtektinai. Salė nors buvo mažikė, bet prikimšta žmonių, mat, žingeidavo kiekvienas pažiūrėti, kaip nusiseka teatras. Tat-gi ir nusisekė puikiai. Pasirodė ant scenos knnigas, o po kiek laiko moteriškė su centais. Moteriškė papylė centus ant stalo ir prabilo, — tai ant mišių. — Kun. brukšt ir nužėrė centus nuo stalo. — Atsiimk, man nereik. Moteris apsisukus į kitą šoną ir pamačius paveikslą P-lės Švenčiausios kabantį ant sienos pradėjo piktažodžiauti į paveikslą(mat buvo scenoje pakabintu du paveikslu P-lės Švenčiausios ir kančia Viešpaties Jėzaus Kristaus) Tuo kart sujudo publika ir šoko kas ką sugriebę mušti cicilikus. Daugumas iš cicilikų per langus iššoko, o nekurie gavo apkulti nuo krikščionių. Dabar eina bila už sumušimą cicilikų ir nežinia kas bilą laimės.

Viščiukas.

Red. prierašas. Geriau į tokius vakarus visai nesilankyti, neg nuėjus muštics. Mušimas, blogas kovos būdas. Mušėjai nusikalsta netik prieš šalies vyriausybę, bet ir prieš dorą, tikėjimą ir žmoniškumą.

ROCHESTER, N. Y.

Gegužio 17 d. šv. Cecilijos choras vaidino penkiaveikmį gyvenimo vaizdelį: "Žmogžudžiai". Šitas veikalas yra gana įspudingas, daug gailestingų scenų ir drauge juokingų gali žiūrėtojas pamatyti, ypatingai dang pagražino tautiški šokiai ir dainos, kuriomis buvo pajvairintas vaidinimas. Visi aktoriai, išskyrus vieną, šv. Cecilijos nariai choro nariai, ir galima pasakyti, kad šiame mieste tai geriausieji artistai-mėgėjai, kurie ką tik vaidino, visados pasirodydavo gana puikiai. Bet šį kartą nusisekė nevisiškai puikiai. Į lošimą inėjo net penkiolika ypatų; kaikurie iš jų silpnai mokėjo savo roles, kiti nemokėjo jų nudnoti. Puikiausia vaidino L. Jančaičiutė — A. Šermukšnio žmona; ji gerai mokėjo atmintinai savo rolę ir ją gana gyvai ir natūraliai nudavė; per visą laiką žiūrėtojas galėjo patėmyti joje tvirtos moters būdą; taip-pat A. Senkus — rolėje A. Šermukšnio, ir A. Širvinskas — rolėje seno kareivio, pasirodė gana gerai, galima buvo matyti jų išsigiinimą į savo roles ir supratimą savo užduoties ant scenos. O. Zdanavičiutė — rolėje senės Šermukšnienės, nurodė seną moterį neblogiausia, bet jos iškalba buvo labai neaiški, kur tik reikėjo smarkiau kalbėti, ten išėjo tik riksmas, o žodžių nebuvo galima suprasti, per tai ir jos rolė gana įspudinga ir graudinga, pasiliko be vertės ir net išėjo juokinga. Nekaip atliko savo rolę V. Danilevičius, — Antano samdininkas įsimylėjęs į savo šeimininko žmoną; jis nemokėjo gerai atmintinai, galima buvo patėmyti, kaip aktorius, padaręs ilgoką pauzą, klausėsi ką pasakys suflorius, o jeigu taip, žinoma, negali būti kalbos apie gerą nudavimą; gaila, nes tai buvo viena iš svarbiausiųjų rolių. Visi kiti, turintieji mažesnes roles, nudavė vidutiniškai gerai.

Pasibaigus vaidinimui, šv. Cecilijos choras, visos merginos tautiškai pasirengę, pasirodė ant astrados , ir pritariant lietuvių benui, sudainavo porą dainelių: "Sudiev Lietuva" ir "Eisim sesės į darželį", išėjo gražiai.

Reikia pagirti, kad viršminėtas choras uoliai darbuojasi netik Bažnyčios, bet ir tautos labui. Štai dabar, prieš pradėsiant lošimą, buvo išdalyti programai, ant kurių spindėjo tie gražus ženkleliai: "Tautos iždas", tai puiki pradžia ir geras pavyzdis visoms kitoms draugijoms ir kuopelėms panašiai padaryti; apart to tasai choras surengia teatrą bent porą kartų į metus; jų pelną, pasilikę sau tik mažą dalį, skiria parapijai, ir taip į trumpą laiką intaisė bažnyčioj: guminę karpetą, gražų šoninį altorių ir liktorius ir dabar partraukia puikų mišolą. Už taip gražius ir prakilnius darbus didi garbė Rochesterio šv. Cecilijos chorui.

Lietuvos Sūnus.

WATERBURIO VAKARAI.

Seimo delegatams palinksminti Waterburio jaunimas paruošė porą labai malonių vakarelių. Tų vakarėlių širdis buvo g. Waterburio vargonininkas ir žymus mūsų visuomenės veikėjas J. Kovas. Jis indėjo į tuos vakarelius visą savo sielą, gabumus ir milžinišką triusą. Jo didžiausias nuopelnas yra tame, kad į tas pramogėles įsukė visą prakilnųjį Waterburio lietuvių jaunimą ir vaikus, ir priauglius, ir suaugusią jaunuomenę. Matėme šimtus jų gražiai žaidžiančius ant scenos tautinius žaislus, klauseme didžiausius chorus (didžiųjų choras 79 žmonės) dainuojant tautines daineles ir visa tai meiliai glostė žmonių širdis, jausmus ir stiprino lietuvišką dvasią. Savo opereten "Palangos Mergelė" (siužėtas panašus "Birutei") autorius daug indėjo lietuviškos širdies ir gabumo. Praėjo ji maloniai, švelniai, labai gyvai ir įvairiai. Ypač gražino tautiniai žaislai ant scenos su dainavimais. Kitą vakarą — koncertas: chorai, duetai, kvartetai — sąžiniškai priruošta, gražiai išpildyta. Nebent vieną galėtume užmesti: veik visų motyvų vienodumą monotoniją. Gerb. Kovo kompozicijas ir harmonizacijas, kad ir kitais vardais pavadintas, lengva buvo atspėti; visur prasimušdavo ta pati tverėjo siela: rami, švelni ir labai lietuviška. Jo tvariniuose neieškok didelio artizmo, augštos teknikos, bet jos tavę glostys, džiugins, nes jos savos, lietuviškos. Tečiau nors ir gražiausios būtų, jeigu tau lieps išklausyti kelių dešimčių pagrečimu to paties autoriaus vienodų tvarinių — atsibos ir didžiausiam muzikos mylėtojui. Tad ir galėtume palinkėti Waterburio jaunimui ir jo vadui — atsiminti ir kitus mūsų kompozitorius ir harmonizatorius, kurių šiandien, ačiū Dievui, jau nebe stoka.

Tautos gimno nauja kompozicija — visiškai nenusisekusi. Šiaip jau už visa ačiū! Valio Waterburio jaunimas!

SHEBOYGAN, WIS.

Birželio 7 d. Bažnytinėje salėje atsibuvo gražus pasilinksminimas su vaidinimais ir dainomis. Pasilinksminimą parengė Nekalto Prasidėjimo P. Šv. Mergaičių draugystė.

Pirmiausiai mergaičių tribalsis choras padainavo "Sėjau Rūtą" ir "Per girelę ėjau". Toliaus vaidinta vieno veiksmo komedija "Cigonė". Padainuota dar niekur negirdėti dvi daini.

Liūdną įspūdį darė antroje dainoje duktė musiskųsdama motinai apie jos nelaimingą ištekėjimą už girtuoklio vyro ir kad jau niekad negalinti sugrįžti pas motinėlę.

Kaip vaidinimas taip ir dainos gana gerai nusisekė, plojimai delnų mažai kada liovėsi.

Vadovavo visame vietinis vargoninkas J. Kudirka.

Po viskam buvo parduodama papuoštos kašelės (beskės) su užkandžiais, už ką dangiausiai pelno padaryta.

Apsieita be svaigalų, tik su bealkoliniais gerimais.

Svirplys.

BROOKLYN, N. Y.

4 d. birželio mirė "Vienybės Lietuvninkų" leidėjas J. Paukštis. Laidotuvės bus 8 d. birželio. Lai buna jam lengva svetimoji žemelė!

P. M.

LIETUVOJE.
ĮVAIRIOS ŽINIOS.

(Iš laikraščių)

Kaunas. "Saulės" draugija pagalios nupirko iš miesto plečių, ant kurio yra pastatyti "Saulės" namai.

Lietuvių draugijos. Per 10 metų lietuvių draugijos išsiplėtojo gana žymiai. Viso labo lietuvių draugijų priskaitoma dabar į 94. Kai-kurios iš tų draugijų turi savo skyrius, kaip antai "Blaivybės" dr-ja turi apie 190 skyrių, "Saulės" 68, "Žiburys" ir "Bytas" taip-pat turi po kelias dešimtis.

Kaunas. Lietuvių Dailės paroda šįmet Kaune turi gerą pasisekimą. Žymiai apsilanko netik lietuvių, bet ir svetimtančiai eina pasigėrėti. Sako, kad ir iš provincijos kaimiečiai atvažiuoja lietuvių dailės parodos pasižiūrėti.

Žagarė, Kauno g. Nuo balandžio vietinė taupomoji—skolinamoji kasa pradėjo pardavinėti ūkiškuosius įrankius pagamintus "Vilijos" fabrikos. Vilniūje Manoma statyti savus namus, kuriems dabar jau yra sudėta 6 tūkstančiai rub.

Gardinas. Miesto viduryje užeita požeminis urvas, sujungtas su katalikų bažnyčia.

Kaišadarai, Kauno g. Vilkiškių sodžiaus 21 ūkininko visi triobėsiai akimirksniu nuėjo pelenais, taip kad dabar tame sodžiuje 21 [illegible] be duonos ir pastogės. Vyriškiai tą dieną buvo išėjo į Žaslius ant jomarko, namieje buvo likę moterėlės ir vaikai. Dabar vilkiškiečiai žada skirstyties vienasėdžiais.

Vilnius. Valdžios užtvirtinta nauja lietuvių draugija "Vilniaus lietuvių scenai remti draugija". Naujai draugijai gimus pakils lietuvių scenos dailė Vilniuje.

Panedėlis, Kauno g. Atidarė "Vilijos" skyrių. Tame, sako, pasidarbavęs kun. Kazliškis.

Bakiai, Kauno g. Vagis apvogė vartotojų draugijos sankrovą. Prekių išnešė už 200 rub. ir 10 rub. pinigais.

Mažeikiai, Kauno g. Čia gyvenatis, p. J. Vaičkus, visuomenei gerai žinomas artistas gavo iš Kauno gubernatoriaus leidimą statyti nuo 7 d. balandžio ligi 25 lapkričio š. m. miestuose, miesteliuose ir sodžiuose Kauno gub. 34 veikalus, kiekvienoje vietoje nedaugiau 3 kartų.

Palanga, Kauno g. Palangoje įsikurė draugijėlė automobiliams pirkti. Važios žmonės tarp Liepojaus ir Palangos. Galima tikėti, kad pagerinta komunikacija tarp šių dviejų miestų dar padaugis svečių skaičių per yasarą.

Vilnius. Sustreikavo tramvajų tarnautojai, reikalaudami pakėlimo algos ant 20 kap. Streikuojančių skaičius viena diena buvo 300 žmonių. Tramvajų valdyba sutiko jiems pridėti po 10 kap. vadinasi, pusę reikalaujamo pakelti mokesnio. Tarnautojai sutiko, tik su ta sąlyga, kad tramvajų valdyba pasirūpintų iš vyriausios valdybos pridėti jiems ir antrą 10 kap.

Kaunas. Nemunu dabar plauko 17 garlaivių, daugiausiai žydų. Kaune susitvėrė nauja krikščionių draugija, kuri rūpinsis garlaivių palaikymu. Tokios būdu manoma konkurnoti su žydais.

Joniškis, [illegible] miestelį, [illegible]

Sudegė 2 gyvenamosios tribos ir 11 kitokių. Ugnis labai greit išsiplatino, kad negalima buvo beveik nieko išgelbėti. Sudegė 1 arklys, 7 karvės, 9 kiaulės, 4 avįs, 2 veršiu.

Liaudies mokyklos Kauno gub. Liaudies mokyklų Kauno gub. buvo 724, iš tų pačiame Kauno mieste 35, apskričio miestuose 39 ir apskričiuose 650. Moksleivių lankė liaudies mokyklas 39,684; tame skaičiuje 27,487 vaikinai ir 12,197 merginos, vadinasi bernaičių dvigubai tiek, kiek mergaičių. Per metus mokinių skaičius liaudies mokyklose pakilo 5,300, iš priežasties atsiradimo naujų inkurtų mokyklų.

Moksleivių tarpe buvo 33,108 katalikai; 1,834 pravoslavai ir 4 792 kitų krikščionių tikybų. Liaudies mokykloms laikyti 1912 metais išleista 600,079 rub. Kiekvionos mokyklos laikymas skyrium siekė 963 rub. 20 kap.

Obeliai, Kauno g. Mergaičių ūkio mokyklos kursą šiosmet baigiančios apie 20 mokinių. Daugumas jų jau gavusios pakvietimus į vietas.

Marijampolė, Suv. gub. Įvedama elektros apšvietimas.

Pašalotas, Kauno g. Šiaurų kaime Didžiąjį Pėtnyčią sudegė 8 ūkininkų bemaž visi triobėsiai.

Linkmenys, Kauno g. Valačiaus susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 500 žmonių — vyrų ir moterų, vienbalsiai nutarė uždaryti monopolį ir restoraną. Jaunimas čia uoliai šviečiasi.

Rokiškis, Kauno g. Čia steigiama dramos — muzikos — dainų draugija "Kanklės".

Kaunas. Vidaus reikalų ministeris pranešė Kauno gubernatorius nesuradęs jokių kliučių, kad Kaune būtų įsteigta guberniijinė mokslo archyvų komisija.

Mažeikiai, Kauno g. [illegible] Beveik kasdien mūgės, pilnos gatvės žmonių tai šino tai tuo prekiuojančių. Vietiniai krautuvininkai ir vertelgos gerai pelnosi, bet tie krautuvininkai, tai žydai ir lenkai. Lietuvių vos dvejatas ar trejetas krautuvėlių. Mūsų žmonėliai dar vis nerangus į pirklybą, ir visokį pelną žeria nuo savęs į svetimtaučių kišenes.

Kaunas. Tūlas J. K. norėjo siųsti prekes garlaiviu padėjęs lietuvišką antrašą. Del to parašo tik prityręs daug nemalonumų turėjo grįžti namo su prekėmis. Kontoro ponas perspėjęs, kad priimąs vien lenkiškai ir rusiškai rašytus antrašus, kuriuos jis tegali perskaityti. Šis atsitikimas parodo, kaip ponai lenkininkai taikosi prie mūsų šalies piliečių. Ištiesų, jiems rūpi Nemuną paversti Visla.

Nedzingė, Vilniaus g. Vilniaus apygardos teismo rūmai nagrinėja indomią bylą Nedzingės klebono kun. Steberioko su p. J. Žilinsku. Nedzingės bažnyčios koliatorium Tėvuko palikimu; Žilinskis privalo iš savo dvaro mokėti kasmet 400 rub. Nedzingės kleboną užlaikyti. Žilinskis tą savo tėvuko testamentą pildė. Prieš tris metus Vilniaus vyskupijos valdytojaus cirkuliaru įvedus Nedzingėje visas pradedamasias pamaldas lietuvių kalba — Nedzingė gryna lietuviška parapija — p. Žilinskas liovėsi pildęs savo tėvuko testamentą. Spėjama, kad jis taip daręs Vilniaus endekų inkalbėtas.

Utėna, Kauno g. Utėnos ir Ulpalių ūkio būrelis rūpinasi suorganizuoti linų pardavimą tiesiai į fabrikas, be jokių tarpininkų. Linai šiame užkampyje pripažinti labai garais. Taip-pat žadama taisyti grūdų pristatymas tiesiai į Prūsus.

Ryga. Konfiskavo vėl 12 "Vilniaus" num., už 10 num. pasidėta redaktoriui bausmė 2 mėnesius.

[illegible]

Kauno apsk., prasidėjo nesuardytų triobų gabenimas iš vienos vietos į kitą. Darbą prižiūri Kauno apskr. žemės tvarkomosios komisijos technikai.

Iškasenos. Netoli Liudvinavo (Kalvarijos apskr., Suv. gub.) ant Šešupės kranto darbininkai bekasdami kalkes rado didelę molinę čerpę, prie jos gelėžinį jėtį ir geležies kirvuką su skyle iš galo, — toliau kiek užtiko viso žmogaus kaulus, šale galvos mažutę čerputę, ant kaklo misinginį, pažaviavusį lanką, ant rankos branzoletą ir-gi branzinį. Randama daugiau ten kaulų. Matyt tenai buvęs kapinynas. Iškasenos yra indomios ir galima šis tas išnagrinėti.

Šiauliai, Kauno gub. Pradėjo gabenties Lietuvon darbininkai ateiviai. Kauno Ūkio Draugijos taipininkavimu jau pargabenta jų kelėtas šimtų į Šiaulių apskritį, daugiausiai pareikalaujama į dvarus.

Tilžė, Prūsų Lietuvoje. Tilžės kliūbas pernai metais įsteigtas per metus priaugo ligi 112 narių. Per tuos metus buvo 50 valdybos posėdžių, taisytas Duonelaičio vakaras ir žiemos šventė. Dabar nutarta pasisamdyti didesnis būtas ir aprūpinti jį lietuvių stiliaus mebliais.

Liepalnė, Kauno gub. Liepalnėje buvo labai plačiai išsiplatinęs slaptas dektinės pardavinėjimas, bet dabar akcijos valdininkai pradėjo dažniau apsilankyti ir gaudyti dektinės "kupčius". Pastariemsiems užėjo blogi laikai.

Akmenė, Kauno g. Miestelyje apielinkės ūkin. bendr. atidarė garo varomąją sviestainę. Jos intaisymas atsiėjęs apie 10 tūkstančių rub. Išdirbama sviestas, sūriai, varškė. Bendrovei labai sekasi.

Krakės, Kauno gub. Gegužės 5 d. Kraikių miestelį ištikob aisus gaisras. Išdegė miestelio centras: 102 gyvenamųjų namų, neskaitant kitokių triobėsių, be pastogės paliko 206 šeimynos. Nuostoliai neapskaitomi.

NAUJIENOS.

New York. New Yorko prieš saliūnas lyga apskelbė konkursą parašymui straipsnių tėmoje "Kiek atsieina dvidešimt milijonų dolerių taksai surenkami už pardavinėjimą svaiginamų gėrimų, New Yorko gyventojams dora, protu, ir tt." Už straipsnių parašymą skiriama dovanos: $1000, $500, $300, 200 ir penkios po $100. Straipsniai turi būti neilgesni, kai 5000 žodžių, atspausdinti rašomaja mašinele. Į konkursą gali stoti Naw Yorko gyventojai arba lankantieji New Yorko mokyklas moksleiviai.

Chicagoje blaivybės kiausimą pradeda taip-pat kelti aikštėn. Čia tuo rūpinasi, taip vadinama jaunų žmonių piliečių sąjunga. (Young People's Civic League.) Jie rengiasi šiais metais išleisti daug savo veikėjų su paskaitomis ir prieš alkolinėmis parodomis.

Leavenwoth, Kas. Čia mirė 82 m. D. Truax. Mirė ir džiaugsmo. Jis buvo kelėjime 25 m. ir gavo paliuosavimo popierus. Paėmęs popierus iš džiaugsmo mirė Brangi žmogaus laisvė.

Pekinas. Kynuose. "Baltasai vilkas" kuris su savo pasekėjais siautė po Hupe, Hahano, ir Šensi provincijas pradėjo deginti kaimus ir miestelius Kausu provincijoj.

Quebec, Can. Birž. 4, palaidoti 12 nuskendusio laivo jureiviai. Laidotuvės atsibuvo labai iškilmingai. Pamaldos buvo laikomos katalikų ir anglikonų bažnyčiose.

Jefferson City, Mo. Chicagos mėsos kompanija traukiamą teisman už nelegalį pasielgimą perkant smetoną ir sviesto taukus.

Londonas. Sufragistės variusios savo nekultūringus darbelius įvairiose įstaigose, pradėjo užpuldinėti bažnyčias. Praėjusią nedėlią pamaldų laike, jos susigrudo į Westminsterio katedrą ir į Bromptono bažnyčią. Kažin ką dar jos išsimanys.

Duquoin, Ill. Daktaras D. W. Dunn atsisakė eiti pas buvusį miestelo majorą gydytų jo sūnaus, ir už tai inpykęs pacientas ištraukė revolverį ir mirtinai nušovė. Nušautasai daktaras, per kelius metus gydydavo majoro šeimyną, bet majoras už jo darbą atsisakė mokėti. Daktaras padavė kolektoriui ir atsisakė eiti pas jį ligonio lankyti. Už tai liko nušautas.

Sezanne, Pranecūzija. Metinėj orlaivių parodoje, sprogo balionas, kuris sužeidė 60 žmonių. Keletą iš jų mirtinai.

Toronto, Ont. Praėjusią subatą palaidoti 17 salaveišių, kurie mirė po nelaimingam atsitikimui su laivu "Princess of Ireland".

Garry, Ind. Čia rengiamos apvaikščioti ramiai neprigulmybės dieną (Fourth of July). Programe indėtas skaitymas Jungtinių Valstijų Konstitucijos, kuri bus skaitoma 26 kalbose. Tarp tų, žinoma, bus ir lietuviškai.

Philadelphia, Pa. Pennsylvaniniau vauuy.ťuiijaasWG-v,ągs(e.a jos geležinkelio kompanija vietoj seniau vartotų rašyto kvotimų darbininkus priimant pradėjo vartoti naują, vadinamą Munsterbergo pshchologišką kvotimą. Šituo būdu kvočiant vartojama įvairios lempų šviesos ir kitokie įrankiai, kuriais galėtų ištirti darbininko gabumą.

Albany, N. Y. Subatoje, vietinės sufragistės ir jų užtarėjai iškilmingai maršavo po miesto gatves, neveizint į karštį, kuris visą dieną kepino maršuotojus. Vakare buvo skaitlingi sufragisčių susirinkimai.

Londonas, Anglijoj. Subankrutijo gerai žinoma firma Chaplin, Milne, Greenfell & Co. Toji firma varė bankos ir pirklybos biznį. Ji turėjo užtikrinto kapitalo apie 1750000 dolerių. Bet įvairioms spekuliacijoms pridirbta skolų apie 5000000 dolerių. Banka nusibankrutijo del susilpnėjimo pramonės pietų Amerikoj, ypatingai Brazilijoj ir Peru.

Rymas. Šv. Tėvo Piaus X. sveikata gerokai sutvirtėjus. Nors jis jau turi 79 metus amžiaus, tečiau jaučiasi tvirtesniu ir sveikesniu neg prieš du metu.

Londonas. Iš čia praneša, kad atrasta daugelis aukso ligšiol nežinomose vietose. Britiškosios Guianos. Auksas užtiktas miškuose apie 25 mylias nuo Savanna.

Konstantinopolis, Turkijoj. Birželio 6 d. 5 nauji trobesiai buvo pašvęsti su tam tinkamomis apeigomis. Tie trobesiai tai nauja Amerikos kolegija merginoms. Jie buvo pradėti statyti 1910 m. ir atsiėjo į 750000 dolerių. Iškilmėje dalyvavo Turkijos žmonių švietimo ministeris, kuris atstovavo sultaną ir kitus augštesnius asmenis.

Paryžius. Reno Viviani nepasisekė sudaryti gabinetą. Prezidentas Poincare pakvietė Delcasse, buvusį užrubežinių dalykų ministerį, paimti tą darbą. Delcasse buvo ligšiol žinomas, kaipo Vokietijos priešas, bet pastaruoju laiku vokiečių ciesoriaus ir Delcasse dalykai susitaikė.

Belfast, Airijoj. Ulsterio unijistai, kurie taip baisiai šaukė prieš Airijos autonomiją, nusprendė tylėti, iki toji autonomija neineis į praktikos veiksmę.

Denver, Col. Viešpatystėje mirė Henry O. Wice, iš Texas. Jam mirus medinėje kojoje, rasta 8000 dolerių bankinisis popieriais. Ieškoma paveldėjų.

Detroit, Mich. Vienas šio miesto pilietis užmokėjo ineigos taksų viena centą. Mat jo ineigų per praėjusius metus būta $2,500.51. Už 2500 dol. mokėti nereikėjo. Už 51 centą užmokėjo vieną centą. Parašė čekį ir gavo iš valdininko paliūdijimą. Tą centą iškolektuoti vyriausybei atsiėjo apie $1.50. Mažas uždarbis, bet yra tokių, kurie tokių taksų užmoka tūkstančius dolerių.

CHICAGOJE.

"Drauge" N. 21 tulas S., nupeikė merginų ir moterų Šv. P. M. Rožancavos draugija, kodel ant pirmo surengto vakaro, pardavinėjo svaiginamus gėrimus. Sako moterims nepritiktų svaiginmus gėrimus pardavinėti. Aš norečiu žinoti, kodel nepritinka? Gal nepritinka moterims pašalpinę — draugiją turėti? Gal susirgus turi sakyti nepritinka į draugiją šaukties, nes jei moteriškė, ar mergaitė, prigulėdamos prie pašalpinės draugijos kreipsies į savo draugija tai gauna pašalpą ir paramą, kurią išmokėti reikia pinigų. Todel draugija turi stengtis juos uždirbti arba gauti iš kur nors. Jeigu minėtam vakarę nebūtų buvę bufeto, tai draugija, beabėjo, būtų savo prikišus ir jaunai draugijai tas būtų labai užkenkęs. Už bilietus gauta 27 dol., o tik vieniems muzikantams išmokėta 26 dol. O kur kitos išlaidos k. t. salė, rengimas vakaro ir t. t. Taigi gali tik tas mus nupeikti, kam nerūpi draugijos gyvybė.

Pagalios juk moterįs turėjo šaly svaiginamų gėrimų ir bealkolinių k. t. saldės, papso, ir k. kurių daugiausia pardavė. Taigi moterų vakare buvo ir nesvaiginamų gėrimų, apie kuriuos nei pusės žodžio p. S. neprasitarė. Matai Tamsta, moters tave neišganis. jeigu pats nenorėsi.

Kitam nurodyti, kas nepritinka tai lengva, bet pats to prisilaikyti kažin p. S. ar megino. Juk p. S. ne viena kartą turbūt, nepasakė, jog nepritinka vyrų vakarų rengėjams, kad alkoliniai gėralai turėti nepritinka. O juk jų kiekvienas vakaras dar stipresniais gėrimais bufetas inrengtas.

Turbūt žino p. S. kad draugijai nemaža iš to paramą. Jeigu nebūtų buvę mūsų bufeto ir jame svaiginamų gėrimų, tai manot, kad mylintieji tuos gėrimus nebūtų lig sočiai išsitraukę... šali esančiame saliūne. Todel meldžiame mūsų šį atsakymą p. S. patalpinti Jūsų gerb. laikraštyj. **Sanarė.**

Paaiškinimą talpiname, bet patartume, rengiant vakarus stengties išvengti svaiginamų gerimų. Ypatingai moters turėtų tai turėti omenyje, nes nuo girtybės moters daugiausia nukenčia ir antra joms turi rūpėti namų gerovė daugiau neg vyrams.

"Dr." Red.

7 d. birželio, "Birutės" draugija nuo Bridgeport'o surengė pikniką. Išvažiavome už miesto toli į vakarus. Ten apsirinkę puikią vietelę nuo vėlybo jau ryto, bet ligi vėlybai nakčiai naudojomės tyru oru traukdami jį savon krūtinėn. Kaip smagu, pametus miesto trukšmą ir nešvarią jo atmosferą surasti ramią žavėjančiais reginiais vietą pajvairinti vaidentuvę.

Minėtan piknikan susirinko gražaus jaunimo. Kadangi diena buvo nepaprastai karšta, — atėmė energiją būti vikriais užtat maža buvo žaislių ir kitų įvairumų. Šiaip turėta skanus pietus, per kuriuos praskambėjo vieno, kito prakalba taikoma į jaunimą, kad lavintųsi, tobulintųsi susispietę į rimtas draugijas, pasistačiusias tikslu auklėti tokį jaunimą. Čia buvo nurodyta "Birutės" draugijos nuopelnai jau daug pasidarbavusios o ateityje žadančios daugiau pasidarbuoti toje srityje.

Vėlai grįžome namo prisikvepavę, atsigaivinę ir patenkinti gaivinančiu oru. **G.**

Pasibaigė ilgai besitęsiantis plytų dirbėjų straikas. Darbas prasidėsiąs trumpu laiku, susitaikinta toms pačioms sąlygoms, kurios buvo paduotos prieš tris savaites. Darbininkai gaunantieji mažiau kai 40 centų į valandą gaus vieną centą viršum. Darbdaviai turės pilną tiesą darbininkus atleisti ir priimti darban.

Straikas prasidėjo kovo 9 d. ir nors tik 2000 darbininkų prie plytų dirbančių testreikavo, bet streikas išvaré nuo darbo apie 150000 darbininkų. Trukstant plytų daug namų statytojų neturėjo ko veikti.

Prasidėjo darbai plytų dirbtuvėse, kuriose straikavo darbininkai nuo pat kovo 9 dienos. Plytų darbininkams pradėjus dirbti sutaisė namų statymo darbai, kurie del stokos plytų visai buvo apsistoję. Mat unijistai vežėjai atsisakė vežti plytas iš dirbtuvių, o jei kas ir parveždavo, tai unijistai murininkai, atsisakė tokias plytas vartoti. Bet straikieriams susitaikius viskas pradėjo eiti savo keliu. Dirbti dar nepradėta, bet jau viskas prie to darbo rengiamos ir netrukus darbas bus tikroje tvarkoje.

Viršum 300 Chicagoj gyvenančių žuvėdų išvažiavo šią savaitę į Žuvėdiją praleisti linksmai vasaros laiką. Daugelis iš jų išvažiavo aplankyti savo giminių, kurių čia begyvendami taip pasiilgo. Kiti išvažiavo linksmai praleisti vidurvasario šventę. Jų tarpe matyti įvairių pramonininkų, mekanikų ir kitokių žmonių.

Chicago. Ateinančią nedėlią (birž. 14 Lincoln Parke bus atidengtas paminklas garsiam vokiečių raštininkui poetui Goethe. Atidengimas bus atliktas labai iškilmingai. Bus ir pats paminklo dirbėjas prof. Hermann Hahn iš Municho, Vokietijos. Parodoje žada dalyvauti daugybė vokiečių draugijų Chicagoje ir daugelis įžymių Jungtinių Valstijų ir Vokietijos veikėjų ir mokslo vyrų.

S. L. A. SEIMAS.

Priešpat S. L. R. K. A. Seimą, tame pačiame mieste, Waterbury, Conn. atsibuvo seimas S. L. A. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir "Tėvynės Mylėtojų Draugijos."

S. L. A. seime dalyvavo 59 atstovai, nors buvo laukiama 64. Seimo vedėjas buvo: pirmininkas — St. Gegužis, jo pagelbininkas — J. Tareila, sekretorius. — V. K. Račkauskas. Be valdybos išrinkta dar komisija kuopų inešimų tvarkimui, skundų, apelecijų, nutarimų ir rezoliucijų. Seimas sutiktas labai iškilmingai. Turėta keletas iškilmingų vakarų, daug šnekėta ir pasakyta daug gražių kalbų.

Didelį trukšmą pakelė naujai padirbtoji tautiškoji veliava, kuria priėmė gausiu rankų plojimu.

Seimo sesijose nutarta keletas dalykų. Visus nutarimus paduodame iš 23 num. "Tėvynės". Čia rašoma, kad norėta sujungti sekretoriaus ir iždininko urėdus. Po ilgų diskusijų prieita prie tokio nutarimo: naujam sekretoriaus iždininko urėdui taisykles išdirbs Įstatų Komisija; tas taisykles turės priimti visuotinasis balsavimas ir visą tą klausimą patvirtins ateinantis Seimas. Jei visuotinasis balsavimas priims tas naujas taisyklės, tai permaina Pildomojoje Taryboje galės įvykti nuo 1916 metų.

Visi knopų inešimai sulig permainų mūsų Konstitucijoje, sulig naujų pašalpos skyriaus laipsnių, vaikų skyriaus ir t.p., pavesta galutinai apdirbti Įstatų Komisijai, kaip to reikalauja mūsų Konstitucija. Komisijai paskelbus pleną ir visuot. balsavimui tą pleną ir naujas taisykles priėmus, sekantis Seimas pasielgs pagal didžiumos mūsų narių norą. Jei didžiuma narių reikalaus pašalpos skyriaus augštesnių laipsnių, tai jie ir bus įvesti.

Iš kitų inešimų, kuriuos Seimas svarstė ir priėmė, pažymėsime sekančius. 1. — Blankų sutrumpinimo klausime įsakyta Pild. Tarybai pagaminti kuoaiškiausias ir kiek galint trumpas blankas: kaipo pavyzdis priduota Seimui blanka draugijos "Fraternal Order of Eagles". 2. Padidinti "Tėvžnę" iki 8 puslapių dabartinio formato nuo 1 d. liepos šių metų. "Tėvynės" padidinimo komisija (Mikolainis, Gugis, Račkauskas, Širvydas ir Damijonaitis) pridavė Seimui "Tėvynės" ir SLA. ekspensų fondan inplaukimų bei išleidimų sąmatą ir rekomendavo įtaisyti "Tėvynės" spaustuvėje "Linotype". Komisijos sąmata ir rekomendacija priimta vienbalsiai. 3. — Prieglaudos Namo klausimas išrišta toje prasmėje, kad išrinkta komisija ir jai pavesta būtinai vykinti gyveniman Prieglaudos Namų sumanymą. 4. — D-ras Jonas Basanavičius vienbalsiai ir visų narių atsistojimu užtvirtinta SLA. Garbės Nariu. Kiek vėliaus, 13-kai delegatų raštu inešus, irgi viso Seimo atsistojimu pripažinta SLA. Garbės Nariu Dr. J. Šliupas už jo nuo pelnus lietuvių, o ypatingai Amerikos lietuvių, tautiniam kilimui padarytus. Seimo prezidiumas abiem Garbės Nariam laiškais apie tai pranešė. 5 — Užtvirtinta naujai išrinktoji Pildomoji Taryba. 6. — S. L. A. pinigus nelaikyti bankose, bet sudėti į valdžios gvarantotas popieras (Government, Municipal and School Bonds), nešančias 4½ iki 5½ nuošimčių. 7. — Prie SLA. įsteigta Fondą Polit. Kankiniams šelpti. 8. — Įsteigta SLA. Moksleivių Stipendijos fondas. 9. — Ateivių šelpimo klausimą po ilgų diskusijų nutarta paimti į S. L. A. globą ir bendram darbui kviesti SLRKA. ir kitas didžiąsias organizacijas, kad sukėlus kapitalą ilgainiui būtų galimą užlaikyti Lietuvių Imigrantų Namas New Yorke. 10. — Kuopų buvo inešta rinkti Amerikoje rezoliucijas, kuriose būtų reikalaujama Lietuvai autonomija. Tokių rezoliucijų svarbiausis tikslas — tai sukėlimas žmonėse savyvaldos troškimo, auklėjimas jnose politiškos sąmonės ir apreiškimas pasauliui, jog lietuvių tauta irgi turi tiesą savystoviai gyventi. 11. — Apmokant pašalpas, algas ir kitokius reguliariškus išmokėjimus, ant išmokėjimo orderių privalo pasirašyti S. L. A. Prezidentas, Sekretorius ir Iždininkas. 12. — J. Paukščio sveikatos ir reikalų stoviui ištirti paskirta komisija: T. Petrauskas, A. Kundrota ir J. Liutkauskas. 13. — Plačiai ir nuodugniai apsvarsčius SLA. užregistravimo klausimą, kad seni SLA. kur reikalaujama, kad seni SLA. nariai mokėtų nuo amžiaus, paves ta Įstatymų Komisijai užsiimti tuo dalyku ir supažindinti su juo narius, aiškinant tai organe. Paskui, Komisijos išdirbtas taisykles turės SLA. nariai perbalsuoti. 14. — Atspausdinti atskiroje knygoje Žemaitės veikalą "Kelionė į Šidlavą", už kurį honoraras yra jau senai apmokėtas, 15. — Papildyti "SLA. Istorija" bent 50 — 60 puslapių, kur būtų aprašytas laikotarpis nuo 25 Seimo iki paskutiniųjų laikų. 16. — Pild. Tarybai pavesta užregistruoti Susivienijimą Canadoje. 17. — Nutarta netalpinti "Tėvynėje" jokių medikalių, stebuklingų, neteisingų ir nužiurėtinų apskelbimų.

Tautiškus Centus Seimas šitaip paskirstė, pagal Finansų Komisijos patarimą: Našlių ir Našlaičių Fondui — $165; Prieglaudos Namų Fondui — $100; Ateivių reikalams — $250; SLA. Stipendijos Fondui — $150; Tautos NamamsVilniuje — $100; Kankiniams — $100, Vištaliaus vardo pašalpa — $60 SLA. knygų leidimo literatūros fondui, Liet. Inform. Biūrui — $50.00. Jovaro Ukiui — $27.54; "Litwai" — $25. Viso labo išdalinta visuomenės reikalams — $1,027.54 arba su prisiųstomis Seimui aukomis — $1,310.32.

Priėjus prie komisijų rinkimų, priimta surašas kandidatų, kuriuos nominavo SLA. Prezidentas ir Sekretorius. Visi kandidatai liko užtvirtinti. Seimas išrinko sekančias komisijas: 1. — Kontrolės Kom.: J. Ambraziejus, J. Bendoraitis ir M. J. Vokietaitis; 2. — Teismo Kom.: J. O. Širvydas, K. Karsokas ir Olga Bobinienė, 3. — Įstatų Kom.: P. F. Bradčulis, Ant. Šliakys ir K. Gugis; 4. — Apšvietos Kom.: Dr. J. Šliupas, L. Šernas ir J. Baniulis; 5. — Labdarybės Kom.: K. Jurgelionis, T. Ratkevičius ir B. Kondratavičius; 6. — Imigrantų Komis.: V. Ambrozevičius, Kl. Vilkevičus ir Juoz. Ancerevičius, 7. — Kankinių Šelpimo Kom.: V. K. Račkauskas, V. J. Šliakys ir Dr. A. K. Rutkauskas; 8. — Prieglaudos Namo Komisija: T. Astramskas, A. Ivaškevičius ir M. Šarka, 9. — Finansų Kom.: J. Skritulskas, A. Bieržynskas ir J. Damijonaitis.

Ateinančiam Seimui, kurs turės vadinties "29-tas ir 2-ras Dvimetinis Seimas" vieta paskirta Pittsburgh, Pa.

T. M. D. VI SEIMAS

Tomis pačiomis dienomis buvo laikomas Tėvynės Mylėtojų Drjos seimas. Seime dalyvavo 27 delegatai.

Draugijoj turto esama bėgantiems reikalams 1,346,57 ir geležiniame kapitale $1,075.81. Išviso $2,422.38. Kiek draugija turi knygomis nežinoma, nes išduodamasai knygiaus raportas pasirodė nesuprantamu. Draugija turinti 85 kuopas, kuriose esama 1963 nariai.

Buvo sumanymų, kad draugiją suvienyti su S. L. A., bet sumanymas be svarstymo atmestas.

Literatiškas komitetas pranešė, kad draugija turi pas saves šituos rankraščius:

1. Duonelaičio raštai. 2. Strazdelio raštai, (vieni ir kiti Gabrio surinkti). 3. "Širdis" (M. Grigonies vertimas). 4. "Didžiųjų vyrų mintįs kiekvienai dienai". L. Tolstojaus. Nutarta: Duonelaičio raštų neleisti, nes jau juos išleido M. Piaseckaitės-Šlapelienės knygynas, Vilniūje. Strazdelio raštai yra jau rengiami spaudai. Su M. Grigoniu baigiama jau tarties. Tolstojaus veikalas liks pakol kas nespausdintas.

J. Gabrys pasiūlė draugijai išleisti encyklopediją, kurią jis užvadintų "Populiarė praktiška encyklopedija arba T. M. D. universitatė". Encyklopedija turėtų apimti sekančius dalykus ("Tėvynė" No. 23).

1) Matematikos mokslai: 1. logika, 2. aritmetika, 3. algebra, 4. geometrija, 5. trigometrija, 6. astronomija;

2) Pritaikintieji fizikos mokslai: 1. fizika, 2. mechanika, 3. elektra, 4. chemija 5. orlaivininkystė;

3) Gamtos mokslai: 1. geologija, 2. botanika, 3. zoologija ir gyvulių anatomija;

4) Istoriškieji mokslai: 1. visuotinoji istorija, 2. visuotinoji geografija, 3. Lietuvos istorija, 4. Lietuvos Geografija;

5) Kalbų ir literatūrų mokslai: 1. Lietuvių kalbos istorija ir gramatika; 2. Lietuvių lieteratūra; 3. Anglų kalbos pamatai, trumpa literatūros apžvalga, 4. Vokiečių kalbos pamatai ir trumpa ilteratūros apžvalga, 5. Pranecūzų kalbos pamatai ir trumpa literatūros apžvalga;

6) Ekonominiai ir socijaliai mokslai: 1. politiškoji ekonomija, 2. tautiškoji ekonomija, 3. socijologija;

7) Prekybos mokslai: 1. komercija, knygvedyba ir finansai, 2. dailraštis; 3. stenografija;

8) Dailės mokslai: 1. paišymas ir tepliojimas, 2. skulptura, 3. muzika;

9) Fiziškas auklėjimas: įvairus kūno miklijimai ir tautiniai lietuvių žaidimai.

Toki encyklopedija būtų 33 tomų ir tuo skirtųsi nuo kitų encyklopedijų, kad būtų "ne pavydale žodyno..., bet pavydale atskirų tomų (knygų), kuriuose nuosekliai suprantamai ir visiems prieinamai bus išgvildentos viena po kitai viršminėtos mokslo šakos (kiekvienam tome atskira mokslo šaka)".

Sumanytojas randa galimu išleisti tokią encyklopediją bėgyje 5 metų. Šitaip apskaitliuojama:

1915 m. išeitų 2 tomai, lėšuotų $2,500; 1916 — 4, lėšuotų $5,000; 1917 — 5, lėšuotų $6,000; 1918 — 6, lėšuotų $7,000; 1919 — 7, lėšuotų $8,000; 1920 — 9, lėšuotų $9,000. Išviso $38,000.

Kiekvieno tomo būtų spausdinta po 5,000 egzempliorių.

Encyklopedijos leidimo dalyke nieko nenutarta. Vėliau nutarta: 1. Kasmetai leisti nors po vieną knygą, 2. išleisti Dijonizo Poškos raštus. 3. išleisti ankstybuosius Šerno raštus. 4. Išleisti T. M. D. knygų katalogą.

Valdybon išrinkti:

Pirmininku D. A. Zimontas; vice-pirmininku Dr. A. K. Rutkauskas; sekretoriu J. Žemantauskas; Iždininku A. Povilaika (senas); iždo globėjais: Balnis ir Želvis. Knygius J. Damijonaitis. Lietratiškas komitetas — B. K. Balutis, J. O. Širvydas ir V. K. Račkauskas. Organu "Vienybė Lietuvninkų" redaktorini paskirta 100 dol. honoravo nuo Seimo iki Seimui. Knygiui paskirta 5 dol. algos mėn. ir 5 dol. rendos.

IR TAI NEAPLENKIME.

Laike didžio darbimečio mūsų tautos kultūrinime — ačiū nenuilstantiems, darbininkams, atsižvelgus į dirbtąjį lauką, jau galime pasigėrėti nuveiktais darbais. Labai malonu. Tik vieną dalyką labai svarbų tautos gyvenime lyg stengiamės užmirsti — aplenkti.

Nors dažnai mes susiduriame su tuo nemalonumu, bet kažin kodel ligšioliai vis paliekame jį kaipo buvus. Tuo dalyku yra mūsų teatras, kuris stovi gan žemame laipsnyje. Ypatingai čia Amerikoje, kur kultūra stovi aukštame laipsnyje, mūsų apsileidimas labai žymus. Apie tai jau buvo keliuose laikraščinese rašyta, nusiskųsta, bet tuo viskas ir užsibaigė.

"Vienybė Lietuvninkų" nesenai teisingai išsitarė: "Kol neturėsime nuolatinių teatralių grupių, (gal trupų?), patol mūsų teatras nepagerinamas". Ir tiesa!

Tuomet tik geriausius veikalus matytume ant scenos, jie būtų tinkamai atvaidinti. Tik nuolat tuo darbu užsiimant, tai galima atlikti, nes kitaip nors ir norint nepajiegiame. Pažvelgkime mes į kitataučius, pas juos jau tas gyvuoja ir gana pasekmingai. Nėra abejonės, kad ir mums tas sektusi, tik daug drąsos ir energijos.

Tai būtų vienutinis kelias, kuris duotų mums progos pakelti dabartinį tebeniukstantį "balaganinį" teatrą.

Sutvarkyti tokias skrajojančias teatralės grupes yra daugybė plenų, apie tuos plenus reiktų mūsų scenos žinovams pašnekėti.

Laikraščiai beabejonės tam būtinam reikalui aptarti vietos nepagailės.

Vėliau paduosiu savo nuomonę del šio dalyko įvykdinimo. Tuo tarpu prašau mūsų inteligentų, laikraščių ir k. apie tai pamąstyti. **Stepas Mingilas.**

AČIŪ "DRAUGUI."

Peru, Ill. Šv. Bedo kolėgijos lietuviai moksleiviai veltui gavomė "Draugo" išleistas knygas. Už ką tariame ačiū. Linkiame "D." geriausių pasisekimų. Taippat linkiame, kad "Draugas" rastusi, kiekvienoje grįčioje.

Turime pastebėti, kad mūsų knygynas trumpu laiku gerokai pasididino už tai ačiū aukautojams. Šis knygynas nemažą įspudį daro net svetimtaučiams, ypač tiems, kurie mažai težinojo, apie lietuvius.

Su pagarba knygiai.

A. J. Garuckas, A. Linkus.

Naujos Knygos.

Dainos vasaros gražybių. Antra laida, 1914. Pusl. 33. Kaina nepažymėta.

Abi knyguti prisiuntė M. G. Valasko spautuvė. Kensington, Ill.

Vagis Vienaveikmis dramatiškas paveikslėlis par. Upton Sinclair, vertė K. Baronas. Chicago Ill. 1914. Pusl. 21 kaina nepažymėta.

Vairas Literatūros, dailės, mokslo, visuomenės ir politikos laikraštis. No. 8.

Raštų turinys: 1. Dešimties m. sukaktis. Kun. Juozas Tumas. 2. Lietuvių spaudos istorijai. P. M. 3. Dailusis tautos ir bažnyčios menas. A. Jarusevičius. 4, O, tos kiaulės... Pr. P. 5. Iš atminimų. Visuomis. 6. Kultūros laipsnis Lietuvoje, P. M. 7. Lankos žvangutis ir aukso žvaigždėlė. Pušaitė. 8. Lietuvių spauda ir inž. Petras Vileišis. V. 9. Laimužės ieškoti: Pušaitė. 10 Mūsų kultūros gyvenimas.

Paveikslų turinys: 1. Mokykla. P. Rimša. J. Bulhako fot. 2. Varno — Rikkerio didieji inicijalai. 3. Inž. P. Vileišis. Fot. 4. V. Kudirka. Fat. 5. Prof. E. Volteris. Fot. 6. G. Landsbergis. Fot. 7. Kun. J. Ambroževičius. Fot. 8. Kun. J. Tumas. Fot. 9. P. Matulionis. Fot. 10. Povilas Višinskis. Fot. 11. Donatas Malinauskis. Fot. 12. Charužinas. 13. Kun. Sviatopolk. Mirskis. Fot. 14. Galaunės inicialas K. 15. A. Jaruševičius piešinėliai. 16. Galaunės kalėjimo piešinėlis. 17. 1864 1904 M. A. Jaruševičius.

PASTABOS.

SUSIVIENIJIMO LIET. R. K. AM. 29-SAI SEIMAS

(2, 3, 4 birželio, 1914 m.)

Smulkesnių žinių apie 29-ojo seimo bėgį 'Draugo' skaitytojai ras to seimo protokole, kurs, tikimės neužilgo bus organui atsiųstas. Čia paduodame tik paviršutinišką seimo darbų aprašymą, pažymėdami vien svarbesniuosius momentus seimo darbų.

1-oji diena. Po iškilmingų Mišių, laikytų sus-mo dvasiško vadavo g. kun. Dumčiaus ir pagražintų griaudžiais ir gailingais balsais suvažiavusių į savo seimą g. g. Vargonininkų, po gražaus ir turiningo pamokslo, pasakyto laike mišių vietinio klebono g. kun. Saurusaičio, — delegatai susirinko į dailiai išpuoštą parapijos svetainę. Seimą atidaro susivienijimo prezidentas V. Lapinskas, pradeda su malda kun. Dumčius. Priimami delegatų mandatai. Nesusipratimai kįla del 3 vietų mandatų: 1) Waterburio viena kuopa išrinko daugiau delegatų negu reikia, 2) Shenandoah'io kuopa delegavo du delegatu, tarp kurių buvo ir jos pirmininkas Dundzila, pagarsėjęs savo veikimu prieš katalikų parapijų tvarką ir ramybę. Jis veda bylą su vyskupu del parapijos turto ir kasos, ir kursto ir kitas gretimas parapijas "nepasiduoti išgaskverniams" ir nepaduoti jų globai Bažnyčių ir jų turtų. Priešais jį pakėlė protestą Sus-mo dvasiškas vadovas kun. Dumčius suspenduodamas jį kaipo Bažnyčios priešą. Dundzila tokiuo savęs nepripažino ir, užsistojus už jį kai-kuriems jo šalininkams, jo mandato klausimas atiduotas nusvarstyti mandatų komisijai (komisija mandatą atmetė), 3) 101-oji kuopa iš Chicagos delegavo kun. F. Kemėšį. Nedidelė būdama (suviršum 30 narių) kuopa tik vieną ir tegalėjo deleguoti. Tečiau seimui buvo siurprizas pamatyti nuo tos kuopos net du delegatu: Kun. F. Kemėšį ir Chicagos policmoną Pilecką, ir, kas indomiausia, abudu pristatė seimui kuopų mandatus su kuopos antspauda ir sekretoriaus Limonto parašais. Jų klausimas taip-pat atiduotas nusvarstyti mandatų komisijai. Prasideda seimo vedėjų rinkimai. Iš pat pradžių apsireiškia seime dvi srovi susidariusi pagal užmanymų, idėjų, krypsnio dviejų mūsų laikraščių "Draugo" ir "Kataliko". Pirmieji ištatė kandidatu į seimo vedėjus Krušinską, antrieji Kadzevskį. Dauguma balsų išrinktas Krušinskas, Kadzevskis jo padėjėju. Seimo sekretoriumi išrinktas M. Milukas, jo padėjėju Lukoševičius. Į mandatų komisiją išrinkti: Vaškevičius, Vaišnora, kun. Struckus, kun. Serefinas, Riktoraitis. Į komisiją knygas peržiūrėti: Stulgaitis, Sarasevičienė ir Vieraitis. Į komisiją skundimus priimti ir įnešimams tvarkyti J. Navickas, Šopis, Norkūnas. Į presos komisiją: J. Kovas, kun. Zimblys, J. Vasiliauskas. Maršalkos — Mačinauskas ir Cibulskis. Gražiai pasveikina seimą Waterburio 1-mos kuopos pilnųjų blaivininkų ir moterų draugijos "Rūta". Salę papuošia jų padovanotieji vainikas ir gėlių bukietas. Sekretorius skaito kitus pasveikinimus, kurių seimas susilaukė net keliasdešimtis. Laišką d-ro Rutkausko seimas nutaria išspauzdinti organe.

Po piet praneša savo nutarimus mandatų komisija. Dundzila atmestas, nuo 101-os kuopos pripažinti mandatai abiejų pretendentų: kun. F. Kemėšio ir Pilecko. Centro Valdyba išduoda savo raportus. Visi veikė sąžiningai ir pagal išgalių. Pranešimus daro gyvu žodžiu. Girdėti tykųs pastebėjimai delegatų, kad bent kasininkas turėtų išduoti apyskaitą raštu. Plačiau praneša apie savo veikimą ir dabartinį susivienijimo stovį — sekretorius. Pranešimas — rašytas. Tą pranešimą spauzdiname čia ištisai.

Centro sekretoriaus raportas.

Pagal užbrieztojo pavestojo man darbo, kaipo Susiv. sekretoriui, rūpinausi dirbti ištikimai ir uoliai pašvęsdamas kone visą savo laiką organizacijos gerovei, nes apart to darbo, kuris kaipo sekretoriui privalo būti atliktas po priederme, stengiausi dirbti, kiek man buvo galima ir laikas daleido, aplamiems organizacijos reikalams bei jos gerovei.

Iš paprastojo mano veikimo, pildant priedermes suteiktojo man urėdo, kaipo Susiv. raštininkui, laikau malonumu pranešti gerbiamiems delegatams sekančias žinias:

1) Susivienijimo augimas:

Nuo praėjusio seimo iki šio, susiv. pasididino 14 naujų kuopų, būtent susidarė naujos kuopos šiose vietose: 79 kp. Glenlyon, Pa. su 3 naujais nariais; 89 kp. Hartford, Conn. su 33 naujais nariais; 133 Vandergrift, Pa. su 17 naujų narių; 138 kp. Pittsburgh, Pa. su 32 naujais nariais; 139 kp. Portland, Ore. su 16 naujais nariais; 140 kp. Carbondale, Pa. su 18 naujų narių; 141 kp. Brockton, Mass. su 56 naujais nariais; 142 kp. Cleveland, Ohio su 39 naujais nariais; 143 kp. North Abington, Mass. su 6 naujais nariais; 144 kp. Freeland, Pa. su 31 naujais nariais; 145 kp. Springvalley, Ill. su 39 n. n.; 147 kp. Wallingford, Conn. su 5 n. n.; 148 kp. East Arlington, Vt. su 30 n. n.; 149 kp. Hammond, Ind. su 5 n. n.; 150 kp. Waterbury, Conn. su 43 naujais nariais. Išviso 366 nariai.

Į senas kuopas bėgyje laiko nuo paskutinio seimo iki šiam prisirašė 1300 didelių ir 230 vaikų. Pagal skyrius prisirašė taip: į 1-mą skyr. 1493, į 2-rą skyr. 42, į 3-čią skyr. 86, į 4-tą skyr. 7, į vaikų 268 nariai. Išviso prisirašė 1896 nariai.

Narių stovis šiandien yra toks:

	1 sk.	2 sk.	3 sk.	4 sk.	V. S.
Piln.	7048	86	197	7	853
Susp.	511	1	5		32
Viso	7559	87	202	7	885

Kartu 8,740 narių. Praėjusiose metuose laike seimo buvo 7,260. Tad šiemet narių skaičius pasidaugino ant 1,480.

Finansinė apyvarta:

Pinigų inplaukė nuo seimo iki seimo šisip:

Mokes. 1-mo skyr.	$13,349.32
2-ro skyr.	296.29
3-čio skyr.	1,236.42
4to skyr.	27.40
V. S.	1,397.24
Tautos centų	832.30
Našlaičių fondan	364,86
Lėšų fondan	2.717.94
Viso	$20.221.77

Išplaukė pinigų tuo pat laiku:

64 mirtįs Pomirt. 1 sk.	$9,500.00
1 mirtis Pomirt. 2-ro	250.00
8 mirtįs Pomirt. V. sk.	600.00
Pašalpa gyviems iš N. F.	400.00
Paaukauta iš Tautos centų:	
Šv. Kaz. Seserų Vien.	300.00
Emigr. są-gai New Yorke	100.00
Vilniaus Dr-jai "Rytui"	134.85
Motinėlei	100.00
L. R. K. M. Susiv.	100.00
Išmokėta iš lėšų fondo:	
Už prirašymą narių	111.25
Už konstitucijas, algos, susiv. auksiniai ženkleliai, spauda, lėšos kelionių, ekspedicija, ir kiti	1,983.64
Viso	$13,579.40
Atliko Susiv. ižde	$6.642.28
Nuoš. už padėtus pinigus užaugo	897.46
Susiv. iždas užaugo nuo seimo iki seimui	7,539.74

3) Susivienijimo iždo stovis:

Trijose Bankose Susiv. kapitalas išneša iki seimui	32,685.00
Kasin. rankose randaso	11,121.39
Visas pinigin. turtas	$43,807.29
Ženkl., knyg. raštinė etc.	1,750.00
Aplamas turtas	$45,557.29

4) Viešas veikimas Centro Valdybos bei iš dalies Centro sekretoriaus:

Paimta nuo kompanijos kiti susiv. ženkleliai, apie kuriuos buvo kalbėta praeitame seime 500 už $250.00.

Apsaugota susiv. archivas nuo ugnies ant $500.00 5-iems metams laiko.

Invedimui pašalpos skyriaus gauti nuo keletos kuopų laiškai, kurie buvo nusiųsti to skyriaus sutvarkymo komisijai (į rankas P. J. Kovo).

Pagal paskutinio seimo nutarimo, pagaminta ir išsiuntinėta į kuopas tam tikros blankos delegatų mandatams.

Sausyje šių metų pagal ingaliojimą seimo, centro valdyba išdirbo ir įvedė į veikmę dar vieną apsaugos skyrių ant 1000.00 pomirtinės.

Pagal centro valdybos nutarimo, buvo sekretoriaus sutaisyti mokesnių lapeliai ir išsiuntinėti į kuopas.

Rugpiūtyje, 1913 metų pagal pernykščio seimo nutarimo, S. L. R. K. A. prisijungė prie "American Federation of Catholic Societies".

Susižinota su Lietuvių Mokslo Draugija ir ištirta Lietuvos vėliavos spalva, nors paskiau tai buvo viešai paskelbta p. J. Basanavičiaus, Mokslo Draugijos pirmininko.

Rūpintasi įvedimu į susiv. nekurių būtinai reikalingų reformų: tuo tikslu sutinkant centro valdybai, buvo sekretoriaus sutaisytos tam tikslui blankos išreiškimui narių nuomonės ir išsiuntinėtos į kuopas.

* * *

Pagaliaus skaitomas pernykščių metų protokolas. Nebuvo jisai ranka inrašytas į knygą, o tik įlipintos organo skiltįs su spauzdintu seimo protokolu. Pernykščių metų vice-sekretorius apsiėmė perrašyti tą protokolą į knygą, apleidžiant kai-kuriuos ypatiškumus ir užgaulius išsireiškimus, kuriuos buvo inkergęs į protokolą pernykščio seimo sekretoriaus.

2-oji diena. Pirmininkas atidaro posėdį ir skaito telegramą, gautą iš 101-os kuopos (iš Chicagos) sekretoriaus Limonto, kurioje Limontas sako, jog jisai neišdavęs ir nepasirašęs Pileckui mandato. Salėje kįla neramumas, paskui gi ir trukšmas. Vieni reikalauja Pilecką išmesti, kiti palikti. Tie antrieji išreiškia abejojimą, ar tik ir pastaroji telegrama nėra falsifikuota. Reikalaujama ištirti nuodugniai atsitikimą. Mandatų komisijos narys kun. Struckus pataria laikyties komisijos nutarimo ir pripažinti delegatais abudu: kun. Kemėšį ir Pilecką. Pirmininkas duoda seimui nubalsuoti slaptu balsavimu, ar priimti, ar atmesti Pilecką. 32 balsuoja Pilecko delegatu nepriimti, 27 gi — priimti. Tikruoju 101-os kuopos delegatu pripažįstamas kun. F. Kemėšis.

Išduoda apyskaitas komisijos. Knygoms peržiūrėt komisija visas knygas ir sekretoriaus ir kasininko suradusi geriausioje tvarkoje. Gan ilgi ginčai kilo del išleidimo susivienijimo knygos (p. Gabrio parašytos apie Gorodlio uniją), kas buvo nutarta pernykščiame seime. Seimas buvo išrinkęs komisiją, kuriai buvo pavedęs atsiliepti Amerikos ir Lietuvos laikraščiuose, klausiant kainų. Komisija padėjo atsišaukimą tik kaikuriuose Amerikos laikraščiuose. Kadangi pasirodė, jog "Žvaigždės" spaustuvė galinti spauzdinti pigiausiai, tad ir atiduota darbas tai spaustuvei už 239 dolerius, spauzdinant 7000 egzempliorių (nors pernykštis seimas ir buvo nutaręs spauzdinti 10,000 egz.). Iš pranešimo "Žvaigždės" spaustuvės atstovo M. Miluko paaiškėjo, kad už suderėtus pinigus galima būsią išspauzdinti tik ant prastos popieros, tokios būtent, kokią duoda laikraštis "Žvaigždė". Nors kai-kurie delegatai ir išreiškė norą, kad knyga būtų išleista dailiai, tečiau kadangi jau sutartis padaryta ir knyga jau esanti surinkta, tad pasitenkinta vien gerų norų išreiškimu ir tik įsakyta spauzdinti ne 7000, bet 10,000 egzempliorių. Atstovai farmų komisijos, pernykščiame seime išrinktos, Kovas ir Rikteraitis pranešė, kad jų tyrinėjimai nedavė gerų pasekmių. Geresnieji ūkiai esą užimti ir ten įsisprausti esą labai sunku, į prastas-gi vietas lietuv. neverta esą ir skverbties. Agitoriai, pernai met išrinkti beveik nieko neagitavę. Buvusios įvairios kliutįs: organizacijos nelegališkumas ir kitos.

Svarstomi klausimai sulaikytų pomirtinių ir pašalių prašymai, kurie daugumoje patenkinami, retkarčiais atmetami. 3 šeimynos gauna pašalpas iš našlaičių fondo.

Prasideda svarstymas, kaip paskirstyti tautos centus. Išviso jų buvo 742.85. Skaitomas laiškas kun. Dargio, paduodantis sumanymą pagerbti susivienijimui 25 metų sukaktuvės kunigavimo kun. Staniukyno, kaipo žymiausio Amerikos lietuvių katalikų veikėjo. Seimas nuoširdžiai pritaria sumanymui, paskiria vienuolyno reikalams $200.00 ir išrenka komisiją (Kun. Serafiną, Kadzevskį ir kun. Kemėšį), kurie susivienijimo vardu pasveikintų iškilmių dieną gerbiamąjį jubiletą ir inteiktų susivienijimo dovanėlę vienuolijos reikalams. 100 dolerių paskirta lietuvių kolegijos reikalams, 50 dolerių L.R. K. Moksl. Susivienijimui. Gražiai atsiliepė Seimas ir į Kairiukščių sumanymą. Nutarta paremti lietuvių švietimo fondą net šešiomis šimtinėmis, kiekvienai draugijai po 200 rubl., žinoma, su sąlyga, jeigu tų šimtinių bus pažadėta nemažiau, kaip 1000. Svarstomas klausimas ar skirti pašalpą New Yorko Imigrantų globojimo draugijai, ar ne. Po pertraukos toliau skirstomi tautos centai. Gauna balsą tautiškojo susivienijimo atstovai Balutis ir Povilaika, kuriuos to susivienijimo šių metinis seimas ingaliojo pasiūlyti mūsų susivienijimui susidėti bendrai, išlaikius bendromis pajėgomis ant Ellis Island savo žmogų, kurs suteiktų ateiviams reikalingą pagelbą. Tautiškasai susivienijimas skiriąs tam tikslui 250.00, pasiulo tą-pat padaryti ir mūsų susivienijimui. Be to dar reikėsią, sako, sutraukti ir kitas žymesnias organizacijas. Balutis kalba gražiai, iškalbingai. Delegatus vadina broliais, tečiau pažymi, kad jie neina į Kanosą. Seimas Balučiui paploja ir išklausęs vieno — kito pritariančią nuomonę, beveik vienu balsu sumanymui pritaria, paskiria $250.00 ir išrenka 3 žmones į bendrąjį komitetą, kurs tvarkys imigrantų globojimo reikalus. Baigiami dalyti Tautos centai. $25.00 gauna Lietuvių Informacijos biuras Paryžiuje, 25.00 Lietuvių R.-K. Vargonininkų sąjunga, sumaniusi išleisti Petrausko muzikalį veikalą "Šventoji: Naktis" ir paprašiusi tam tikslui pašalpos (čia pat seime, patarus kun. T. Žilinskui parankiota iš gerbiamųjų delegatų tuo pačiu tikslu ir surinkta 78.00 su viršum); 25 dol. kun. Kaupo raštams išleisti (Chicagoje šiomis dienomis susiorganizavo tuo tikslu tam tikras komitetas) ir pagaliaus likusieji 67.85 paskirti į susivienijimo stipendijos fondą.

Svarstomas svarbus įnešimas pirkti susivienijimui savo namus. Iš delegatų kalbų paaiškėjo, kad pinigus daug geriau esą laikyti indėtus į namus negu bankuose, kad susivienijimas reikalingas yra savo centro, iš kurio būtų vedama visa organizacija, kad ligšiol to centro susivienijimas neturėjo, kad centras ir susidarys tenai, kur bus susivienijimo namai, nes juose turės būti centro raštinė, susivienijimo knygynas, archivas ir savo laikraščio redakciją, kad tokiam centrui patogiausia vieta yra Brooklynas ar New Yorkas, nes 1) pro New Yorko uostą pravažiuoja mūsų ateivių dauguma, 2) New Yorkas su Brooklynu yra didžiausias visos Amerikos miestas, 3) New Yorkas su Brooklynu sudaro labai žymią lietuvių koloniją (Po Chicagos pirmąją savo didumu), 4) New Yorkas su Brooklynu yra tikruoju geografiškuoju centru ilgos juostos rytinių lietuviškų kolonijų, pradedant nuo New Englando ir baigiant Baltimore, kuriose tai kolionijose gyvena apie du treždaliu visų Amerikos lietuvių. Visa tai apsvarstęs seimas ir nutarė įsigyti savo namus Brooklyne, arba New Yorke ir tuo tikslu išrinko 5 žmonių komisiją (Krušinską, Vaškevičių, kunigą Varnagirį, Kažemėką ir Akelį), kuriai pavedė nužiūrėti gerą vietą ir namus ir ne vėliau, kaip iki ateinančių Naujų Metų duoti kuopoms žinoti, ką komisija suradusi, atsiųsti vietos ir namų fotografiją ir pirkimo sąlygas. Kuopoms prielankiai nubalsavus, namai turės būti neatidėliojant pirkti.

Neilgai svarstomas klausimas įregistravimo visose valstijose čarterio. Principe visi delegatai pritarė šiam reikalui vienu balsu. Aukieta parodė, kad iš 150 kuopų, net 110 reikalavusios čarterio įregistravimo ir kad tik viena kuopa esanti tam priešinga. (Kitos neatsiliepusios). Tik besvarstant klausimą, kokiuo būdu šitą reikalą pasekmingiausiai įvykdžius: ar seimui paskiriant tam tikrus žmones, ar komisijos, kurie ir kurios tuo dalyku turėtų užsiimti, ar pavedus tą dalyką kuopoms — iškilo visai naujas klausimas, ar nereikėtų prie tos svarbios progos padaryti vietiniai kuopų atstovų suvažiavimai, kurie duotų pradžią sudarymui apygardų (rajonų). Kuopų atstovai, suvažiavę į apygardų susirinkimus, galėtų geriausiai nužiūrėti tinkamus žmones, kurie užsiimtų čarterio įregistravimu; be to prie tos progos kuopų atstovai pasitartų apie naujų kuopų steigimą, senųjų didinimą ir stiprinimą, parinktų tinkamus agitatorius, — žodžiu sakant organizuotų vietose gyvesnį veikimą. Apygardų idėjai seimas vienu balsu pritarė ir nužiūrėjo 10 tokių apygardų: Chicagos, Clevelando, Pittsburgh'o, Wilkes-Barre'o, Philadelphijos, Brooklyno su New Yorko, New Jersey's, Waterbury'o, Bostono ir Baltimore's.

3-ioji diena. Atidarius posėdį svarstomas J. Kovo pataisa, įnešta prie vakarykščio nutarimo paskirti $250.00 imigrantų globojimo reikalams. J. Kovas atkreipia seimo domą į tai, kad globojant ateivį reikėtų pasirūpinti netik ištraukti jį laimingai iš kaslegarnės, bet ir jo dvasiai ir dorai tinkamą globą parūpinti, kad ateivis nebūtų įsukamas į sroves, kurias pagamina "Šakės", saliūnai ir kiti ateivių tvirkintojai. Jisai patarė seimui nutarti, kad anas bendrai samdomas žmogus, ateivių vaduotojas, būtų tikintis katalikas ir kad jisai būtų tvirtinamas Sus-mo centro valdybos. J. Kovo pataisa priimta be pasipriešinimo.

Svarstomas klausimas ligos pašalpos skyriaus įvedimo. Ankieta parodė, kad to skyriaus reikalauja 102 kuopi, kad tiktai 3 kuopos pasirodė tam priešingos. J. Kovas komisijos vardu skaito tam tikrą to skyriaus projektą. Projektas rūpestingai apsvarstytas, tečiau per siaurą, per trumpas, taigi ir seimo galutinai nepatenkino. Prasideda svarstymai, delegatai duoda įvairius pasiūlijimus. Surandama du didžiausiu keblumu: 1) dirbantieji kasyklose daug dažniau susergą, susižeidžią, negu viršutiniuose darbuose esantieji; knomet pirmieji už 50 centų mėnesinio mokesnio į pašalpinės draugijas gauna ligoje kartais tik $5.00 savaitėje ((Pennsylvanijoj), antrieji už tą patį mokesnį gauną kartais net $10.00 savaitėje. (Chicagoje) Antrą keblumą sudarančios moterįs, kurios daug dažniau susergą, negu vyrai. Pagaliaus iš diskusijų paaiškėjo, kad visus tuos priešingumus galima sutaikinti tik padėjus į to skyriaus veikimo pamatą krikščioniškąjį principą meilės artimo: stipresnieji, patogesnėse sąlygose esantieji turį padėti silpnesniesiams, esantiems sunkėsnėse darbo sąlygose; lengviau dirbantieji darbininkai turi padėti sunkiau dirbantiems broliams; stipresni fiziškai vyrai, turi padėti silpnesnėms fyziškai moterims; o kadangi organizacijai reikalingos netik fyziškos ir finansinės, bet taip-pat ir doriškos pajėgos, moterįs gi kartais turi kaip tik daugiau tų doriškų pajėgų, taigi tomis savo pajėgomis ir galės atsilyginti susivienijimui už tuos finansinius nuostolius, jeigu tuos padarytų (nors ir tai nuostolis esąs abėjotinas, kaip twirtino moterų atstovės). Taigi visą eilė delegatų ir išreiškė nuomonę, kad nedaryti skirtumo tarp vyrų ir moterų. Pagaliaus paaiškėjo reikalas surasti bendrą vidurinę mokesnių tvarką, kuri ir organizacijos nenuskriaustų, ir visas priešingybes galėtų sutaikinti. Tokį projėktą ir pasiulė valdybos vardu seimo vedėjas Krušinskas. Projėktas buvęs ilgai ir rūpesningai valdybos svarstomas. — Pagal jo įvedami net 4 ligos pašalpos skyriai.

I. Sk. mėn. mok. 25 c. pašalpos sav.	$ 3.50
II. Sk. mėn. mok. 50 c. pašalpos sav.	7.00
III Sk. mėn. mok. 75 c. pašalpos sav.	10.00
IV Sk. mėn. mok. $1.00 pašalpos sav.	14.00

Tas projektas gali patenkinti ir tuos, kurie iš savo pašalpinių draugijų gaudavo pašalpos nuo įmokamo penktuko po $1.00, nes prigulėdami į Sus-mo pašalpinį skyrių, kad ir didesnius, palyginamai, mokės mokesnius, bet už tat bus liuosi nuo pomirtinių rinkliavų, nuo bereikalingų išlaidų per balius ir piknikus; kas svarbiausia gi galės būti tikri, kad ligoje pašalpa bus visuomet tikrai išmokėta, nes Sus-mas, turintis jau $45,000.00 kapitalo, daugiau duoda tam garantijos, negu mažos pašalpinės draugijėlės, kurių daugeliui jau graso subankrutijimo pavojus. Krušinsko įneštą, Vasiliausko paremtą projektą, Seimas pagavo kaipo tinkamiausį ir, nors kun. Struckus, po jo gi ir p. Balutis (prašytas išreikšti savo nuomonę), patarė nesiskubinti su įvedimu pašalpinio skyriaus ir tik išrinkti tam tikrą komisiją, kuri geriau apsvarstytų ir išdirbtų gatavą sumanymą — tečiau seimas, nebenorėdamas gaišuoti su to skyriaus įvedimu, didelė balsų daugumą nutarė jau šiemet įvesti pašalpinį skyrių, padėjus pamatan Krušinsko paduotąjį projektą. Smulkmenoms apgalvoti Seimas ingaliojo centro valdybą, kuriai įsakė paruošti gatavą projektą ne vėliau, kaip iki 1 d. spalių m. šių metų ir išsiuntinėti kuopoms.

Kadangi centro sekretorius turės jau ir po seimo žymiai daugiau darbo, ypač gi įvedus ligos pašalpos skyrių, tai nutarta pakelti jam algą nuo 1 d. liepos iki $75.00 per mėnesį nuo įvedimo gi ligos pašalpos skyriaus — iki $100.00 per mėnesį. J. Vasiliauskas išrodė reikalingumą naujai sutvarkyti apsaugos mokesnius I-ojo ir II-ojo skyriaus: į pirmąjį skyrių įvesti mokesnius nuo amžiaus, taip kaip tai yra jau įvesta kituose skyriuose, III-iojo gi skyriaus mokesnius pakelti — proporcijonališkai kitiems skyriams. Ligšiol įsirašiusieji mokės senomis sąlygomis. Naujieji būtų reikalaujami tik iš naujai įsirašančių. Projektas priimtas "be pasipriešinimo". M. Tulabai padavus sumanymą, kad į III-ąjį, IV-ąjį ir V-ąjį skyrių (ant 500.00, 750.00 ir 1000.00) būtų priimami ne iki 40 metų, bet iki 45 metų — sumanymas seimo priimtas. Kun. F. Kemėšis padavė sumanymą dėties Susmui prie Am. L. R. K. Federacijos kuri vienija visą Amerikos liet. R. K. visuomenį darbą. Sumanymui Seimas pritarė ir delegavo kun. Serafiną, Kadzevskį ir kun. Kemėšį atstovauti susivienijimą šių metų Federacijos kongrese Chicagoje (rugsėjo m.) ir tarties su Federacija, kokiomis sąlygomis Sus-mas galėtų dėties į Federaciją.

Pagaliaus svarstomas opusis organo klausimas. Į Sus-mo organus buvo du kandidatu: "Draugas" ir "Katalikas." Ir prieš seimą kuopose ir pačiame seime ėjo gyva agitacija abiejų laikraščių naudai. "Draugas" ingijo susivienijime daug įsitikinusių prietelių, tečiau jo poziciją silpnino betvarkė "Draugo" administracijoje; ta betvarkė buvo aikštai išvilkta, aiškiai išrodyta ir ant jos buvo remiama visa agitacija prieš "Draugo" kandidaturą į Sus-mo organus. Drįstame tečiau manyti, kad tikrosios priežastįs agitacijos prieš "Draugą" buvo ypač šios: 1 aiški tautiškai-katališka dvasia, jo pastengos sužadinti, sustiprinti tautiškai-katalikišką mosę mūsų visuomenėje; visi tie, kurie išganymo laukia iš kitų srovių, aiškus dalykas, to krypsnio nemėgia; 2) biznieriški apetitai kai-kurių Sus-mo psendo — prietelių, kurie žūt-būt įsimorėjo inkinkyti mūsų Sus-mą į savo biznio vežimėlį. Tečiau, žinoma, nei vienas iš tų motyvų nebuvo viešumon išvilktas ir visa "Draugo" opozicija savo užmetimus rėmė tik ant administracijos betvarkės. Ypač iškalbingai "Draugą" kritikavo kun. Struckus, kuris išrodinėjo argumentais iš savo prietikių su "Draugu", kaip blogai "Draugas" tarnavo sus-mui. Tečiau buvo ir apgynimo balsų. J. Vasiliauskas murodė, kad "Draugui" [illegible] laikraščio turinys, kuris mažai galęs visai patenkinti. Daug nusvėrė taip-pat kalbos kunigų Dargio, Žilinsko ir Kemėšio. "Draugo" poziciją silpnino dar ir ta aplinkybė, kad už senąją kainą bendrovė atsisakė tarnauti Sus-mui. Seniau "Draugą" leido kunigų sąjunga ir kasmet prikišdavo po keliolika šimtų. Tą nuostolį padarydavo "Draugui" ne kas kitas, kaip susivienijimas. Tais metais, kuomet "Draugas" ėjo sus-mo nariams už 24½ cento, to nuostolio buvo dar daugiau. Tečiau dabar kuomet kunigai pavėdė "Draugą" tam tikrai atskirai šerininkų bendrovei, neseniai inkorporuotai Ilinojaus valstijoje, į kurią ineina lygiais nariais kaip dvasiškiai, taip svietiškiai lietuviai katalikai, kuomet tuos bendrovės reikalas reikia bent taip aprūpinti, kad šėrai neneštų nuostolio — "Draugas" nebegalėjo tarnauti susmui už tą pačią kainą. Taigi kun. Kemėšis "Drango" bendrovės vardu ir pasiulė sus-mui "Draugą" už 75 centus, jeigu eis nepriverstinai visiems, kaip ligšiol, arba už 60 centų, jeigu eitų priverstinai. Seimas nutarė mokėti 75 centus ir palikti ir toliau organo išsirašymą liuosai narių valiai. Tai rezoliucijai kėlė rankas 40 suviršum delegatų. Paklausus pirmininkui, kas tam priešingas, pakilo nedrąsiai tik keletas rankų. Po to "Kataliko" atstovai nei nebesisiulė į susivienijimo organus.

Pagaliaus Centro valdybos rinkimai. Į prezidentus pastatyti kandidatais Krušinskas ir Vaškevičius. Krušinskas gauna 43 balsus, Vaškevičius 32. Į vice-prezidentus kandiduoja Riktoraitis ir Vaškevičius. Riktoraitis gauna 36 balsus, Vaškevičius 37, Į Sekretorius J. Vasiliauskas ir Cibulskis. Vasiliauskui balsavo 57, Cibulskiui 18. Į Kasininkus statomi kandidatais V. Lapinskas ir p. Burba. Pirmam balsuoja 85, antram 39. Į Kasos globėjus statomi kandidatais Lukoševičius, Stulgaitis, Kadzevskis ir Vaišnora. Lukoševičius gauna 44 balsus, Stulgaitis 47, Kadzevskis 34, [illegible] rinis išrinkti šie žmonės: Ilinojaus valstijoj — kun. F. Kemėšis, Clevelande J. Mentvila (ir dar vienas); Pittsburgh'o — Vaišnora; Wilkes-Barre's — Šinpšinskas, kun. Struckus; Philadelphijos — V. Lapinskas, Sodeika kun. Zimblys. Brooklyne — New Yorko Noviekas, Tulaba, New Jersey's Vaškevičius, Waterburio — O. Stalioniutė, Mačinauskas (buvo statomas kandidatu ir Šaliūnas, tečiau seimas rinko tik iš delegatų tarpo; Šaliūnas gi nebuvo delegatu) Bostone — kun. Jakaitis, Norkūnas, Mikalauskas; Baltimore — Grajauskas, Grebliauskas. Į augščiausį teismą išrinkti Vaičiulis, J. Kovas, J. Alenskas, Kadzevskis, Vaškevičius, kun. Žilinskas.

Dvasiškojiu susivienijimo vadovu, atsisakius kun. Dumčiui, išrinktas kun. Jakaitis. Dvasiškas vadovas yra veukart ir augščiausio teismo narin ir jame pirmininkauja. Kun. Serafinas įnešė sumanymą išrinkti Riktoraitį garbės nariu, kaipo žymiai anuomet pasidarbavusį sus-mo naudai Waterbury'o apielinkėje. Viename Waterburyj'e yra dabar 825 susiv. nariai. Dauguma sumanymui rodosi prielanki, bet atsiranda pora rėksnių iš Waterburio, kurie ima kelti didžiausį trukšmą ir riksmą, kad Riktoraitis tos garbės neužsipelnė. Salėje didžiausis pasipiktinimas šios skandalistų žygiu. Ilgas užėsis ir trukšmas. Veltui skamba pirmininko varpelis. Pagaliaus paprašo balso pats Riktoraitis. Nuo garbės atsisakąs, palieka ją tiems, kurie jam jos pavydi, pats gi dirbsiąs susivienijimo labui dar uoliau, negu ligšiol. Seimas ploja. Garbė lietuviui — [illegible]

Tariamąsi, kur šaukti kitų metų seimas. Kandiduoja trįs vietos: Scranton, Pa., Brockton, Mass. ir Homestead, Pa. Dauguma balsų nutarta laikyti kitimet Scrantone. Seimas dėkoja atstovams G. Waterburio, klebonui už vaišingą priėmimą seimo, G. Krušinskui už sumanų ir energingą seimo vedimą. Krušinskas [illegible]

lijimą del kilnaus pačioje pabaigoje skandalo.

Seimas užbaigiamas malda, vadovaujant naujami dvasiškam vadovui kun. Jakaičiui.

KAS DUMIA AKIS DARBININKAMS?

"Draugo" pastaba (21 No.) apie darbininkų klausimą sujudino, sukėlė mūsų socialistus. Mat ligšiol jie tarėsi turį paėmę monopelį darbininkų klausime gvildenimo ir rišimo ir manė vieni tegalį rūpinties darbininkų reikalais; o čia dabar "Draugas", tų pasmerktųjų katalikų laikraštis, irgi išdrįsta savo nuomonę tarti. Tai juk nedovanotina. Tad pliekime gi jį! Pagal čigonė ir makaras. Cicilikai ėmė koliotis ir keiktis ("Keleivio" 22 No.). Su jais negi susišnekėsi. Jiems galima tik palinkėti sukultūrinti savo kalbą ir kovos būdus su idėjiniais priešininkais. Daug rimčiau atsiliepė "Naujienos" (No. 14), su kuriomis malonu bus pasidalyti nuomonėmis. "Naujienos" tik perdrąsiai prikiša "Draugui" neteisybę, kuomet rašo:

> kad socijaldemokratai rengiąsi, valandai išmušus, vesti suorganizuotąjį proletarijatą į krūviną kovą, tatai yra grynas "Draugo" išmislas. Nei vienam o nei vienam rimtesniam socijalistų rašte nerasi nieko panašaus. Bet visuose tuose raštuose rasi pasakyta visai ka kita.

Tuos tai "Naujienų" žodžius, dovanokite, mes negalime kitaip pavadinti, kaip tik akių dumimu mūsų darbininkų. Ir Markas, ir Engels'as ir kiti socijal-demokratijos tėvai ir vadai pripažįsta būtiną reikalingumą kruvinos revoliucijos, nes, pasak jų, kapitališkoji tvarka geruoju nepasiduosianti, taigi, ir socijalizmas galėsiąs įvykti tik kruvinąja revoliucija. Kad tai būtų visai aišku, mes priversti esame užcituoti žodžius socijalizmo šulų, kurių raštų turbūt "Naujienos" nepavadįs "nerimtais. (Darome tai kitoje vietoje).

Tiesa yra tai, kad socijalizmas, kaipo doktrina nuolat keičiasi. Seniau aklai visame kame laikytasi Markso teorijų, nesitikėta jokio darbininkų buvio pagerinimo prie šio kapitališko surėdymo. Priešingai, sąmoningai eita prie didesnio darbininkų skurdo, kad socijalė revoliucija greičiau galėtų įvykti. Žvairuota, net į korperaciją (vartotojų draugijas), kurios žymiai gerino darbininkų padėjimą. Manyta, kad jos tik nustuma tolyn revoliuciją. Nesitikėta taip-pat nieko doro iš įstatymų leidimo darbininkų reikalais prie šios kapitalistiškos tvarkos. Paskui vienok atėjo revizijonistai (perkratytojai Markso paskelbtų "dogmatų"). Susidarė naujos taikesnės srovės, kurių tikslas gerinti darbininkų padėjimą ir prie šios tvarkos ir surėdymo, sunaudoti darbininkų laimėjimui parlementus, kooperaciją ir tt. Tos srovės per paskutinįjį socijalistų kongresą Jenoje net viršų paėmė. Žodžiu sakant socijalizmas pasidarė daug taikesnis. Tečiau, kada mes rašėme apie socijalistų ruošiamą revoliuciją, turėjome omenyje visųpirma aklus pasekėjus Marksinio socijalizmo, į kurių skaičių priderėjo ligšiol, kiek žinome, ir mūsų socijalistų vadai. Taigi malonu mums čia pastebėti, kad ir mūsų socijalistų nuomonėse įvykusios žymios permainos.

Keista tai, kad "Naujienos" drąsiai sako, kad katalikams nerūpi išrišti socijalį klausimą. Išrodymui to jos sako: kas būsią tada, kai darbininkai, ingiję, anot "Draugo" nuomonės, daug moralės ir materijalės pajėgos, galėsią tarties, kaip lygus su lygiais — su kapitalistais. Ar jiems nevalia būsią panorėti pergalėti kapitalizmą, arba net ir visai pasiliuosoti nuo jo. "Naujienos šį klausimą uždavusios, džiaugiasi, kad čia katalikai nieko atsakyti negalėtų, nes jiems ir nerūpi darbininkų klausimas išrišti, o tik dumti jų akis.

Rašant pirmąją pastabą netuvėjome tikslo paduoti galutino išrišimo socijalio klausimo. Į šitą "Naujienų" pasidžiaugimą atsakysime tik štai ką: Katalikų tikėjimas neturi dogmato ginančio kapitalistišką tvarką. Sulig Katalikų Bažnyčios mokslo ir nuosavybės teisė nėra absoliutė, visiška, bet tik dalinė. Visų daiktų vienatinis tikras savininkas — tėra V. Dievas. Žmonės, kapitalistai, tai turto nuomotojai, turintieji išduoti apyskaitą prieš Dievą iš nuomojamojo turto. Bažnyčia nepasmerkia priverstinos ekspropriacijos, išpirkimo turto visuomenės ar valstijos reikalams. Tad galimas daiktas, kad ateityje, galutinai paaiškėjus blogumui kapitalizmo tvarkos, visos didžiosios nuosavybės pereis į visuomenės rankas. Ir Bažnyčia čia tik tiek tesikiš, kiek bus liečiama tikybos ir doros sritis, socijalį gi klausimą riš socijologai ir ekonomistai. Tik jeigu pervartos darytojai ims, sakysime, žudyti kapitalistus, Bažnyčia juos perspės ir pasakys: neužmušk. Ta permaina turės įvykti ramiu keliu, kuomet visuomenė rimtai prie jos pribrendusi, jos reikalą aiškiai supratusi, galės įvesti ją be didelių pasipriešinimų, be socijalių katastrofą. Prie visa to, žinoma, gali privesti darbininkų politiškos ir ekonomiškos organizacijos. Tik grįžtame prie savo tvirtinimo. Darbininkai turi krauti sau visų-pirma doriškus turtus: kelti šviesą, dorą ir auginti vienybę. Tik šviesūs, dori ir mokantieji laikyties vienybės darbininkai galės ingyti kitų pagarbą ir prielankumą jų reikalams. Saumyliai, peštukai, pilni keršto, neapykantos, patvirkę darbininkai (vadinasi kaip tik tokie, kokiuos auklėja mūsų socijalistų spauda ir organizacijos) jeigu ir įstengtų padaryti pervartą, tai tik per kruviną kovą, ir pervartą įvykinę jie neįstengtų išlaikyti socijalio ramumo ir rimtos pažangos daryti by kokioje srityje. Todel tai mums labai nuostabu atrodo, kad "Naujienos" nuduoda nesuprantančios, kokios revoliucijos begalėšiančios būti socijalizmui įvykus. Kad būtų ramumas, savytarpė meilė, vienuomenės gyvenime, reikia pirma ramumo žmonių širdyje. Tokį ramumą, meilę artymo, gali turėti tik dori žmonės. Duok "Šakės" mėgėjams nors ir geriausį surėdymą, jie sugriaus jį per kelias dienas. Tokiam nepakalbėsi apie priedermės visuomenei, apie pasišventimo reikalingumą. Jis viską mastuos savo žemų reikalų ir žingeidžių žvilgsnių. Jisai iš socijalizmo reikalaus nepažabotos laisvės, tokios, kokią jisai šiandien supranta. Ar tokiems socijalistiškos valstijos piliečiams nereikės kareivių, prievaizdų, kalėjimų ir ar jie nesišiauš prieš savo naujus ponus? Socijalistai tiki, kad jie visi stebūklingai persimainys. Bet argi nekeista? Katalikų tikimuosius stebūklus atmeta, čia gi patįs į didžiausį savo išsvajotą stebūklą tiki. Bet mes, katalikai į šitą stebūklą netikėsime. Mes, žinome, kas žmogų tikrai ir giliai doru padaro: tai religija, vienybė su Dievu. Ir delto, kadangi ligšiol visa socijal-demokratija ėjo po bedieviška vėliava, kadangi nedavė savo pasekėjams doros pamato, mes drąsiai galime sakyti, kad ji neįstengs pasekmingai išrišti darbininkų klausimo. Darbininkų pasaulis dar laukia naujų srovių ir naujų vadų. Ir delto mes tikime, kad krikščionių darbininkų organizacijos, taip puikiai pradėjusios plėtoties įvairiuose kraštuose, nors šiandien dar ir nėra taip skaitlingos, kaip socijalistų, tečiau jos turi geresnę ateitį ir daugiau galės nuveikti darbininkų reikalams pagerinti, vien delto, kad tas judėjimas — yra doras judėjimas.

KĄ SAKO SOCIJALISTŲ VADAI APIE REVOLIUCIJĄ.

Prieš porą savaičių "Naujienos" tvirtino, kad socijalistai nepripažįsta kruvinosios revoliucijos. Progai pasitaikius peržvelgėme socijalistų autoritetų veikalą "Manifesto of the Communist Party. By Karl Marx and Frederick Engels". Autorizuotą anglišką vertimą. Ketvirtąjį leidimą. Londone. Tą veikalą manome ir socijalistai turi, taigi lai pažiūri į nurodytus lapus ir pamatys sekančius išsitarimus:

Buržuazija negali egzistuoti be nuolatinio revoliucijonavimo išdirbystės instrumentų ir čia kila santikiai išdirbystės ir su jais visos draugijos reikalų (C. M. 11).

Iš visų klesų, kurios stovi prieš buržuaziją šiandieną tik vienas proletarijatas yra tikrai revoliucijonieriška klesa. (C. M. 14).

Žemesnioji vidurinė klesa, mažieji fabrikantai, amatninkai, valstiečiai, jie visi kovoja prieš buržuaziją, kad išlaikyti savo gyvenimą (existance), kaipo vidurinės klesos dalį. Taigi jie yra ne revoliucijonieriai, bet konservatyvai. (C. M. 15)

Aprašydami abelnus proletarijato padėjimus (phases), mes užtikome daugiau ar mažiau užslėptą civilišką karę, šelstančią tarpe dabar esančios draugijos, lig to, kur toji karė virsta atvira revoliucija ir kur prievartingas nuvertimas buržuazijos guli pamatu proletarijato valdžios (C. M. 15).

Privesdami keletą atsitikimų, kur komunistai revoliucijonieriai remia kitas partijas jie sako:

Vienu žodžiu, komunistai visur remia kiekvieną revoliucijos judėjimą prieš esančias (existing) draugijos ar politikos dalykų tvarką (C M. 30).

Komunistai atsisako slėpti savo pažvalgas ir siekius. Jie atvirai skelbia, kad jų tikslas gali būti atsiektas tik spėka nuvertus visų dabar esančių socijalistiškų sąlygų. Lai valdomosios klesos dreba nuo komunistų revoliucijos. Proletarijai nieko negali nustoti tik savo pančius (C. M. 31).

Be viršui privestų dalykų mūsų dienų Vokietijos socijalistų vadas Bebelis, kalbėdamas Jenoje 1905 m. permatė socijalistų sukilimą Vokietijoj, "Varžytinės Rusijoj šaldo smagenis mūsų valdininkų. Jie turi mirtiną baimę, kad revoliucijos užsidegimas gali pereiti rubežių. Jie sako, jei tai yra galima Rusijoj, kur nėra organizacijų ir proletarijatas ir gana silpnas, kas gali atsitikti Vokietijoj, kame mes turime politiškai apšviestas minias ir suorganizuotą proletarijatą?

Julius Guesde (Kongrese Nancy mieste, rugp. 13, 1907) žiūrėjo į nuosavybės ir dirbtuvių naikinimą su kaikuriu paniekinimu, jis pataria kovą balsavimu vedamą, bet jei tas būdas pasirodytų per silpnas jis pridėjo: Tai tik tėra inžanga į ginkluotąjį sukilimą. Toliau: Ginkluotoji revoliucija pasilieka galutinis išėjimas. Kolektivė nuosavybė gali tiktai įsigyventi tik revoliucijonine veikme darbininkų klesos — proletarijato — organizuoto, kaipo partija.

Georges Sorel, vienas iš augštai statomų darbininkų sąjungos asmuo už savo partiją štai ką sako: Juo didesnis amatninkų sąjungų išsivystimas, tuo daugiau socijaliai nesutikimai priims išvaizdą tikrų susirėmimų, kokius turi kareiviai karės laiku. (Reflexious sur la violence" Movement Socialiste, 15 juine, 1905, p. 162).

Reikia pridėti, kad darbininkų sąjunga ir Prancūzijos socijalistai laikosi tų pačių pamatų.

BRANGINKIME TIESĄ.

13-ame "Draugo" numeryje buvo išspauzdinta "Dėdės" korespondencija iš Cambridge, Mass., kurioje jis užsipuola ant Cambridge'o katalikiškų draugijų, išvadindamas jų narius piktadėjais šv. katalikų tikėjimo ir Bažnyčios. "Dėdė" taip piktai išvadino juos už tai, kam tų draugijų ingaliotiniai susirinkę tarėsi apie tai, kaip iškrapščius iš Cambridge'o kun. Krasnicką, vietinį kleboną. Anot jų, mat, draugijos negalėsiančios darbuoties ant katalikiškai — tautiškos dirvos, kol jų klebonu būsiąs kun. Krasnickas. Žinoma, "Dėdė" del to fakto dar neturėjo teisės vadinti tų žmonių piktadėjais šv. katalikų tikėjimo ir Bažnyčios, juo labiau, kad jis savo korespondencijoje nei nenurodė aiškiai priežasties, del kurios jis taip sunkiai juos kaltina, ir jo korespondencija pateko į "Draugą" tik per neapsižiūrėjimą redakcijos darbininkų (redaktoriaus tuomet nebuvo namie). Ir jkai netrukus atėjo tų išpravardžiuotų draugijų protestas, "Draugo" redakcija buvo pasiryžusi jį savo laikraštin dėti, tik mes negalėjome dėti to protesto tokioje formoje, kokioje jis buvo atsiųstas ir kokioje vėliau buvo išspauzdintas 20-me "Ateities" numeryje. Negalėjome del dviejų priežasčių: 1) susirinko katalikiškų draugijų ingaliotiniai tarties apie bendrą veikimą ant katalikiškai-tautiškos dirvos. Bet jeigu tame susirinkime kalbasi vien tik apie savo klebono iškėlimą, tai iš to pasirodo, kad jie labai menkai tesupranta katalikiškai-tautišką veikimą, jeigu visą savo veikimo energiją tenukreipia iškrapštymui nemėgiamo klebono, kad tą katalikiškai-tautiškąjį veikimą jos pastato tik pretekstu savo tikrajam tikslui—nusikratymui kun. Krasnicko. To fakto paskelbimas, mūsų nuomone, išstato nepageidaujamoj šviesoj anas katalikiškas draugijas; 2) nesikišdami į vaidus kun. Krasnicko su parapijonimis, mes esame tos nuomonės, kad tie vaidai tai naminis parapijos dalykas, kad kaipo begalo liūdnas apsireiškimas katalikų gyvenime, neprivalo būti visiems skelbiamas, kad jeigu parapija bodėjasi savo klebonu ir norėtų nuo jo pasiliuosuoti, tai tuo savo noru ir pastangomis neprivalo visam pasauliui girties, kad štai, žiūrėkite ir klausykite visas pasaulis, kokie mes geri krapštukai esame, mes iškrapštome savo kleboną; kad toksai viešas pasigyrimas perdaug įžeistų ir nuskriaustų tą aptariamąjį kleboną, kurs, iš vienos vietos iš banytytas, nebegalėtų būti sutiktas gera žmonių širdžia kitoje vietoje, nes visi jau turėtų apie jį nustatytą kuoblogiausią nuomonę, tuotarpu juk ir kunigas gali matyti savo silpnas pusės ir paklydimus ir gali stengties juos taisyti; toksai gi viešas paskelbimas užmuštų jį doriškai, nužemintų jį visiškai visuomenės akyse ir užkirstų jam kelią tolesniam gyvenimui. Štai del visų tų priežasčių "Draugo" redakcija ir patarė Cambridge'o draugijoms išmesti iš protesto tą vietą, kur jos giriasi savo pastangomis prašalinti kun. Krasnicką iš Cambridge'o. Tečiau draugijos su tuo mūsų pasiulijimu nesutiko ir pareikalavo savo protesto atgal. Spauzdindami gi jį 20 "Ateities" numeryje draugijų ingaliotiniai "Draugo" adresu padėjo štai kokiuos žodžius:

> "Tas atšaukimas pirmiausia buvo pasiųstas "Draugo" redakcijai, t. y. "Draugui", kur tilpo apšmeižimas, bet "Draugo" red. išlaikiusi kelias savaites musų raštelį gražino atgal paaiškindama, kad negali talpinti del to, nes tuo butų labai užgautas kun. J. Krasnickas. Iš to pasirodo aiškiai, kiek pas "Draugą" yra teisybės. Keista delto, kad "Draugas", bepolemizuodamas su kitais laikraščiais, save įvadina katalikų visuomenės laikraščiu. Ar nebutų geriau atvirai prisipažinti, kad jis yra tiktai kunigų laikraščiu, ginančiu juodus jų darbelius, o su savo melagingomis korespondencijomis piktinančiu katalikų visuomenę: Tokios korespondencijos, kaip pavz. iš Cambridge'io, tikrai piktina katalikus. Taigi mes, draugijų ingaliotiniai, išireiškiam papeikimą tokiam laikraščiui, kuris melagystėms talpinti atranda vietos, o teisingam atšaukimui — tai pasigaili."

Tuose žodžiuose mes, deja, nematome geros valios tų, kurie juos ištarė. Jie nutyli faktą derybų su "Drango" redakcija, kuris faktas parodo visai kitoje šviesoje dalykų stovį. Jie žino, kad "Draugo" redakcija nesigailėjo vietos jų protestui, o betgi tai prikiša. Jie žino, kad "Draugas" ištikrųjų yra katalikų visuomenės laikraštis, o ne kunigų laikraštis, nes "Draugo" bendrovės šėrininkų tarpe turime ir kaikuriuos "Ateities" leidėjus, svietiškus, nes "Draugo" bendrovės reikalai, stovis ir užmanymai buvo aiškiai jo redaktoriaus išdėstyti Camdridge viešajame susirinkime, kuriame dalyvavo ir kaikurie iš pasirašiusių po protestu. Visa tai verčia mus manyti, kad Cambridge'o draugijų vadai savo kovoje nuėjo jau pertoli, jeigu mėgina net apsilenkti su tiesa ir kraipyti faktus.

Žemdirbystės departamentas praneša, kad visose Jungtinėse Valstijose ūkio darbininkų darbo dienos ilgumas, abelnai imant, išeina po 9 val. ir 48 min. kasdieną. Metų laikai darbo ilgumu mainosi sekančiai: pavasarį — 9 val. ir 54 min., vasarą — 10 v. ir 54 min., rudenį 9 val. ir 52 min. ir žiemą 8 val. ir 33 min. Nuo 1893 m. abelnas pakilimas algos išeina 54.4 nuoš. Abelna mėnesinė mokesnis pakilo nuo $13.90 iki 21.38 neskaitant užlaikymo. Ar algos užaugimas sutinka su pragyvenimo pabrangimu, departamentas žinių nepaduoda. Bet pagerintos darbo aplinkybės, įvedimas mašinų darbo, daug ko palengvina ūkių darbininkams. Lietuviams ypatingai vasaros laiku reiktų ūkės darbu užsiimti. Čia gal ir nedaugiaus uždirbs kaip miesto dirbtuvėse, kurios vasara eina gana silpnai, bet įpras prie amerikiečių ūkės vedimo ir nenusilpnės sveikatoje.

Jei Cornegie pastato naują knygyną, arba Rockefelleris paaukoja kokiai kolegijai didelę pinigų sumą tai apie jų darbus žino visas svietas. Aukotojų vardai skelbiami didelėmis raidėmis laikraščiuose, profesoriai ir labdarybės vadai apie juos šneka. Visai kas kita yra jei susijungę patįs darbininkai į susivienijimus, pašalpines draugijas ar į darbininkų unijas sušelpia savo nelaimės užtiktus narius, apie tai labai mažam žmonių skaičiui yra žinoma, o dar mažiau šnekama. Neturime po rankomis skaitlinių, kurios parodytų abelnus sušelpimus lietuviškų organizacijų, taigi pakol kas negalime apie jas ką daug sakyti, bet paduodame skaitlines, kurias suteikia mums, Amerikos Katalikiškų Draugijų Federacija. Štai jos:

1913 metais, 63 internacijonalės unijos išmokėjo pomirtinių $1,958,892.83. Devynios organizacijos išmokėjo pomirtinės likusioms našlėms $58,420.00. Dvidešimt šešios organizacijos išmokėjo pašalpų ligoje $16,336.41. Dvi mokėjo kelionės pašalpą nariams ieškantiems darbo $33,694.-10. Dvi išmokėjo apsaugos (insurance) $2,875.24. Aštuonios suteikė pašalpą bedarbėje $69,-445.70. Iš viso pašalpų 2,579,-663 dolerių per vienus metus. Čia nepriskaitoma pinigai išmokami ligoje, nelaiminguose atsitikimuose, pomirtinės ir k. vietinių unijų kuopų. Tą visą mokesnį sykiu suėmus pasidarytų daugiau, neg viršui paduotoji suma.

I. W. W. organizacijos sekretorius-iždininkas atsakinėdamas į išdirbystės reikalų komisijos klausimus išaiškino, kad tos organizacijos tikslas yra paimti savo rankosna visą industriją ir kad galas išteisina būdą, kuriuo jis atsiekiamas, ir kad jie neatsisako vartoti kiekvieną kelią savo tikslams įvykinti, bile tik jis eitų prie jų užmanytojo tikslo. Ardimai, plėšimai ir net užmušinėjimai reikale gali būti panaudoti, jei tik tas pasirodys jų reikalams naudinga. Toks pasiaiškinimas paeinantis iš lūpų vado organizacijos, kuri turi beveik 14,000 narių yra retai atsikartojantis atsitikimas. Jis tiesiai skelbia kruviną kovą darbininkų su kapitalistais. Tokios teorijos pasekėjai netik ką siulo prievartą, bet veikia klaidingais principais, kuriais nepripažįstamas darbas ekonomistų ir tiesdavių. Viešas tokio principo apskelbimas parodo, kad toji organizacija tvirtai tų principų laikosi. Sveiko proto darbininkas aiškiai permato visą jų politikos filisofiją. Jis žino, kad prievarta ir užsispyrimas prieš įstatymus ir Kristaus mokslo tiesas, negali pagerinti darbininkų buvio, bet tik veda prie darbininkų pavergimo ir apsunkinimo. Ypatingai reiktų tai tėmyti lietuviams darbininkams, kuriuos toji organizacija jau spėjo pritraukti prie saves, k. a. Baltimorėje ir k. ir varo agitaciją kad daugiau pritraukti.

Dideliame anglų laikraštyje "The Unpopular Review" 2 num., straipsnyje "Kapitalizmo siela", rašytojas, aiškindamas kapitalizmo žiaurumą paduoda lietuvius kaipo paveikslą.

Jis rašo: lietuvių pasielgimai gimtinėje šalyje buvo garbingi, bet kiėtųjų anglių miestuose lietuviai paliko kūnas sutrintas ir nemielaširdingai numestas į skaldytų akmenų sieną. Tas, žinoma sumaišyta su kitomis tautomis padarė mišinį, kuris tikrai yra žiaurus.

Mums garbė, kad svetimtaučiai pavadina mūsų gyvenimą Lietuvoje iškilmingu, bet mes neturime pykti ir prieš tai, kad čia Amerikoje mato mumyse tik paprastaisiais kapitalizmo vergais. Iš tikro juk mes atėjome uždirbti pinigų ir jais pagerinti, nors ir dorą, bet varginga gyvenimą, kurį turėjome savo tėvynėje. Tik dėja, nevisiems pasisekė savo užmanymus išpildyti. Daugelis įpuolėme į įvairias blogo miesto gyvenimo vilnis, kurios bemėtidamos nemielaširdingai padaro mumis tik tuo sutrintu kūnu, kuriuo anglų raštininkas pavyzdyje mumis pavadino. Mums reikia daugiau kreipti domos į gyvenimo aplinkybes, kurios apsupa šioje svetimoje mums šalyje. Reikia atsiminti, kad čia nors ir laisva šalis, bet toji laisvė neturi būti panaudota blogiems tikslams: girtuoklybei, paleistuvystei, davimui blogo paveikslo savo vientaučiams. Taja laisve mes turime naudoties taip, kaip naudojas apšviestesniųjų tautų nariai: čekai, vokiečiai, žydai Turime šviesties lavinti savo protą, mokinties geresnių darbų, būti blaivais, dorais, ir visuomet stengties kilti augštyn tikėjimo, doros ir kasdieninių reikalų dalykuose. Tada neturės tiesos nei svetimtaučiai vadinti mumis tamsia minia, tinkama tik būti kapitalo vergais.

Anglų savaitraštis **Independent No. 3417** paduoda indomių žinių iš ateivių ir amerikiečių prasikaltimų. Arthur Wood, New Yorko policijos komisijonierius surinko statistikos žinias prasikaltėlių dviejų dienų bėgyje New Yorko mieste. Jis paduoda nuošimčiuose sekantį skaičių prasikaltimų:

Žmonių, kurie mokėjo skaityti ir rašyti visame suareštuotų skaičiuje buvo beveik 98 nuošimčiai. Čiagimių, jankių (kurių tėvai buvo Amerikoj gimę) buvo beveik 48 nuošimčiai. Čia gimusių iš ateivių tėvų, visame skaičiuje suareštuotų, truputį daugiau, kai du nuošimčiai. Ateivių suareštuota beveik 49 nuošimčiai.

Apie svarbumą paduotųjų skaitlinių sunku spręsti iki nesulyginį jų su skaičiumi New Yorko gyventojų. Sulyginus pasirodo, kad jankių iš abelno jų mieste skaičiaus suareštuota 48 nuošimtis. Ateivių iš viso miesto ateivių skaičiaus suareštuota taip-pat 48 nuošimčiai. Gi amerikiečių gimusių iš ateivių tėvų iš viso jų mieste skaičiaus suareštuota tik 2 nuošimčiai. Tos skaitlinės parodo, jog ateivių apkaltinimas, kad jie padidiną kriminalistų skaičių yra visai be pamato.

Viršui privestose skaitlinėse, be suareštavimų paimta ir pašaukimai teisman ir ne už kokius vien baisius kriminalius prasikaltimus, bet dažnai tik už peržengimą miesto įstatymų, jų nežinant. Ateiviai tokius įstatymus greičiau peržengia nes jiems svetimoje šalyje gyvenant dažnai jie yra visai nežinomi. Jankiai, kaipo geriau pripratę prie miesto įstatymų ir kaipo mokantis anglų kalbą, mažesnių prasikaltimų dažnai išsisaugoja arba ant vietos išsiteisina. Visai kitaip yra su ateiviais, kurie dažnai šaukiami teisman vien tik delto, kad negali tinkamai ant vietos dalykų paaiškinti.

Taja pačia statistika pasirodo geras argumentas ir prieš kitą ateiviams užmetinėjimą: būtent, nemokėjimą rašyti. Tik du nuošimčių viso suareštuoto skaičiaus buvo nemokantieji rašyti. Tai parodo, kad mokėjimas rašyti nėra būdo išreiškimu.

Nėra reikalo nei naudos patarti būti bemoksliais, tečiaus primename to laikraščio išvedimą, kaipo faktą, kad mokėjimas skaityti ir rašyti pats savaimi nepadaro žmogaus kultūringu. Priešingai-gi mano Washingtono valdžia, kuri nori užginti beraščiams ateiviams inėjimą šion šalin.

ATVIRAS LAIŠKAS Į ATHOLIEČIUS.

Rašydamas žinutes iš Athol'os ir abelnai straipsnelius gal nesykį esmi užgavęs atholiečius ypač kleboną. Susikivirčijus del kaikurių dalykų pasikarščiavau ir pavartojau ne visai tinkamą būdą savo apgynimui. Taigi dabar per "Draugą" visus savo netinkamus žodžius atsiimu ir ant tolesnio laiko stengsiuos jųjų vengti. Gali mūsų idejos kaikuriuose dalykuose skirties, galime nesutikti veikime, bet galime darbuoties be karščių. Nemaža buvo kaltės iš mano pusės, nesupratę manę pasikarščiavo kai-kurie ir iš mano aponentų, bet tegul tas dalykas pasilieka užmiršimui.

Nerašau šį laiškelį, tikėdamas, kokios nors paramos iš jų pusės ir neturiu jokio kito tikslo, vien tiktai, noriu parodyti. kad aš nesmi, toks baisus žmogus ir toks nedoras, kaip atrodytų. Padariau klaidą, taigi ją ir noriu atitaisyti.

Kaip mano pasiteisinimą priims, tai jau kitas dalykas. Gali tikėti ar netikėti, bil mano priedermė atlikta.

Su augšta pagarba

Kar—s.

ATVIRAS LAIŠKAS.

P-nui K. Jurgelioniui.

Gerbiamasis:—

Turbūt Tamsta dar atsimeni, kad pereitų metų lapkričio mėnesyje garsinaisi "Drauge", būk prieš Kalėdų šv. išleisi "Macbeth" lietuvių kalboje, kvietei tik lietuvius užsisakyti tą veikalą prenumerata. Užsisakiau du egzemplioriu ir prisiunčiau reikalaujamus pinigus čekiu. ant kurio Tamsta pasirašei ir pinigus paėmei; bet žadėtojo "Macbeth" vistiek negauna. Mėnesis atgal rašiau laiškelį į Tamstą, ydant arba "Macbeth" atsiųstumei arba pinigus sugrąžintumei; vienok Tamsta tyli. Tasai ilgas tylėjimas verčia mane manyti, kad Tamstai nerūpėjo "Macbeth", bet tik iš jo priežasties dovanai prisikrauti sau dolerių kišenius.

Tamsta giriesi, buk esąs prakilniausis veikėjas (iš atsitikimų su "Jaunoji Lietuva"), tuo tarpu kaipgi elgiesi? Atminkie, kad tuomi užmuši žmonių pasitikėjimą tikriausiais veikėjais, uždarai duosnumą, pritarimą bei atjautimą.

Delei šio ir tam panašių žmonijos suvadžiojimų, visuomenė turi būti su Tamsta didžiai atsargi. Kamgi Tamsta tokiu būdu tiktai tyčiojiesi iš lietuvių, viešai reikalauju Tamstos su manimi atsiteisti, nes nemanau tokiems vyrams teikti aukas, turėdamas svarbesnių visuomeninių reikalų.

Su pagarba

Kun. K. Vasiliauskas,

Worcester, Mass.

DEŠIMTIES METŲ SUKAKTIS.

Balandžio mėnesio 24 d. 1914 metais Lietuvos generalgubern., kunigaikštis Sviatopolk-Mirskis, paskelbė, jogei, pagaliaus, esą patenkinti lietuvių reikalavimai: sugrąžintos jiems ilgus amžius vartotos ir pamėgtos lotyniškai-lietuviškos raidės. Tai buvo didelė šventė lietuviams. Dar nežinojome, kaip plačiai tesėsime pasinaudoti ta laisve. Tečiau jutome, jog ta diena bus mūsų istorijoje epochos diena; tokia žymi ir griežtai mūsų visuomenės gyvenimo atmaina, kokios nerandame visoje Didžiosios Lietuvių Kunigaikštijos istorijoje per visus ilgus jos amžius. Tą dieną atvirai ir liuosai įžengėme į viešai naują, į praeitąsias nebepanašią, gyvenimo sritį; pradėjome savotiškos tautinės kultūros darbą, kuris vienas nūnai teskiria mums priderama vietą eilėje kitų, jau anksčiau susipratusių Europos tautų.

Kas jautė ir suprato prasidėjusią naują gadynę, šaukė visuomenę 24 balandžio mėnesio d. pasidaryti Lietuvių Tautos Šventę, švenčiamą kas metai linksmai ir naudingai. Reakcija, atšaldžiusi visuomenės ūpą ir žymiai apstabdžiusi jos veikimą, vis dar neleidžia mums įvykinti to sumanymo. Nežinau ir pranašauti nenoriu, ar bent kuomet tai įvyks, mums taip labai susiskaldžius į įvairių-įvairiausių krypsnių partijų-partijėles: bematydami vien tik savo pačių neklaidingumą, o kitų, vien nedovanojamas pa klaidas, mes nebematome bendrųjų tautos reikalų.

(Seka ant 6 pusl.)

RAULO SU KAZIU PAŠNEKOS

Raulas turėjo daug ypatybių tarp tų vieną — nieko nepaisyti. Visai neklausydavo ką kiti apie jo pasielgimus pasakodavo; numos ranka, o savo nepaleidžia.

Mėgdavo dažnai dainuoti. Nebile kokias dainas, bet socijalistiškas, kuriose paprastų dainelių rūtų, mėtų, lelijėlių, lakštingalėlių ir t. p. vietą užima kraujas, kardai, kovos, ginklai ir tt. Šiuo sykiu jis visa gerkle rėkė:

Maž ką valgę ir negėrę,
Mes vienybėj susitvėrę,
Drąsiai stokim ir kovokim.
Kraujo gėrikus! ir tt.

—Raulai, ar neperstosi šūkauti nors gatve eidamas? Gėda su tavim ir susitikti. Žmonės pirštais pradės rodyti ir sakys, kad į apaikai.

— Jeigu dabartiniais laikais žiūrėtum ką žmonės sako, tai socijalizmo nei dulkių nebūt likę. Tegul visi girdžia ką mes rengiame.

— Išmokinsi tu čia visus! Jeigu jau jūsų mados visiems tiktų, tai vis taip ir darytų; gatvėm vaikščiodami dainuotų marselietes ir raudonus kaklaraiščius nešiotų. Dabar gi tik vieni lietuviai cicilikai tai daro. Na, pasakyk tu man, kam tu tą raudoną kaklaraištį nešioji?

— Nešioju tai kaipo ženklą, kad mes visuomet esame pasirengę užpulti ant priešų.

— Gerai. Bet kas gi tokie jūsų priešai?

— Nežinai! Vaje, koks iš tavęs tamsuolis. Didžiausi mūsų priešai yra kapitalistai ir katalikai su tautininkais. Ateis kada gadynė, kad mes viską valdysim ir rojuje gyvensim, bet į tą rojų nei katalikų nei tautininkų neinsileisime.

— Vadinas, Raulai, nori katalikus su tautininkais išgąsdinti.

— Žinoma, kad jus visi turite drebėti; juk neuždyką socijalistai sako, kad jie sudrebins pasaulį.

— Nežinau, Raulai, nei ką daryti: ar stebėtis iš tavo paikystės ar juokties iš tokio noro kitus nugąsdinti. Gali mesti tuos tuščius gąsdinimus, nes socijalizmas turi daug didesnių priešų negu tu manai. Minėjai tarpe priešų katalikus ir tautininkus, bet aš tau galiu nurodyti į tikrus socijalizmo priešininkus.

— Sumildamas, Kazy, parodyk man juos, o aš jiems, kaip bematant dantis išpiškinsiu.

— Nesikarščiuok, Raulai, nes tais priešininkais yra mokslas ir mokslininkai.

— Kaip tai taip? Juk mes, socijalistai, ir kovojame už mokslą, o tarp tų mokslų socijalizmas turi užimti pirmą vietą. Tu, brač, čia tyčia nori kaip nors inkliudyti.

— Kad tu, Raulai, nuolatos su savo kovomis. Viena, mokslas nereikalauja jokios už jį kovos, nes jis dar geriau gali apsieiti be jos. Antra vertus, tas jūsų apie mokslą daug kalbėjimas mokslui tik gėdą daro, nes kalbate niekus ir visai nemoksliškai.

— Palauk, Kazy, kaip tai niekus ir nemoksliškai? Juk socijalizmo teorija tai nesukritikuojama mokslo išvada!

— Labai puikiai. Jeigu jau socijalizmo teorija būtų tokia tvirta, nesukritikuojama mokslo tiesa, tai, be abejonės, visi visuomeniškų mokslų tyrinėtojai ir mokslininkai senai būtų išvirtę į socijalistus ir pripažinę socijalizmą. O dabar kasgi? Mokslininkai tik šypsosi iš tokių socijalistų prie moksliškumo pretenzijų ir visai į socijalizmą, kaipo mokslo šaką, domos neatkreipia. Nes, matai, ne viskas yra mokslu, kas juo garsinasi. Socijalistai nuo senai reikia ir skambina, kad vien tik socijalizmas yra tikruoju mokslu, bet, anot patarl's, "tuščias puodas garsiau skamba". Gali socijalistai daryti ką nori, bet mokslas ir jo atstovai socijalizmą, laiko visai už menkos vertės ir neišlaikantį kritikos dalyką.

Tu, Kazy, jau kaszin ką sakai. Sulyg taves išeina, kad socijalistai neturi mokslininkų, o aš tave faktais užbadysiu. Tu, matyt, neini ant socijalistų prakalbų, tai taip ir šneki. Kad nueitum, tai išgirstum, kaip mūsų kalbėtojai viską moksliškai išriša ir kaip jie daug visako žino; žino evoliuciją, žino iš ko žmogus paeina, žino kas yra blogo, žino kaip pasaulis turi būti surėdytas, vienu žodžiu, žino viską.

— Va tau, kad nori! Tiesa, socijalistai mano, kad jie viską žino, bet iš teisybės jie tik taip mano, o to žinojimo pas juos kaip ir nėra. Perskaitys koks menko proto vaikėzas kelias brošurėles, prisisems suklaidintų žinelių iš cicilikiškų lakraščių — ir jau iškeptas socijalizmo aiškintojas, kalbėtojas ir mažiau negu pigios rūšies, atsiprašant, "mokslininkas". O neretai tokiam jūsų kalbėtojui visus mokslo kursus užvaduoja "Šakė" ar tam panašus šlamštas. Na, ir kurgi socijalistai neturės tokių kalbėtojų, kurie viską žino? Tik susimildamas, Raulai, nelygink juos su mokslininkais, tikrais mokslo tyrinėtojais, nes tuo palyginimu tik mokslą žemini ir jį pastatai visai negarbingoje vietoje.

— Tai tu, Kazy, vis netiki, kad socijalistai yra mokyti. Kad socijalistai yra dideli galvočiai parodo dar ir tas, kad daug iš jų nešioja ilgus plaukus, o mokslininkai irgi turi ilgus plaukus.

— Žinojimas su plauko ilgiu neturi nieko bendro. Tiesa, seniau mokslininkai nešiodavo ilgus plaukus, nes tuomet buvo tokia mada. Pastebėjo tai siauro proto žmoneliai ir norėdami pigiu būdu tapti mokslininkais užsiaugino ilgus plaukus. Ant galo tokių "mokslininkų" privis tokia galybė, kad pas žmones net patarlėn inėjo: "ilgas plaukas — trumpas protas". Tą patį būtų galima pasakyti ir apie musiškius ilgakarčius socijalistėlius.

Čia Raulas atsiminė savo ilgus plaukus, pačiupinėjo juos ranka, piktai nusispiovė ir nei pusės žodžio netaręs nudulino šalin.

S. M.

(Pradžia ant 5 pusl.)

Nesantarvę mūsų tarpe jau išpat pradžių galėjai pasergėti. Kada vieni, susilaukę lietuvių spaudos "laisvės" (oi, kaip toli esama nuo raidžių laisvės iki tikros spaudos laisvės!), netilpo kailyje iš džiaugsmo ir norėjo išbučiuoti visus, kas tik pakliuvo; kiti laikėsi šaltai, žiūrėjo sarkastiškai. Vieni pilnai buvo patenkinti patys savimi, kiti-tokiuo dideliu troškimu tautinės, savos spaudos trośko ir, tokiuo įnirtimu jos ieškodami, "laimėjo": dėkojo lietuviams patrijotams-veikėjams, kad dirbo ir sukų nesigailėjo; dėkojo ir vyriausybei, kad ji sveika sutrumpino tą vargą. Kiti netesėjo taip veikiai užmiršti per 40 metų kentėtų vargų ir paklotų aukų. Jie buvo liūdni, atsiminę ir prikaišiojo pirmiesiems:

— Jus sakote: tai mūsų laimėjimas? Klystate: tai vyriausybės laimėjimas. Ji atsuko garo katilo kranaitį — katilas nusišnypš ir atšals... Būtų geriau buvę, kad dar bent dešimtį metų būtų mus pavarginę...

Šiandieną, sukakus anai dešimčiai metų, mes drąsiai galime pasakyti, nes jau aiškiai matome, apčiuopiamai jaučiame, jog anųjų kairiųjų lietuvių gerokai, nors nepilnai, klysta. Laisvėje, tegu sau vien jos šešėlyje, atvirai darbuodamies, per dešimtį metų mes padarėme šimtą kartų daugiau darbo, neg būtume padarę nelaisvėje paslapčiomis.

Tiems mūsų darbams suskaityti ir apšviesti dar ne nūnai laikas. Ir ne trumpos paskaitos tai dalykas. Šiandie mes tepasistengkime suprasti patį spaudos atgavimo momentą.

Kiekvienai žmonių kartai Apvaizda teikia ypatingų laimėjimų ir nelaimių. Taip-pat kiekvienam tautų amžiui. Vienais amžiais tauta juoba savo tėvynę didina, nuo priešininkų ginasi, kitais — juoba lobsta; dar kitais — juoba dvasią brendina, laisvės ieško, mokslus auklėja.

Veizdėkime, kaip ir lietuvių tauta gausiai mokėjo duoklę amžių dvasiai.

Lietuvių giminės (o būta jų nemaža) atsirado ir tūkstančius metų valdė vieną gražiausių ir patogiausių Europos kampų — didelį-didelį žemės plotą prie Baltijos Jūros, išgražintą kalneliais, išgembėtą vandeningomis Nemuno, Dauguvos, Šventosios, Nevėžio, Ventos, Jūros, Minijos ir daugybės kitų upėmis. Tai turtingas, net perturtingas nuošalys derlia žeme, nepalytėtomis giriomis. Lietuvių giminės buvo pertekusios duonos, mėsos ir žuvies; dengės linais, vilnomis ir brangiais kailiais. Ilgą laiką tad visai nepasigedo Europos ir jos monų. Nebent pasiilgo šilko skaros, aukso žiedo, plieno kardo kieto ar šiaip jau paprasto metalo, kurio stigo. Tada būriai drąsios, su stumbiais, taurais, lūšiais ir lokiais išaugusios jaunuomenės ėjo į tolimą šalį, siekė Suomių uolų, kalnų, Uralo ir Karpatų. Iš ten ėmė medžiagos, mokėdami už tai senobinės savo kultūros turtais. Paklausk apie tai suomių tautas — korelus, mardvus ir kt.

Virto amžiai. Pareikalavo, kad dėtumes į draugijas. Gi ir susidėjome. Išpradžių į daugelį, su atskirais savo vyresniaisiais — aiškiaisiais kunigais; paskui į vieną didžiulę, su vienu didžiuoju kunigaikščiu. Ir jau plieno ginklu ėjome senai pažįstamais mums takais Pskovo, Korelijos, Maskvos, Kijevo, Galicijos ir Lenkijos linkui. Ėmėme iš visų žemes, bet už tai nešėme joms, rimties, pakentimo visų tautų ir tikėjimų, visuomenės laisvės ir gynėme nuo Azijos barbarų — totorių.

Čia kaip ir pirmiau, gangreit daugiau mes duodavome, neg imdavome.

Bet to būta permaža. Vakarų skernagiai, plėšrieji veidmainiai kryžeiviai, kryžiaus ir vienuolių vardo mindžiotojai, įsigeidė mūsų tėvynės. Prūsų ir Latvių jiems negana buvo. Nagus užrietę, kibo į pačią širdį milžinu tapusios mūsų tėvynės. Gynėmės. Drąsiai stojome, gangreit prieš visą Europą. Guldėme tūkstančius savo vyrų, bet ir tūkstančius geriausių visoje Europoje kareivių. Per tris šimtus metų mirkėme savo tėvynę kraujuje, bet neatidavėme nė vienos pėdos žemės, nė savo laisvės. Mumyse būta tiesiog neišsiamiamo kūno ir sielos vieko. Lietuva buvo — Samsonas. Lietuvos pageidavimo, bet atviroje kovoje ginklų negavo.

Matė tai kito šono kaimynai, lenkai. Nebemėgino ant mūsų savo ginklų galybės, verstinai mus į save nevertė, bet ėmė derėties, lygties, sandaros su Lietuva ieškoti. Užspendė aplink ją klastų tinklą, ėmė sukti, apgaudinėti, apvaginėti. Pagaliaus Samsonui pristatė Dalilę, gudrią moteriškę, nakties gegutę. Ir lietuvis, plienan užgrudytas karuose, liuosas, kaip jo miškų stumbras, drąsus ir narsus, it lušys, — minkštėja, apreiškia Dalilei savo silpnybes, o ta ir nukerpa jo galybės plaukus. Beviekį galinčių paskui liepia surišti ir atiduoti didikams vergautų, jų girnų suktų.

Klastomis pavergtame lietuvio kūne bepaliko viena nepavergta, ypatingai jautriai-griaudinga siela. Sukė lietuvis svetimas „girnas; neturėjo laiko dairyties aplinkui. Bematė vieną savo vidų, vieną savo sielą ir įsitraukė į ją, kaip sližys į savo kiautą, ir kiūtėjo, kiutėjo, maža "Europai" beduodamas, bet dar mažiau ir tegaudamas. O siela vis delto augo, kad ir kiaute, kol pasidarė jai siaura, kol pratryško jos gyvybės spinduliai raštu į pasaulį.

Samsonas ėmė atgauti savo vieką. Gal būtų griebęs pakratyti valstybės stulpus; bet tie stulpai tuo tarpu ir savaime sugriuvo. Ir Lietuva su lietuviais, kaipo aukso obuolys, pateko trečiajam kaimynui — rusui, kurs mūsų senai jau troško.

Naujose aplinkybėse lietuvio siela drąsiau iškišo galvą iš savo kiauto, dar ankščiau buvo jai ten pasidarę. Jo dvasia it suspaustas garas, ėmė kiloti voką ir sproginėti Poškais, Daukantais, Valančiais ir ištisu sietynu jų vienalaikių. Kaip gražiai mokėjo duoklę pirmiesiems amžiams, taip gražiai buvo lietuvis pradėjęs mokėti ir devynioliktajam; nebe krauju, ginklu, tik mažai kam težinomos kultūros turtu. Ėmė virsti vienu Europos elementu, kuriam bereikia užsitaisyti mokslo elektra ir imti spindėti tautine šviesa-literatūra. Ir...

Nutiko baisiai. Netikę politikai Lietuvos generalgubernatoriai: Muravjovas ir Kaufmanas, ministeriai: Miliutinas ir Valujevas, nelemtas mokslavyris svajotojas Hilferdingas, pataikūnas Mikuckis ir kiti tokie per dvejus metus būrė (nuo 1864-66 m.), kol nusuko mums lotyniškąsias raides, didesnei slavėnų naudai... Idant aiškiau būtų, koks tai sunkus smūgis, aš tyčia nušviečiau, nors žaibo greitumu, Lietuvių Didžiosios kunigaištijos istorijos etapus. Matėte, kad veik visuomet ir visi į mus savo rankas tiesė. Bet kai vieną sykį mes ištiesėme rankas į Europos kultūrą, kai jos pagelba pamėginome savąją brendinti, kai pasakėme: daviau ir duosiu, idant ir man duotumėte, — pastatė mums tarpsienį... Paliko mums laisvę nuo verguvės, nuo pareigos vien kūnu darbuoties; sužadino mūsų mintis, sielos apetitus — ir padarė mus pasakos Tantalais.

Įmerktas iki kaklo, Tantalas buvo kankinamas troškuliu. Ligi tik jis lenkėsi pavilgyti savo nasrų, — vanduo slinko žemyn; bet jam išsitiesiant, vandens vėl buvo iki kaklo.

Laikai, kada kraują šluostėmės nuo priešininkų kalavijo, net kada verguvės kraują ir prakaitą braukėme nebe nuo kalavijo ir nebe nuo priešininkų, tik nuo išdidusių saviškių botago, — mums pakenčiamesni buvo už juodai-tamsią nepakenkintą laisvę. Kai į mus siekė, mums bent sielos nedraskė.

Tautinės mūsų literatūros šviesa pavirto klaidžiojančiais nakties žiburėliais. Pamatysi, ateina iš užsienių nedrąsus kontrafakcijos šviesuolis. Bliks-bliks — ir užgeso ar tolyn pašoko. Menki jie buvo, tie patamsių keliautojai į mūsų kraštą, tie mūsų literatūros dalykėliai. Ne tiek jie šildė ir švietė, kiek žavėjo ir masino, siūlydami daugiau, neg tesėjo ištikro duoti. Ištroškę savo šviesos, savo žodžio, įsisvajoję eidavome tykotų ir gaudytų tų klajūnų. Bet...

Ėjo ir kiti tykotų ir gaudytų. Pamatę jie kėlė savo skvernais smarkų vėją; šaukė: Aštiš, išnyk! — ar tiesiog užvoždami gesė. Ir jų uolumas vis augo, bet drauge ir lygiai augo mūsų troškimai ir ieškojimai. Ir ėmė tų šviesuolių rasties, it giedrią tamsią naktį birželio mėnesy blizgančių šv. Jono vabalėlių. Rink jų šimtus, dar šimtai liks ir drąsiai švies. Lietuvių kontrafakcijos veiksmai ir veikalai tapo panašus į užsidegusį ir sprogusį benziną: dega daugelyje vietų ir juo didesnį vėją kelia, juo daugiau vietų, juo vandeniu teškia.

Įvairavo Lietuvos patrijotai, inteligentija ir pusinteligentija. Pridygo slaptų draugijų, pasipylė aukų, pridygo Prūsuose visokeriopo krypsnio laikraščių. Šalia idėjos žmonių, rašytojų, priviso, it kerpių gešeftininkų-kontrabandininkų. Ir ėmė eiti gerai sutvarkytas darbas parūpinimo spaudzinių užgintomis, bet lietuviams meiliomis raidėmis, ir apdalinėjimas jais skaitančios visuomenės iki tolimiausių užkampių.

Paprastu ramiu arba reakcijos aprimdytu laiku mes nebeatspėjame savyje tos senobinės energijos, patvarumo ir pasišventimo, kokių lietuviai rodė per anuos nesibaigusius kruvinus žygius už mielą tėvynę ir savo laisvę. Bet jų tebesama mumyse gero ištekliaus; jie kondensuojasi, kol tikrai didis reikalas neišvadja jų pasirodyti. Miela čia pripažinti, kal lietuvių dvasia — ne bengalinė ugnis, kuri graži, bet šnypščia ir smardina; tik benzinas, kurs padegtas sprogimėja — šviečia, automobilį veža, ar aeroplaną stuma.

Buvo tad dirbamas didelis darbas ir jis pusėtinai sekėsi: didžiumos spaudzinių pasienių sargai netesėjo pagauti — jie pasiekdavo tuos, kuriems buvo skiriami, ir keldavo jų dvasią. Tiktai gi — keldavo. Organinio, pamatinio darbo, be kurstymo, tokiose aplinkybėse negalima buvo dirbti. Visas tas ano laiko darbas patiems dirbėjams rodėsi, it priruošimas į tikrą, gyvą naudingą darbą laisvėje, spaudą laimėjus. Darbininkai nebuvo patenkinti savo darbu. Jie laukė, kits melzdamasis, apžadus darydamas ir juos pildydamas, kits keikdadamas ir ginklą galąsdamas; kits verkdamas, kits svajodamas iki pačių halucinacijų, telepatijos, suggestijonavimo išstolo.

Sapnuoju vieną sykį. Darganuo tą dieną į menką mano klebonijėlę nakvotų užsuko patsai Imperatorius su savo šeimyna. Rytą išleizdamas, apkabinau jį pusiau, it Jokūbas angelą, ir tokiuo pagavimo balsu ėmiau jį melsti, kad pagaliaus leistų mums spaudzinti savo raštus;, taip stačiai pasakiau: Nepaleisiu, kol nepasirašysi! — jog jis meilingai nustebo ir tarės: — Vot čudak... — pasirašė. Tai buvo priešaušris 24 d. balandžio.

Sirgome. O mūsų ligą didino neapsakomas naivumas. Dieve, šaukėme, rankas laužydami: jei tokių persekiojimų laikais tiek daug padirbame; jei raštus rašome, duris užsiūvę, žvakę užsidegę tuojau sudeginti raštus ligi tik kas krepštelės; jei kišenėje nešiojama redakcija išsipučia periodiniais leidiniais, — tai kokių kalnų nuverstume, kokių slėnių pripiltume laisvėje, drąsumoje, atvirai tardamiesi, viešai bendraudami, visą rašomųjų straipsnių medžiagą, rašliavą ir spaudinius drąsiai pasikloję ant stalų ar susistatę stiklo indauojose, kad visi matytų: ir policija, ir žandarai, o mes tik didžiotumes: Na,. žiūrėkite sveiki, nebepaimsite jų!

Moškovas, "Novoje Vremia" korespondentas, tą lietuvių dvasią yra aiškiai pastebėjęs, tą jų nervų intempimą juste-pajutęs. Minėtojo laikraščio No. 9397 jis rašė: "Šitos troškamos reformos lietuviai laukia, kaip žydai mesijo; tiki, jog ji nebetoli, ir pirmas klausimas, kuriuo kits kitą sutinka: ar ko negirdėjai apie raides.

Toks didelis lietuvių spaudos laisvės troškimas bergždžias palikti negalėjo, — beržgdžias be vaisių. Sakoma, jog ko žmogus įsigeidžia, tai ir gaunąs.

Tad šalia kontrafakcijos, užgintų knygų parūpinimo, ėjo kitas, lygiai didelis darbas—pakreipimas Rusijos visuomenės protų ir vyriausybės valios reformos linkui. Mūsų inteligentai ingijo užtarimą redaktorių: "St.-Peterburgskija Viedomosti", tuomet labai skaitomo laikraščio Espero Uchtomskio, "Živaja Starina" — akademiko Lamanskio ir kt., kviesta į savo kitų populerių laikraščių korespondentus: "Novoje Vremia" — "Birževije Viedomosti" — Lialina ir kt., dėjo straipsnius į "Pravo" (Spolitov) ir kur tik pakliuvo.

Parodymai, jog lietuviškai-lotyniškų raidžių reikalavimas yra vox populi — visų žmonių balsas, o ne saujelės svajotojų, ėjo į liaudį prašymų rašytojai ir parašų rinkėjai. Nemažas plotas Žemaičių ir mano globai buvo pavestas. Prašymai upe plaukė į visas įstaigas, į generalgubernatorijas, ministerijas, į patį Jo Didenybę. Į vyriausybės didikus landžiojo mūsų didikai, kunigaikštis Mykolas Oginskis, gr. Tiškevičius; į Imperatorių vyskupas M. Paliulionis, rodos,, ir vyskupas Baranauskis; į Lietuvos generalgubernatoriją — kun. Ambrozevičius, P. Matulionis; į ministerijų ponus — profesoriai: Maculevičius, Būčys ir d. k.

Mokslo vyrai, lietuvių kalbos mėgėjai ir jos garbintojai, visuomet buvo mūsų pusėjo, pradedant nuo Kazaniaus universiteto ir Mokslų Akademijos, jau 1880 m. gavusių Coro leidimą lotyniškomis raidėmis spauzdinti lietuvių mokslo raštus, ir iki dabartinių Lamanskio, Šachmatovo, Fortunatovo, Maikovo, Aksakovo. Jie tai atvirai parėmė 1895 m. gavusių Caro leidimą lotyniškajam rusų spaudos veikėjų suvažiavimui sumanymą, kad valdžia panaikintą mūsų raidžių užgrėsimą.

Paskui pasipylė ir kiti, tikrai, nesugriaunamo turinio pranešimai ministerijoms, kad pabaigtų tą niekam nenaudingą, o visiems jau iki gyvo kaulo ingrisusį karą — del raidžiapalaikių. Tad Kauno gubernatoriaus kamergerio Rogovičiaus ir Suvalkų gubernatoriaus · Lietuvos generalgubernatoriaus Trockio ir Lenkijos — kunigaikščio Imeretinskio; Mokslo globėjų Vilniaus — Sergijevskio; Varšuvos — Liginio;*) Varšuvos teismo rūmų prokuroro Turau, Suvalkų liaudies mokyklų direktoriaus Nenadkevičiaus; lingvistų: vysk. Baranauskio ir prof. Jauniaus; Baltromaičio darbai Geografų Draugijoje; kitų — statistikos komitetuose. Savo nuomonę duoti turėjo net ober-prokuroras Šv. Sinodo, Finansų ministeris ir vyriausiojo štabo viršininkas.

Pagaliaus ir Osobyj Otdiel Učonago Komiteta M. N. P. — Vidaus ministerijos vardu garsusis pranešimas 4 d. gr. mėn. 1898 m., suvedęs į vieną krūvą visą beveik to klausimo medžiagą (žr. "T. Sargo" priedą prie No. 1, 1899 m., 28 pusės).

"Po 35 metų neatleistino bandymo, mes randame rezultatų tiesiai priešingų ir Rusijai visai nepageidaujamų. (Čia išskaitytu jų bent kelios dešimtys). Bet kad ne tas abėcėlės klausimas, lietuvių tauta būtų pati ramioji Visoje Rusijoje". Sako tasai pranešimas.

(Bus toliau)

*) Dar pirmiau buvo rašyta Varšuvos mok. globojo Vittės ir g. gub Gurkos.

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičunas.

Dr. A. L. Graičunas mielu noru duos atsakymus "Drauge" skiltyse hygijenos ir sanitarijos klausimus, kaip apsisaugoti nuo ligų. Jeigu butų stoka vietos, ar į kokius klausimus netiktų atsakyti per laikraštį, tai bus atsakoma laiškais tik tuokart reikės prisiųsti adresas ir krasos ženklelis. Dr. A. L. Gr. nestatys diagnozio ir nerašys receptų pavieniems asmenims jų ligoje; todėl į tokius reikalavimus ne bus atsakoma.

NAMINĖ KATĖ IR LIGOS.

"Daug geriaus padarytų motina inďuodama į kūdikio rankutes raudonai inkaitytą geležies šmotą žaisti, neg paprastą apskretusią naminę katę", — taip sako Dr. C. B. Reed'as. —

Beveik kiekviena motina apalpsta, sako toliaus Dr. C. B. Reed'as, tik už tokį pasibaisėtiną išsitarimą "duoti raudonai inkaitytą geležį į rankutes kūdikio, kaipo žeismės priemonę", tečiaus jį ramia širdžia daleidžia savo numylėtam bučiuoti, glamonėti ir kamuoti naminę katę, kurios minkšti ir švelnųs plaukai pilni priskretę mirtinų ligų gaminančių mikrobų. —

Raudonai inkaityta geležis, daktaras toliaus aiškina, tik vieną kartą nudegins kūdikio rankutės. — Žaizdas užgydai ir atliktas kriukis; bet naminė katė, tas numylėtas vaikų gyvulėlis ir tuo pačiu laiku vienas pavojingiausiu, gali užkriesti kūdikį skarlatina, tymais, difterija ir daugeliu kitokių kimbančių ligų, ir iš to motina neapalpsta.—

Minkšti švelnųs katės plaukai gali ant savęs turėti įvairių ligų mikrobus. Dažnai išgydomus visokius odos šašus, džiovų, tyfaidolišką šiltinę raupies ir tt. vis tai gali būti perduoti nuo katės kūdikiui.

Daug kūdikių užsikrečia tomis baisiomis ligomis, vien delto, kad duota buvo žaisti su katytė. Katė yra liuosai leidžiama lovon sergančio kūdikio ir kūdikis ją glosto, glamonėja ir su ja žaidžia. Vėliaus katė išbėga laukan ir valkiojasi savo prigimtų pupročiu gatvėje. Jį bėgioja ir žaidžia su kaimynų katėmis. Ligos mikrobus, kuriuos sergantis kūdikis katei buvo padavęs, o ji besižaizdama su kaimynų katėmis joms perduoda.

Tos katės iš visokių kitų vietų sugrįžta atgal savo namuosna ir kaimynų kūdikiai su jomis žaidžia. Tada tai daugelyje atsitikimų, pirm neg mes galime pamatyti kūdikiai viens po kitam epidemijos yra paguldyti lovon, kaipo sergantįs mirtina liga, o jų tėvai stebisi "**Iš kur toji nelaimė atėjo.**" Jie buvo persitikrinę, kad kuoakyviausiai ir švariausiai kūdikį prižiūrėjo.

Čion daktaras nemano, kad kiekviena katė praplatina ligas, kad kiekvienas kūdikis, kuris žaidžia ir glamonėja katę turi susirgti tyfoidališka šiltine, raupiėmis, džiova ar skarlatina ar kokia kita limpančia liga, bet tik persergsti, kad tame yra visada ir visuomet didis pavojus ir kad vienatinis būdas apsaugoti kūdikius nuo tokių nelaimių, tai neleisti žaisti su katėmis.

Yra jau nuo senai užtėmyta, kad palės ir žjurkės nešioja ant savęs kimbančių ligų mikrobus. Katės gi gaudo jas, ir tokiuo būdu susiteršia, o vėliaus kūdikiai bežaizdami su kate užkrečia ligą.

CHICAGOS MOTINOMS ATYDA.

"The Chicago Daily News" jau nuo keletos metų vasaros laiku per tuos didelius karščius, kada kūdikiai daugiausiai serga, parengia taip vadinamą "The Daily News Sanitarium", kuris randasi Lincoln Parke, ant kranto ežero. Ką tai tokis Sanitarium ženklina Chicagos bėdnoms motinoms — patikrins šios skaitlinės. 1912 metais nuo birželio 24 iki rugpiūčio 31 — tai yra tik per du mėnesiu Sanitarium'an buvo atnešta 14,035 sergančių kūdikių, 14035 motinų ir 6,003 paaugusių vaikų išviso 34,073 sergančių asmenų (kūdikių, vaikų ir moterų). Tie visi ligonįs buvo prižiūrimi, gydomi ir maitinami dykai.

Tad čionai norim atkreipti atydą motinų, kurios turi mažulė-

lius, kad norėdamos savo kūdikius išgelbėti nuo vasaros karščių kepimo, nepatingėtų išvežti kas rytas tuojau Sanitarium'an ir nuošaliai nuo trenksmo ir miesto užimo kas dieną ilsėtųsi ir augintų vėsoje ant ežero kranto, tyru oru ligoninėj, kuri yra suteikiama dykai. Negana to, paaugėjusiems vaikams yra suteikiamos visokios žaislės jų amžiuje tinkamos ir vaikai sykį pamėginę — patįs veržiasi ir ragina savo motinas, kad jos kasdieną vežtų. Kaip kūdikiai, taip ir vaikai ingauna didesnį gyvumą ir sveikumą praleidę nors po keletą valandų tame Sanitarium'e ir tas gerai atsiliepia ant jų tolesnio tobulinimosi ir augimo.

Tad motinos nepatingėkit ir pasinaudoki proga, kur jums suteikiama, nes šis sanitarium yra vien tik skiriamas toms šeimynoms, kurios negali gyventi arti parkų ar ant bulvarų. Kickvienoje valandoje gydytojai ir tai geresnieji prižiūri ir gydo sergančius, o ligonių globėjos (nursės) visados prilankiai atsineša kaip prie ligonio, taip ir prie motinų ir savo patarimais mokina ir lavina motinas priderančiai auklėti vaikus, kad nesusirgtų.

Panašią tyro oro gydyklą ypač, taip vadinamą, Tyro oro šėtrą vasaros laike ponia McCormick pristato visose bėdnesniose Chicagos miesto vietose, tad, kurios nepajiegia švieži vaikų į parkus, privalote naudoties nors ir artimiausių stočių "Tyro oro šėtrų", kurios yra suteikiamos veltui, bėdnoms motinoms naudoties.

"DRAUGO" AGENTAMS.

Visų "Draugo" agentų ir pavienių numerių pardavinėtojų prašome prisiųsti atskaitas kas mėnuo.. Tie, kurie gyvena ne Chicagos mieste, neparduotus numerius teiksies sugrąžinti vieną kartą į tris mėnesius.

"Draugo" Adm.

Redakcijos Atsakymai.

Vitčiukui. Tamistos korespondenciją truputi apkarpeme. Malonėkie mums dažniau apie darbus vietinių lietuvių parašyti.

V. Graičiui. Siuntinį gavome, peržiūrėsime.

P. Montvilui. Atleiskite, Tamistų J. Širvintui protesto talpinti negalėsime. Nieko tokio baisaus nebuvo pasakyta kaip tamistoms išrodo. Geriaus padarytumete jei apie vietinių blaivininkų darbus praneštumete patįs laikraštin. Būtume dėkingi.

Dankšių Petrui. Mūsų skaitytojai nieko nežino kas "D. V." buvo rašyta. Reikėjo su savo raštu į "D. V." ir kreipties. Netalpinsime.

Apgarsinimai.

TRĮS REIKALINGUMAI.

Kad džiaugusis tobulia sveikata, mums būtinai reikalinga miesto prarijimas, perdirbimas ir išmetimas, tai yra, męs turime imti užtektinai maistingo valgio, męs turime jįjį visiškai suvirškinti ir męs turime pasiliuosuoti nuo reikalingos medžiagos. Jeigu kurio šių trijų reikalingumų stoka, męs sergame. Tokiuose atsitikimuose Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra patariamas, nes 1) jisai suteikia naturalį apetitą, 2) pagelbsti virškinimui ir 3) visiškai išvalo kūną. Jisai suteika kūnui jo lygsvarą, kuri reiškia gerą sveikatą. Skilvio ir vidurių ligose, kuomet tai sujungta su atkakliu užkietėjimu ir šiojo pasekmėmis, Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyvo Elixiras yra vertingausiu vaistu. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago. Ill. Kad prašalinus skaudėjimus raumenyse ir sanariuose, krutinėje ir kuproje, tegul kiekvienas bando Trinerio Linimentą. Jisai yra labai stiprus.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

Draugystė Šv. Kazimiero Karalaičio laikys mėnesini susirinkimą Bažnytinėj svetainėje, ant 46-tos ir Wood gatv. Susirinkimas bus nedėlioj, birželio 14 dieną 1914 m. pradžia 2-rą val. po pietų. Visi būtinai turi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų. Taip-pat kviečiame sustvesti savo draugus prirašyti į šią draugiją.

nes dabar pigus įstojimas tik $1.00, pasinaudokite proga.

Lnd. Abaravičius, prot. rašt.

Susiv. Liet. Rymo-Kat. Am. Valbos antrašai:

..Prezidentas: K. J. Krušinskas, 59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.

Vice-prezidentas: J. Rikteraitis, 91 Congress aev., Waterbury, Conn.

Sekretorius: J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasierius: Pranas Burba, 456-58 Main st., Eawardsville Kingston, Pa.

Kasos Globėjai.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st., Wilkes Barre, Pa.

V. Lukoševičia, P. O. Minersville, Pa.

"LIETUVOS VYČIŲ" CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirm. N. A. Norkūnas, 166 Melrose st. Montello, Mass

Vice-pirm. A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st. Lowell, Mass.

Raštininkas S. Bugnavičius, Box 251, Lewiston, Me.

Iždininkas Ch. Urbonas, 261 W. Broadwey st., S. Boston, Mass.

Kasos globėjai: St. Mačulis, 185 Chesnut st. Lawrence, Mass. Agota Simanoniutė, Lauwrence Mass.

Dvasiškas vadovas kun. Jusaitis, Lawrence, Mass.

Antrašai Administracijos Draugystės, šv. Kazimiero Kar. (ant Town of Lake).

Pirmininkas — V. Pauktis, 4304 So. Wood st.,

Vice-pirm. — A. Mikalauskis, 1660 W. 47th st.

Rašt. — L. Abaravičius, 4338 So. Hermitage ave.

Knygvedis — Jonas Cerniauskas, 4459 So. Wood st.,

Iždininkas — Kazimieras Vanagas, 4351 So. Wood st.

Organo Užveizdėtojas — J. J. Palekas, 1802 W. 46th st.,

"Motynėlės" valdybos nariai.

Pirmininkas — Kun. V. Varnagiris.

231 S. 4th st., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — Kun. M. A. Pankauskas.

443 Park ave., Bridgeport Conn.

Kasininkas — Kun. A. Kodis, 225 High st., Brooklyn, N. Y.

ADRESAI P. BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO.

Pirmininkas: — Rev. A. Briška, 4557 So. Wood st., Chicago, Ill.

I Vice-pirm.: — J. Aleksa, 658 W. Saratoge st., Baltimore, Md.

II Vice-pirm.: — Miss A. Rumšaitė, 4608 S. Wood st., Chicago, Ill.

Dvasiš. vadovas — Rev. P. Saurusaitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

Sekretorius: — J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.

Kasierius: — Rev. V. P. Karkauskas, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

"Blaivyb. Dirvos" redaktorius, Rev. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Lietuvių Katalikų Federacijos Centro Valdybos antrašai:

Prez. Rev. J. Misius, Box 258, Elsworth, Pa.

Vice-prez. Rev. F. B. Serafinas, 10806 Wabash ave., Chicago, Ill.

Sekr. Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.

Kas. B. W. Washner, 1514 Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Kasos glob. Rev. S. J. Čepananis, 318 Fourth ave., Homested, Pa.

Kas. glob. P. V. Obiecunas, 22 and Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Liet. Im. Dr-jos Cent. Valdybos Antrašai:

Prez. St. Jankus, 360 Newark st., Hoboken, N. J.

Vice-prez., Kaz. Vaškevičius, 184 New York ave., Newark, N. J.

Iždin., P. Vaičeliunas, 38 Farley ave., Newark, N. J.

Rašt., A. M. Stanelis 30 Warwick st., Newark, N. J.

Visuokiuose susinešimuose kreipkitės prie raštininko.

TAUTIEČIAI! PLATINKI TE TAUTOS BONDO ŽENKLIUS IR ATVIRLAIŠKIUS!!

"DRAUGO" AGENTAI.

Paduodame čionai surašą mųrų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Drango" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

Kun. Ambrozaitis, 2323 W. 23 Pl.
Drazdauskas, Juozas 10806 Wabash ave.
Domijonaitis M. J. 903 W. 33rd str.
Galminas, Dominikas 6004 S. State st.
Jucas, Vincas 3252 S. Halsted st.
Kun. Kazakas, 1644 Wabansia ave.,
Kun. A. Petraitis, 8801 Saginan ave.
J. J. Polekas, 1802 W. 46th str.
Simutis, Leonardas, 717 W. 18th st.
Gaižauskas, V. 10759 Michigan ave.

BROOKLYN, N. Y.

Balauskas, Matas 119 Grand st.
Juozapavičius, Baltras 222 Berry st.
Kvedaras, Antanas 213 So. 4th st.
J. Raudonaitis, 840 Grand str.
Strumskis K. Duffield str.
Kun. Petkus 259 N. str.

NEWARK, N. J.

Brazauskas, J. 202 Jefferson st.
Jucys, Petras 105 Warwick st.
Leščinskas, Walter 196 New York ave.

CAMBRIDGE, MASS.

Baranauskas, A. 49 Union st.
Vaisauskas, Antanas 28 School st.

WATERBURY, CONN.

Buškus, Boleslavas 866 Bank st.

WORCESTER, MASS.

Čižauskas, Jonas 13 Warverly st.
Paltanavičius, M., 15 Milbury, St.

St. Charles, Ill.

Kun. Course, Robert

EXETER, N. H.

Babovičius, V. 16 Myrtle st.

CICERO, ILL.

Kun. A. Ežerskis, 1506 S. 49th Ct.

KENOSHA, WIS.

Kun. Gadeikis. J. A. 65 Milwaukee ave.
Stankus, Pr. 808 Middle str.

MASPETH N. Y.

Gražulis, Jurgis 88 Clinton ave.

SILVER CREEK, PA.

Gudaitis, Antanas

LOWELL, MASS.

Kun. Jakaitis, A. 94 Bradford st.
Jaukauskas, J, 131 E. Merrimeck st.
Skusevičia, Tamas 40 Cantillion st.

MONTELLO, MASS.

Juška, Vincas 129 Melrose st.

NORWOOD, MASS.

Pieža, Jonas 568 Pleasant st.
Jarusevičia, Jonas 1048 Washington st.

BOSTON, MASS.

Valiukonis, Petras 261 Broadway
Svagždys, Leonas 261 Broadway
Mikalauskas, Povilas 248 4th st.

ELIZABETH, N. J.

Steponavičius, Jonas 214 Ripley Place

BALTIMORE, MD.

Pautienius Juozas 722 Lexinton st

NEW YORK, N. Y.

Navickas, Jonas 32 Dominick st.

BRIDGEPORT, CONN.

Saučūnas, Jonas 41 Johnson st.

HARTFORD, CONN.

Kneizis, Antanas 41 Capital ave.

NEW BRITAIN, CONN.

Kun. J. Žebris, 396 Church St.

NEW HAVEN, CONN.

Kamantauskas, Petras, 145 St. John t.s

PHILADELPHIA, PA.

Miškevicz, J. B. 2135 Sarak st. S. S.
V. Petinas, 416 N. Marshall st.,

PITTSBURGH, PA.

Miškevicz, J. B., 2135 Sarah st.. S. S.
P. Zaveckas, 425 Parson str.

CONNERTON, PA.

Laukonis A. P. O. Box 5 Fsh. County

WILKES-BARRE, PA.

Kun. Szupšinskas, 190 S. Meade, st.
J. Stulgaitis, 122 S. Meade str.,

GIRARDVILLE, PA.

Kun. Pr. Augustaitis, St. Vincents Rektory.

WAUKEGAN, ILL.

Kun. Zaikauskas. 1232 S. Lincoln st.

ATHOL, MASS.

Jonas E. Karosas, Lithuanian Store

BALTIMORE, MD.

Vasiliaukas, J. S. 112 Greene st.
Kvietkus Simonas 316 Earp str.

E. ST. LOIUS, ILL.

Petravičiutė Ona 1133 N. 13 th str.

PITTSTON, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main str.,

CLEVELAND, OHIO.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 str.
M. Simonis 1383 E. 30th str.,
P. Šukis, 2118 St. Clair ave.

INDIANA HARBOR, IND.

R. B. Yasulis, 3604 Deodar str.,

Lawrence, Mass.

Ramanauskas, A. 101, Oak st

KELIAUJANTIS AGENTAS.

Aleks. Jurgeliavičia Iš Cicero, Ill.

MUZIKOS LEKCIJOS.

4 mėnesių kursas po 2 lekcijas į sav. $20.00, Pavienės lekcijos 75c. Kitų miestų mokiniams duodu instrukcijas piano arba harmonijos, lietuviškai arba angliškai, per laškus, už tą pačią prekę.

Tai geriausia proga, ypač vaikams ir mergaitėms apleidusiems mokyklą, per vasarą pasimokyti muzikos.

Su visokiais klausimais kreipkites:

V. A. Greičius,

2602 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.

VARGONININKAS ieškau vietos, nesenai atkeliavęs iš Lietuvos. Mokinesį pas p. Naujalį, praktikavęs, turiu geras paliudijimus. Esu nevedęs, dvidešimt antrų metų, abstinentas, ir norintis pasidarbuoti del lietuvių. Atsiradus vietai, meldžiu kreipties šiuo antrašu:

Pranciškus Bujanauskas,

57 Jersey st., Ansonia, Conn.

Viskas kas vyrui reikalinga

1$ Visi barzdų skutimui 1$

10 DALYKŲ 10

Kad apskelbti mūsų Universalius skutimo įrankius ir universalius išdirbinius mes parduodame tik per trumpą laiką tuos 3 dolerių vertės skutimo įrankius už vieną dolerį. Mes parduodame savo išdirbinius tiesiai ir delto jus sutaupinate visą uždarbį, kurį sau pasiima agentai, kurie kaip žinote gerai uždirba.

1. Indubusiai sugaląsta britva.
1. 5 colių muilui šepetys.
1. Britvai diržas, užpakalyje drobė.
1. Nikeliuotas veidrodis.
1. 33 colių barberių abrusas.
1. Šmotelis skutimui muilo.
1. Dėžutė Talkum miltelių.
1. Pagražintas porceliano puodelis
1. Aumino barberių šukos.
1. Šerinis šepetys.

Visi tie dalykai sudėti gražioje dėžutėje $1.00 pinigus arba money order. Prisiuntimas 10 centų.

UNIVERSAL PRODUCT CO.
Dayton, Ohio.

Yards 1741

J. F. EUDEIKIS
GRABORIUS

Parsamdo karietas ir automobilius dėl pagrabų, vestuvių ir krikštynų.
4605 Hermitage Ave., CHICAGO.

100
Puikių ir Spalvuotų ATVYRUČIŲ

Dangalis yra skaičių, retai užtinkamų PAVEIKSLŲ GRAŽIŲ MODELIŲ IR ARTISČIŲ

Taip-pat nevaimi pripildančios RAŠOMOSIOS PLUNKSNOS (fountain pen).

Viskas tik už 50 centų.

Pigiausias pardavimas prekių už puikias atvirutes ir retai sutinkamas dailės paveikslus. Daugelis yra sunku gauti ir yra parduodami už tiek kiek mes parduodame visus sykiu. Jie bus greitai išparduoti mylėtojams gamtos gražybių, kurie mėgsta retai randamus dailės paveikslus, puikų modelių.

Gera rašomoji plunksna (fountain pen) veltui su kiekvienu užsakymu. Jos vienos yra parduodamos krautuvėse po dolerį.

100 gražių atviručių ir plunksna tik už 50c, ir 10 centų už prisiuntimą.

Art Portrayal Co.
DAYTON, OHIO.

MRS. M. BANIS
LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Pranešu visiems, jog aš persikėliau nuo Bridgeporto ant į vakarus West Side.
2239 W. 23rd Pl. Tel. Canal 6070

Dykai Londono "Tango" kaklaraištis "Evelyn Thaw" brasletas

Tie du gražųs dalykai labai ieškomi geresnės draugijos moterų. New Yorke ir kituose miestuose. Jie yra gražųs ir dailųs auksu padabinti dalykai, kurie palinksmina širdį kiekvienos merginos ar moters ar tai jau nos ar senos. Labai puikus ir viliojantis.

Mūsų pasiulijimas dykai. Mes skelbiame. Spearment kramtimo gumą ir norime, kad būtų kiekviennose namuose toji puiki ir sveika guma. Ji pasaldina kvėpavimą, pabaltina dantis ir padeda virkštinimui. Ji atgaivina ir patenkina visus. Kiekvienam prisiuntusiam tik 50c ir 10 centų už prisiuntimą mes išsiųsime didelę dėžę 20 paprastų 5 centinių pakelių Spearmint gumos ir indėsime gražų "Tango" kaklaraištį ir "Evelyn Thaw" branzaletą visiškai dykai.

Tas pasiulijimas yra tik trumpam laikui. Ne daugiau kaip du užsakymai vienam žmogui. Perkupčiams neparduodame.

UNITED SALES COMPANY
Dayton, Ohio, P. O. Box 101

Reikalingas
tekstinis zeceris, atsišaukite pas
Universal Printing Co.
227 Linden St., SCRANTON, PA.

NEW CITY MUZIKOS MOKYKLA.

Didžiausia muzikos mokykla ant Town of Lake. Muzikos įrankiai dykai. Moko dainuoti, ant smuiko ir piano, taip-pat Ragtime piano.

Gvarantuoti pianai ant pardavimo, Balsai sutaikinti ir sutaisyti. Seni smuikai ant pardavimo.

4603 So. Ashland ave.

First National BANK,
of
PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.

Kapitalas $100000
Perviršis (uždirbtas) .. $300000
Padėjimų $1,650,000

Moka 3 nuošimčius už padėtus pinigus.

Henry Lees — Prezidentas,
A. K. De Witt. — Kasininkas
18—19

ARION MUSIC STORE

Armonikos, akordinos, koncertinos, smuikai blaai pigiai. Krautuvė atvira iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 12 val. 1909 So. Halsted St.

PREMIER
"NON PUNCTURE"
Automobolių gumas gvarantuojame 7500 mylių važiavimo.

Šitos gumos gvarantuojamos kaipo išlaikančios ilgiausią kelionę, tečiau parduodama net pigiau neg gumos paprasto gvarantavimo. Tas gvarantavimas apima perdurimą, išsiputimą ir visuotiną nusidėvėjimą. Gvarancija apima 7,500 mylių kelionės išskyrus tyčia padarytą blėdį. Šitos gumos padarytos sunkiausiems bandymams.

Jungtinių Valstijų valdžia siunčia užsakymus toms gumoms į mūsų sankrovą.

Kaip SPECIALĮ ĮVEDAMAJĮ pasiulijimą mes skiriame per 10 dienų sekančią kainą

	GUMOS —	TRUBOS
28x3	$ 9.20	$ 2.00
30x3	10.25	2.30
30x3½	13.50	2.80
32x3½	14.95	3.00
34x3½	15.25	3.20
31x4	17.00	3.25
32x4	18.00	3.30
33x4	19.50	3.40
34x4	20.40	3.60
35x4	21.00	3.80
36x4	22.00	3.90
35x4½	26.00	5.00
36x4½	27.00	5.10
37x4½	27.50	5.15
37x5	32.60	5.40

Turime visokio didumo. Nečiuožiančios (Non-Skids). 20 nuošimčiu brangiau. 5 nuošimčių nuleidžiama jei prisiųsi pinigus sykiu su užsakymu ir ir jei vienu kartu užsakai du prisiuntimus dykai. C. O. D. gavus 15 nuošimčiu visos sumos. Turime aprybotą skaičių, taigi patariame nelaukti ilgai siunčiant užsakymą. Mes parduodame tik vartotojui ir pirkėjas turi parankumą uždirbti parkupčių uždarbį.

Nepraduriami sustiprintojai.
(NON-PUNCTUARE RELINERS)

Vartok mūsų sustiprintojus, jie neleidžia išsipusti ir sulaiko 90% prasidurimų, beto jie suteikia daug tūkstančių mylių kelionės patarnavimo. Kada savo gumose važiuoji be rūpesnio ir gumų sugedimo.

Visoms 3 colių gumoms .....$ 1.95
Visoms 3½ colių gumoms $2.20
Visoms 4 colių gumoms $2.60
Visoms 4½colių gumoms $2.75
Visoms 5 colių gumoms $2.90
Visoms 5½ colių gumoms $3.00

Non-Puncture Tire Factory
Dayton, Ohio.

FARMOS, FARMOS.

Turiu ant pardavimo visokių farmų gatavų su ariamais laukais, su sodais ir budinkais, su prastais ir labai gerais budinkais, turiu mažų ir didelių, farmų ant pardavimo, žemės lygios su moliu, su juodžemių ir su smėlu maišytos. Neišdirbtos žemės turiu visokios rūšies: lygios, su kelmais, kitos su medžiais trečios — pliki laukai, kur gali eiti ir arti be valymo. Parduodu visokio didumo plotais arti miestukų ir priepat gelžkelių. Didžiausioje Lietuvių kolionijoj Michigan Valstijojį kur yra 215 Lietuvių farmerių, tarpe tų Lietuviškų farmų ir tos žemės randasi prekės žemių nuo $9.00 akeris ir brangiau parduodu, ant lengviausiu išmokėjimų. Atvažioki touj ir kaip pribūsi į Peacock tuoj telefonuoki man į farmą o aš gavęs žinią, tuoj pribūsiu su automobiliu ir jus apvažiosiu po farmas ir laukus, kurie yra ant pardavimo, iš kurių galėsi pasirinkti tinkamiausią vietą. Rašyki tuoj Gausi knygelią apie kainą ir viso krašto mapą dovanai.

Adresuok:

Anton Kiedis.
Peacock, Lake County, Michigan.

Automobiliu Gumos
Dirbtuvių Kainomis
Sutaupok nuo 30 iki 60 nuošimčių

	Guma	Triuba
28x3	$ 7.20	$1.65
30x3	7.80	1.95
30x3½	10.80	2.80
32x3½	11.90	2.95
34x3½	12.40	3.00
32x4	13.70	3.35
33x4	14.80	3.50
34x4	16.80	3.60
36x4	17.85	3.90
35x4½	19.75	4.85
36x4½	19.85	4.90
37x4½	21.50	5.10
37x5	24.90	5.90

Visokio didumo turime ant rankų Nečiužiančios gumos (Non-Skid tires) 15 nuošimčiu brangiau, raudonos trubos 10 nuošimčiu brangiau neg pilkos Visos naujos, švarios, šviežios gvarantuotos gumos. Geriausio ir neprigulmingo išdirbimo. Pirk tiesiai nuo mūsų ir taupyk pinigus. 5 nuošimčiai nuleidžiama užmokant sykiu su užsakymu. C. O. D. gavus 10 nuošimčiu mokesnies. Leidžiame peržiūrėti.

TIRE FACTORIES SALES CO.
Dep. A. Dayton, Ohio.

Jei nori žinių iš
Škotijos ar Anglijos
Išsirašyk dvisavaitinį laikraštį
"IŠEIIŲ DRAUGĄ"
Vienintėlį Didžiosios Britanijos Lietuvių-Katalikų organą.
Kaina metams vienas doleris
Pusei metu 50 centu.
Adresas: Rev. Jos. Norbut
Mossend, Lanarkshire, Scotland.

Gerų lentų pigiai
EIK PAS
Carr Bros. Wrecking Co.
(inc)
Vartotas namams statyti medžiagos naujų lentų, stogams poperas, vynių, plumbingų ir t. t.
3005-3039 So. Halsted St.
Phone Yards 1294 CHICAGO

Dr. A. Yuška
1749 So. Halsted St. CHICAGO
Tel. Canal 2118

PAUL MAZEIKA
UNDERTAKER & AUTO LIVERY
3315 Auburn Ave. Tel. Yards 1138

Pirmas lietuviškas karabonas mieste Chicagos ir geriausi automobiliai. Pranešu visiems lietuviškiems graboriams kad reikale kreiptųsi ne prie svetimtaučių, bet prie savojo, jau gerai visiems žinomo, nes gyvena Chicagoje jau 15 m.
Automobiliai persamdomi dieną ir naktį.

Rusiškai Amerikoniškas biūras, uždėtas pagal Illinojaus Valstijos tiesų. Jo kapitalas siekia $10.000. Teisių departmentas atlieka advokatų reikalus, pardavimus, daro vekselius ir t. t., išrenka paveldėjimus Rusijoj ir Galicijoj. Patarimai visokiuose dalykuose dykai. Atsišaukite raštu. Del kainų ir sužinojimo adresuokite:

RUSSIAN-AMERICAN BEURAU
160 N. Fifth ave. Tarp Randolph ir Lake gatvių Chicago, Ill.

Ofiso valandos: per savaitę 8:00 iš ryto iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 9:30 iš ryto iki 4:00 po pietų.

EXTRA $$$ Jums

7 reikalingi dalykai vertės $25.00 tik už $5.85

PINIGŲ NESIŲSK. Didžiausias pasiulijimas, koks kada nors buvo. Vienintelis atsitikimas amžiuje. Kad supažindinti su mūsų naujais geležinkelio laikradžiais ir kitais dalykais, mes siunčiame augšto laipsnio gražiai išpiaustytą su puikiais akmenais moterų arba vyrų laikrodį už $5.85. Su juo 7 šuviais nikeliuotą revolverį, dėžę Havanos cigarų, peilį, lenciugėlį, pagražinimų, spilką dykai. Pilnai gvarantuojame. Vienas laikrodis vertas $15.00 kiti dalykai $10.00. Nepirk pigių dalykų kur kitur, bet pamatyk mūsų laikrodžius. Specijalis pasiulijimas. Sugrąžink šitą apskelbimą parašydami savo vardą, pavardę ir antrašą ir mes išsiųsime visus augščiau pažymėtus dalykus jums peržiūrėti ir išbandyti. Jei tiks užmokėk agentui $5.85 ir expreso kaštus. Rašyk tuojaus FISHLEIGH and Co. ATHENAEUM BLDG. CHICAGO, ILLINOIS.

"VILTIS"
DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ KULTŪROS
DIENRAŠTIS
Eina kas dien, išskyrus pirmadienius ir didžiąsias šventes.

"Vilties" dienraštis užsisakyti galima jos Administracijoje Vlinūje. 1) Lietuvių kultūros, visuomenės, ekonomijos ir politikos reikalai; 2) Žinios iš Lietuvos: Draugijų gyvenimas, Mokslas ir mokyklos, Blaivybės dalykai, Santykiai su lenkais, Lenkybės vaisiai, Išeivybė, Santykiai su žydais, Iš ūkio gyvenimo, Paskaitos, Parapijų, Valsčių reikalai, Sodžius ir sodiečiai, Darbai ir darbininkai, Teatras, Įvairus atsikimai ir t. t:, 3) Vilniaus, Kauno, Rygos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės ir kitų Lietuvos miestų kronikos; 4) Iš Prūsų Lietuvos; 5) Lietuviai kitur; 6) Lietuviai svetur — Amerikoje, Anglijoje ir tt.; 7) Svetimtaučiai apie Lietuvą ir lietuvius; 8) Bažnyčios žinios iš Lietuvos ir užsienių; 9) Telegramos iš viso pasaulio; 10) Valstybės Dūma; Valstybės Taryba 11) Politikos diena Rusijoje ir užsieniuose; 12) Rusijos ir užsienių kronikos; 13) Užsienių gyvenimas; 14) Iš katalikų gyvenimo; 15) Dailė ir mokslas; 16) Pasaulis ir žinija; 17) Įvairios žinios iš visur; 18) Spauda ir gyvenimas šiapus ir užsienuose; 19) Laikraščių apžvalga; 20) Lietuvių raštų bibliografija ir kritika. Užsienio literatūros biblijografija, birža, valstybinės loterijos, javų kainos ir t. t. Beto, feljetonuose ir feljetonėliuose dedamos vaizdeliai, apysakos, dramos komedijos ir t. t., geriausių mūsų rašytojų parašytos. "Vilties" dienraštis duoda KAS MĖNUO nemokamą

Mokslo ir Literaturos priedą

mažiausia 32 skilčių knygos formato; iš to per metus susidarys rimto, indomaus turinio knyga in 4o.

Beto, kurie užsisako visiems 1914 m. "Vilties" dienraštį tie gaus

dykai "Vilties" kalendorių-almanacha 1915 m.

"Vilties" dienraščio kaina pati pigioji, nes —
Rusijoje metams 6 rub., pusm. 3 rub., 1 mėn. 55 kap.
Užsieniuose metams 11 rub., pusm. 6 rub., 1 mėn. 1 rub.
"Vilties" dienraštis SIUNČIAMAS DYKAI ištisą savaitę kiekvienam, kuris praneša redakcijai savo adresą.
"Vilties" dierašti užsisakyti galima jos Administracijoje Vilniuje. Prieglaudos g-lė (Bogodelnyj pareulok) No. 4, b. 2 ir knygynuose nuo kiekvieno mėnesio 1 dienos.

Atsakomasis "Vilties" dienraščio Redaktorius — Leidėjas,
Pr DOVYDAITIS

The La Salle Street Trust and Savings Bank
LA SALLE & QUINCY STREETS
Kapitalas $1,000,000.00 Pervirszis $250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJU PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDSU užtikrintu pirmu morgičiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki 6 nuošimčių.

TAUPINIMUI $1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuošimčiai.

UŽKVIEČIAME biznierius dėti pas mus pinigus ant "cheking account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-prez., CHARLES G. FOX ižd., THOS. McDONALD ižd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

New City SAVINGS BANK

A. J. BIERŽINSKI, Pres.

4601 So. Ashland Avenue

CHICAGO, ILL.

Priima pinigus taupinimui ir moka 3čią nuoš. metams.
Biznieriams ir kitiems atidaro Checking Account.
Pasamdo Bankines Skryneles po $2.50 metams.
Siunčia pinigus į Lietuvą ir kitur.
Parduoda Šifkortes ant visų geriausių Linijų, ir grįžtantiems Lietuvon parūpina Konsulio pasportą.
Apdraudžia nuo Ugnies, Nelaimių ir Vagių:—Namus, Biznius ir Rakandus ir visokį turtą geriausiose kompanijose.
Skolina pinigus ant Properčių Chicagoje.
Perka ir parduoda Namus ir Lotus Chicagoje.
Perkantiems Propertes peržiūri "Abstracts" pigiai ir gerai.
Išdirba Dovierenastis ir visokius raštus ir užtvirtina pas Konsulį.
Visokius reikalus ir dalykus atlieka asmeniškai ir per laiškus.
Kiekviename reikale kreipkitės į **NEW CITY SAVINGS BANK**, o gausite Mandagų, Greitą ir Gerą Patarnavimą.

Atpiginti Vyrų Drabužiai

Naujos mados siutai, kur buvo parduodami po **$35.00, $45** ir **$50.00** dabar parsiduoda už **$10.00** iki **$20.00**. Antrarankiai siutai; kurie buvo daryti už $50.00 ir $50.00 dabar parsiduoda po **$5.00** ir augščiau.

Didelis pasirinkimas kelnių buvusių po **$4, $5 ir $6** — dabar po $2.50.

Specijališkos kainos ant skrynių ir valizų.

Reikalaujant laiškais, greitai išpildome.

S. GORDON, 1415 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5634

Dr. P. G. WIEGNER

DAKTARAS

(Kalba lietuviškai)

3337 S. Morgan St., Chicago

Specijalis pasiulijimas pančekų

Gvarantuotos Wear-Ever pančiakos vyrams ir moterims

Ypatingas pasiulijimas moterims

Tiktai per paskirtą laiką —

Šešios poros mūsų puikiausių 35c. vertės moterų pančiakų: juodos, rudos, arba baltos spalvos su rašytu gvarantavimu už 1 dol. ir 10 centų už prisiuntimą, etc.

YPATINGAS PASIULIJIMAS VYRAMS.

Tik per trumpą laiką šešios poros mūsų geriausių 35c gvarantuotų pančekų visokios spalvos su rašytu gvarantavimu ir mūsų gerai žinomus **Vyrų Paradise keliaričius už vieną dolerį**; ir 10 centų už prisiuntimą etc.

Jus žinote tas pančekas, jos išlaikė bandymus, kur kitos negalėjo. Jos neturi siulių, kurios ardytųsi. Jos niekados neišsitampo viršui ir nepalieka kaip maišai, nes yra nunertos ne įspaustos. Jos gvarantuojamos gerumu, stiliumi, geriausia medžiaga ir darbu, niekados nenublukimu ir išlaikymu per šešius mėnesius nesukiurusiomis, arba nauja veltui.

Nelauk, reikalauk pakol pasiulijimas pasibaigs.. Paduok kokio didumo nori.

WEAR-EVER HOSIERY COMPANY
Dayton, Ohio.

Bell System

RUPESTINGUMAS ŠAUKIANT telefono numerį sučėdija laiką, kurs gali but išeikvotas padarius klaidą.

Kaikurie numeriai skamba vienuodai per vielą. Tark numerius išlengvo ir aiškiai. Padaryk ypatingą pasistengimą atskirti three, four, five ir seven.

Tark numerį THREE kaip "THR-EE" išlengva pratęsiant "R". Tark FOUR kaip "FO-UR", pabriežiant "O" ir "R". Tark FIVE kaip "FI-VE", pabriežiant SEVEN, kaip "SEV-EN", aiškiai ištariant abu skiemeniu.

Klausyk, kuomet telefonistė atkartoja numerį, kad parodyti, kad ji ištikro teisingai išgirdo.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Drover 3473

J. S KAWALLS

LIETUVIS FOTOGRAFAS

1624 w. 47th St. Kertė Marshfield Ave. netoli nuo Ashland Ave

Naujausi ir geriausi paveikslai vestuvems ir kitiems atsitikimams. Ateik ir pats pamatyk

"ATEITIS"

Naujas Sąvaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiekvienas privalo rupintis jaunimo apšvietimų.

"**ATEITIS**" yra bepartyviškas jaunimo laikraštis ir bepartyviškai tarnaus kultūriškiems jaunimo reikalams.

"**ATEITIS**" gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus.

"**ATEITIJE**" tilpa kodaugiausiai žinių apie mūsų jaunimo judėjima ir veikimą. Taipgi tilpa daugybė ir kitokiu žinių ir žinėlių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"**ATEITĮ**" išleidžia nuo Nauju Metų kooperativiška bendrovė.

"**ATEITIS**" inkorporuota ant $25,000.00 pagal Massachusetts valstijos tiesų reikalavimą.

"**ATEITIS**" yra 8 puslapių didumo ir prekiuoja tiktai $1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežinės viešpatijas $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

"**ATEITIS**" galima užsisakyti šiuo adresu:

"ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(kas prisiųs savo adresą gaus vieną numerį pažiurėjimui dykai).

Tel. Drover 4121

Marijona Katauskienė

LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Duodu gerus patarimus, atbeku darbą atsakančiai. Pranešu jog persikėliau naujon vieton

843 W. 33rd Street.

Tel. Yards 1594

ED. REUTER

Didžiausė siuvamų mašinų krautuvė. Mašinas parduodame nuo $3.00 ir augščiau.

1616 W. 47th St. Chicago, Ill.

Telephone Drover 1924

O. JONIKIENE

Geriausia Akušerka

3364 So. Halsted St., CHICAGO

(kampas 34tos)

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

ĮKURTA 1867 M.

S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų.

Atdaras **Subatos Vakarais** nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

Tel. Drover 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryta, nuo 1 iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

Nedėliomis ir Seredoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

EIK PAS

S. Kulvinsky

pirkti naujausios mados drabužius ir vyrų papuošalus. Mes duodam geriausį tavorą už žemiausią mokesnį. "Mes stengiamės patenkinti" ir tuo išauklėjome savo krautuvę.

4558 So. Ashland Ave.

Šiaurvakarius kampas 46tos gatvės

Tel. Yards 3162

Dr. A. L. Graičunas

GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

NAUJIENA!

Ką tik išejo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalben Vertė

Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atisitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI $1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, - Chicago, Ill.

Rašyk tuojaus.

Ar Skaitai Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pětnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00**.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

5 JUSŲ MOKYKLOS VIRŠININKAMS 5

Gražios kolegijų vėliavos

Yale ir Harvardo, kiekvienas 9 c. x 24 col. Princeton, Cornell, Michigano Kiekvienas 7 col. x 21 col.

Visi geriausio milo su milo antgalviais, stulpeliais, radėmis, maskotais $6SManyare..llu Šimtšz-asn.lLiėšj,,vo padarytais tikrose spalvose. Tas puikus surinkimas siunčiamas už 50 c.. ir 5 centus krasos ženklelių už prisiuntimą. Siųsk tuojaus.

HOVARD SPECIALTY COMPANY
Dayton, Ohio.

"Visada Jums tarnauja"

Lackawanna Trust Company

"Bankas, kuriame jusu pinigai nezus"

400 Lackawanna Avenue, Scranton, Pa.

Bankos tvirtumas nepriguli visai nuo kapitalo ir perviršio, bet taippat ir nuo žmonių kurie banką valdo. Mūsų bankos viršininkai ir direktoriai yra įgudę finansistai ir bankininkai, kurie laikomi už turtingiausius ir pažangiausius piliečius Lackawannos pavietė.

Mes priimame padėlius pradedant nuo vieno dolerio ir mokama 3 nuošimtį palukanų nuo padėjimo dienos.

Mes kasdiena siunčiame pinigus į visas svieto dalis. Užtikrinama greitą nusiuntimą. Mes perkame, parduodame ir mainome visokius svetimų šalių pinigus.

Mes parduodame laivakortes į visas ir iš visų svieto dalių kompaniju kainomis. Teisingumą užtikriname.

Mes prirengiame visus legalius dokumentus ir užtvirtiname pas konsulius. Legalis patarimas dykai.

Mes samdome tarnus kurie šneka lietuviškai ir visus reikalus galite atlikti jūsų prigimtoje kalboje.

Atvira kasdiena nuo 9 val. vak.

TIKRIAUSIA VIETA PINIGAMS LIETUVOJE

Kas ketina grįžti į Lietuvą arba nori atliekamus pinigus gerai pasidėti, rašykite ir siųskite pinigus šiuo adresu:

"Broliai Vailokaičiai ir Co."

Kaune, Rusija-Lietuva

Draugija priima pinigus, kaipo paskolą, išduoda tam tikras kvitas-vekselius su knygutėmis ir atsako už pinigus visu savo turtu.

Reikia gerai įsitėmyti sis švarbus dalykas, kad

Visi pinigai užtikrinami nekilnojamu turtu-žeme, namais ir t. t.

Be to bar Draugijos yra sudėta Šimtas Penkiolika Tūkstančių Rublių Garantijos Perviršijimo, tokiuo būdu piniga niekad negali pražūti.

MOKAMA PROCENTŲ METAMS 5 rub. PUSEI METŲ 2 r. 50 k.

KIEKVIENAM PAREIKALAVIMUI 4 rub. nuo kiekvieno šimto rub.

Broli Lietuvi, atsimink kad dėdamas pinigus Brolių Vailokaičių ir K. Draugijoje: 1), turėsi gerą procentą; 2), nebus baimės kad pinigai gali prapulti, nes atsako už juos Draugija visu savo turtu ir perviršijimu; 3). prisidėsi savo pinigais prie Lietuvos pakėlimo.

Draugija perka ir parduoda dvarus, miestuose namus, suieško norintiems pirkti žemės; užtatai, jeigu mansi grįšti į Lietuvą ir pirkti sau vietą, tai būtinai susižinok su Draugija Brolių Vailokaičių ir Ko. Kaunas Viešasis Plecius, Lietuva-Rusija.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išeina kas Utarninkas ir Pětnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje $2.50 metams, pusei metų $1.25. Rusijoje ir Europoje $3.50 metams, $1.75 pusei metų.

Rašykite šiądien, o gausite vieną numerį pasižiurėjimui dykai, adresuojant

W. D. BOCZKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos puslapių, didelio formato ir suteikia svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasviečio.

"Katalikas" metams $2, pusei metų $1.

Užsirašyt "Katalikas" galima kiekviename laiške. Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį pamatyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600--4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į kraju ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

Pirmutinis Lietuviškas New Yorke

UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI, KREIPKITĖS PAS SAVUOSIUS

Mes patėmijom, kad butinai yra reikalinga lietuviams New Yorke UŽEIGOS NAMAS. Taigi mes ir ir įsteigėm tą užeigos namą, kuris randasi po numeriu **498 Washington St.**, kampas Spring St., New York, City. Brangus keliauninkai, kurie manot keliaut į Lietuvą, nepamirškit atsilankyti į mus užeigos namą, o gausite sanžiniškus patarimus. Mes pasitinkam New Yorke pasažierus, pribuvusius iš kitų miestų. Suteikiam jiems nakvynę ir parupinam pasportus iš konsulio.

PARDUODAM LAIVAKORTES

ant dručiausių ir greičiausių garlaivių už pigiausią kainą iš Lietuvos ir į Lietuvą. Siunčiam ir išmainom pinigus visų viešpatyščių. Darom daviernastis pigiau kaip kiti. Reikalauk laivakorčių kainų, pažymėdamas iš kur ir į kur nori važiuot. Meldžiam kreiptis pas mus su visokiais reikalais į artymiausį jums offisą ar per laiškus.

Geo. J. BARTAŠIUS ir J. P. WASILIAUCKAS

498 Washington St., Corner Spring Street, NEW YORK City, N. Y.

261 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

Lietuviškos Dielės ir iš kitur prisiųsti vaistai pigiausi ir geriausi, gaunami pas:

Wm. S. COWEN

Druggist

13 S. Centre St., - Pottsville, Pa.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu $165.000.00.

Šitoji Banka prižiurema Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, iždininkas.

Mandagus patarnavimas

Dr. RICHTERIO

PAIN-EXPELLER

Išvaro skausmą Reumatizmo, Podagros, Skausmo pusiau, Strėndieglio ir Neuralgijos. Greitai prašalina visus skaudėjimus ir štyvumus sąnarių ir raumenų. Gelbsantis dėl Niksterėjimų, Raišumo ir Sutrenkimų. Greitas gydytojas šalčio, Influenzos, Gerklinės. Sulaiko sukepimą ir plaučių uždegimą.

Skausmas krutinės. Gydo Galvosskaudį ir Dantų gėlimą..

4—5 lašai į stiklą vandens puiki gargaliotoji dėl visų gerklės nesveikumų..

Imant į vidų (4 lašus į stiklą vandens) yra naudinga dėl mėšlungio ir prasto gromuliavimo.

Tikrasai esti pakeliuose kaip čia matote paveikslėlyje. **Saugokisi nevertų pamėgdžiojimų.**

25 ir 50 centų už bonką aptiekose

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 WASHINGTON ST.
NEW YORK, N. Y.

Dr. Ign. STANKUS

Gydo įvairiausias ligas. Daro operacijas. Turi savo locną ligonbutį.

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyriun, yra mokinama: muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: lokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas

ROSE. ST., MONTELLO, MASS.

R. H. Morgan

Išdirbėjas Kepurių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpų ir kitokių tam panašių dalykų.

Reikalauk Katalioge.

3 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A

Telefonas Yards 994

Dr. MAURICE KAHN

VALANDOS: nuo ryto 8 iki 10 nuo 1 po pietu iki 3 irnuo 7 iki 9 vakaro.

4627 S. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

28 metų senas laikraštis

VIENYBE LIETUVNINKU

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik $2.00; pusei metų $1.00. Užrubežiuose; metams $3.00; pusei metų $1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.